

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept Interview) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้อาศัยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาบทบาทของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน โดยข้อมูลที่ได้อาจจากการตอบแบบสอบถามของกรรมการชุมชน ผู้ศึกษาวิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ทางคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science) หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของแต่ละข้อและในภาพรวม นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ที่ผู้ศึกษาวิจัยได้นำเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้าราชการ นักการเมือง และประชาชนที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นผู้ศึกษาวิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นข้อมูลทางด้านสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของกรรมการชุมชน

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์คำตอบของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์คำตอบของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์คำตอบของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับความคิดเห็นในบทบาทของกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์ข้าราชการ นักการเมือง และประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลทั่วไปด้านสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เก็บจากผู้ที่เป็นกรรมการชุมชนใน 4 เขตฯ ละ 14 ชุมชนๆ ละ 7 คน รวมจำนวน 392 คน ประกอบด้วยเขตคลองเตย เขตภาษีเจริญ เขตพระนครและเขตสายไหม ผลปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกรรมการชุมชน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน การมีส่วนทางการเมือง การเป็นสมาชิกหรือสังกัดองค์กรใด ๆ

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกรรมการชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	212	54.1
หญิง	180	45.9
รวม	392	100.0
อายุ		
ตั้งแต่ 20-30 ปี	51	13.0
30 ปีขึ้นไป-40 ปี	87	22.2
40 ปีขึ้นไป-50 ปี	96	24.5
50 ปีขึ้นไป-60 ปี	101	25.8
60 ปีขึ้นไป-70 ปี	49	12.5
70 ปีขึ้นไป	8	2.0
รวม	392	100.0
การศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	10	2.6
ประถมศึกษา	90	23.0
มัธยมศึกษา/ปวช	141	36.0
อนุปริญญา/ปวส	43	11.0
ปริญญาตรี	88	22.4
สูงกว่าปริญญาตรี	20	5.1
รวม	392	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกรรมการชุมชน		จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ			
เกษตรกรรวม		9	2.3
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		85	21.7
รับจ้าง		112	28.6
ค้าขาย		98	25.0
อาชีพอื่นๆ		88	22.4
รวม		392	100.0
รายได้เดือนละ			
ไม่มีรายได้		22	5.6
ไม่เกิน 3,000 บาท		54	13.8
3,001-6,000 บาท		74	18.9
6,001-9,000 บาท		85	21.7
9,001-15,000 บาท		81	20.7
15,001 บาทขึ้นไป		76	19.4
รวม		392	100.0
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน			
ไม่เกิน 1 ปี		9	2.3
1-2 ปี		23	5.9
2-3 ปี		11	2.8
3-4 ปี		19	4.8
4 ปีขึ้นไป		329	83.9
ไม่ได้ระบุ		1	.3
รวม		392	100.0
ก่อนที่จะเป็นกรรมการชุมชน เคยทำงาน	ไม่เคย	240	61.2
หรือมีส่วนร่วมทางการเมือง	เคย	152	38.8
รวม		392	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกรรมการชุมชน		จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิกหรือ สังกัด สมาคม องค์กร	ลูกเสือชาวบ้าน	29	7.4
	สมาคมวิชาชีพต่างๆ	13	3.3
	กลุ่มอาสาพัฒนาชุมชนต่างๆ	106	27.0
	พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง	70	17.9
	มูลนิธิสหกรณ์ หรือกลุ่มสมาคมฯ	41	10.5
	ไม่ได้เป็นสมาชิกหรือกลุ่มสมาคม	110	28.1
	องค์กรใดๆ		
	อื่นๆ	22	5.6
รวม		391	99.7
Missing	System	1	.3
รวม		392	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากผู้ที่เป็นกรรมการชุมชนใน 4 เขต ๆ ละ 14 ชุมชน ๆ ละ 7 คน รวม 392 คน

เพศ กรรมการชุมชน ใน 4 เขต ๆ ละ 14 ชุมชน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชายจำนวน 212 คน (ร้อยละ 54.1) ที่เหลือเป็นเพศหญิง จำนวน 180 คน (ร้อยละ 45.9)

อายุ กรรมการชุมชน ใน 4 เขต กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดมีอายุ 50 ปีขึ้นไป—60 ปี จำนวน 101 คน (ร้อยละ 25.8) รองลงมาคือ อายุ 45 ปีขึ้นไป—50 ปี จำนวน 96 คน (ร้อยละ 24.5) อายุ 30 ปีขึ้นไป—40 ปี จำนวน 87 คน (ร้อยละ 22.2) อายุตั้งแต่ 20 ปี—30 ปี จำนวน 51 คน (ร้อยละ 13) อายุ 60 ปี—70 ปี จำนวน 49 คน (ร้อยละ 12.5) และน้อยที่สุดคือ อายุ 70 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.0)

การศึกษา กรรมการชุมชนใน 4 เขต กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 141 คน (ร้อยละ 36) รองลงมาคือจบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 90 คน (ร้อยละ 23.0) ระดับปริญญาตรี จำนวน 88 คน (ร้อยละ 22.4) ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 43 คน (ร้อยละ 11.0) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 5.1) และการศึกษาที่มีผู้จบน้อยที่สุด คือ ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาจำนวน 10 คน (ร้อยละ 2.6)

อาชีพ กรรมการชุมชนใน 4 เขต กลุ่มที่ใหญ่ที่สุด มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 112 คน (ร้อยละ 28.6) รองลงมาคือค้าขาย จำนวน 98 คน (ร้อยละ 25.0) อาชีพอื่น ๆ จำนวน 88 คน (ร้อยละ 22.4)

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 85 คน (ร้อยละ 21.7) และอาชีพที่น้อยที่สุดคือเกษตรกรรวม จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.3)

รายได้ กรรมการในชุมชน 4 เขต กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดมีรายได้เดือนละ 6,001-9,000 บาท จำนวน 85 คน (ร้อยละ 21.7) รองลงมาเดือนละ 9001-15,000 บาท จำนวน 81 คน (ร้อยละ 20.7) เดือนละ 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 76 คน (ร้อยละ 19.4) เดือนละไม่เกิน 3,000 บาท จำนวน 54 คน (ร้อยละ 13.8) และไม่มีรายได้จำนวน 22 คน (ร้อยละ 5.6)

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน กรรมการในชุมชนใน 4 เขต กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดอาศัยอยู่ในชุมชนเกิน 4 ปีขึ้นไป จำนวน 329 คน (ร้อยละ 83.9) รองลงมาอยู่ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 5.9) อยู่ระหว่าง 3-4 ปี จำนวน 19 คน (ร้อยละ 4.8) อยู่ระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 11 คน (ร้อยละ 2.8) อยู่ไม่ถึง 1 ปี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.3) และไม่ระบุเวลา จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.3)

ก่อนที่จะเป็นกรรมการชุมชน เคยทำงานหรือมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 152 คน (ร้อยละ 38.8) ส่วนที่ไม่เคยทำงานหรือมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด มีจำนวนถึง 240 คน (ร้อยละ 61.2)

กรรมการชุมชนใน 4 เขต เป็นสมาชิกหรือสังกัดสมาคมองค์กรต่าง ๆ โดยกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่ได้เป็นสมาชิกหรือกลุ่มสมาคมองค์กรใด ๆ เลยจำนวน 110 คน (ร้อยละ 28.1) รองลงมา เป็นกลุ่มอาสาพัฒนาชุมชนต่าง ๆ จำนวน 106 คน (ร้อยละ 27.0) สังกัดพรรคการเมืองจำนวน 70 คน (ร้อยละ 17.9) เป็นสมาชิกมูลนิธิ สหกรณ์หรือสมาคมจำนวน 41 คน (ร้อยละ 10.5) ลูกเสือชาวบ้านจำนวน 29 คน (ร้อยละ 7.4) อื่น ๆ ไม่ระบุจำนวน 22 คน (ร้อยละ 5.6) น้อยที่สุดสังกัด สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.3)

โดยภาพรวมของข้อมูลทั่วไป ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าโดยภาพรวมของข้อมูลทั่วไป ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ย 40-60 ปี โดยการศึกษากลุ่มที่ใหญ่ที่สุด จะอยู่ในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ทางด้านอาชีพกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดมีอาชีพรับจ้าง โดยมีรายได้กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดประมาณ 6,001-15,000 บาท ต่อเดือน กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนเกิน 4 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนที่จะเป็นกรรมการชุมชนไม่เคยทำงานหรือมีส่วนร่วมทางการเมือง และกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่ได้เป็นสมาชิก หรือกลุ่มสมาคมองค์กรใด ๆ เลย

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์คำตอบของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คำตอบจากแบบสอบถามจำนวน 50 ข้อ ที่ได้รับจากกรรมการชุมชนที่เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่าง ใน 4 เขต ๆ ละ 14 ชุมชน ๆ ละ 7 คน รวมจำนวน 392 คน ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของกรรมการชุมชน ในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่น ดังตารางที่ 4.2

ทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ดังตาราง 4.3 และความคิดเห็นในบทบาทของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ดังตารางที่ 4.4

ลักษณะของมาตรวัด เป็นการเรียงลำดับความคิดเห็น จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” (มีค่า 5 คะแนน) ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” (มีค่า 1 คะแนน)

การวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่น เป็นการแสดงความคิดเห็นของกรรมการชุมชน ว่ามีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่นเพียงใด โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ เรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่น และอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า คำนีของความคิดเห็นของกรรมการชุมชน มีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่น กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ความคิดเห็นในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
1. การปกครองระบอบประชาธิปไตยจะช่วยให้ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครและชาวไทยมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมแน่นอน	183 (46.7)	148 (37.8)	57 (14.5)	3 (.8)	1 (.3)	4.3	.76	ค่อนข้างเห็นด้วย
2. วิธีการแบบประชาธิปไตยช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนในสังคมได้ดีกว่าวิธีอย่างอื่น	132 (33.7)	171 (43.6)	80 (20.4)	8 (2.0)	1 (.3)	4.08	.80	ค่อนข้างเห็นด้วย
3. ประชาชนต้องค้นคว้าช่วยเหลือตนเองเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดไปวันหนึ่งๆ จึงเป็นการยากที่จะให้ประชาชนส่วนใหญ่มีเวลาสนใจเกี่ยวกับกิจการบ้านเมืองซึ่งเป็นเรื่องที่เขาเห็นว่ายังห่างไกลจากตัวเขา	20 (5.1)	30 (7.7)	84 (21.4)	156 (39.8)	102 (26.0)	2.26	1.08	ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความคิดเห็นในเรื่องการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
4. ถ้าคนไทยคิดว่าการเมืองการปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องของชาวไทยทุกคนแล้วโอกาสที่ประชาธิปไตยในประเทศไทยจะพัฒนาได้มีมากขึ้น	207 (52.8)	132 (33.7)	43 (11.0)	5 (1.3)	5 (1.3)	4.35	.82	ค่อนข้างเห็นด้วย
5. ท่านคิดว่าข้าราชการฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่ภารกิจที่ต้องออกไปอบรมชี้แจงประชาชนเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยน่าจะทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่ดีขึ้นได้	198 (50.5)	161 (41.1)	29 (7.4)	3 (.8)	1 (.3)	4.41	.68	ค่อนข้างเห็นด้วย
6. เมื่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เข้าไปในชุมชนเพื่อพบปะหรือทำงานร่วมกับประชาชนมักจะแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม มากกว่าที่จะให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน	5 (1.3)	10 (2.6)	64 (16.3)	171 (43.6)	142 (36.2)	1.89	.86	ไม่เห็นด้วย
7. ประชาชนชาวกทม. มักจะเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการ หรือแก้ไขปัญหในเรื่องต่างๆ จากรัฐบาลมากกว่ากรุงเทพมหานคร เพราะถือว่าการแก้ไขปัญหาดังๆเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล	12 (3.1)	41 (10.5)	84 (21.4)	151 (38.5)	104 (26.5)	2.25	1.06	ไม่เห็นด้วย
8. ประชาชนโดยทั่วไปมักจะมองเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับชีวิตเขาเฉพาะในเรื่องน้ำประปา ไฟฟ้า ถนน การเกิด การตาย การย้ายที่อยู่ เท่านั้น	23 (5.9)	43 (11.0)	81 (20.7)	148 (37.8)	97 (24.7)	2.35	1.14	ไม่เห็นด้วย
9. ท่านคิดว่าการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นได้	157 (40.1)	154 (39.3)	60 (15.3)	16 (4.1)	5 (1.3)	4.13	.9	ค่อนข้างเห็นด้วย

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความคิดเห็นในเรื่องการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
10. การเมืองการปกครองท้องถิ่นเป็น ความจำเป็นพื้นฐานของการพัฒนา กระบวนการปกครองและพัฒนาทาง การเมืองในระบอบประชาธิปไตย	186 (47.4)	144 (36.7)	52 (13.3)	9 (2.3)	1 (.3)	4.29	.80	ค่อนข้าง เห็นด้วย
11. ท่านคิดว่าส่วนหนึ่งของการปลูกฝัง ให้ประชาชนมีความศรัทธา เชื่อมั่น และเข้าใจในระบอบการปกครอง ประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	180 (45.9)	145 (37.0)	53 (13.5)	12 (3.1)	2 (.5)	4.25	.84	ค่อนข้าง เห็นด้วย
12. ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่ม ต่างๆทางการเมืองในท้องถิ่น เพื่อให้ เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครอง ท้องถิ่น	163 (41.6)	170 (43.4)	43 (11.0)	11 (2.8)	5 (1.3)	4.21	.84	ค่อนข้าง เห็นด้วย
13. ความเห็นที่ว่าระบบเศรษฐกิจดี แล้ว ระบบการเมืองจะดีไป ท่านเห็น ด้วยหรือไม่	125 (31.9)	127 (32.4)	99 (25.3)	28 (7.1)	13 (3.3)	3.82	1.06	ค่อนข้าง เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม						3.58	.89	ค่อนข้าง เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.2 แสดงดัชนีของความรู้ความเข้าใจของกรรมการชุมชน ในเรื่อง
การเมืองการปกครองท้องถิ่นพบว่า กรรมการชุมชนมีความเห็น ดังนี้

1. การปกครองระบอบประชาธิปไตยจะช่วยให้ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครและ
ชาวไทยมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมแน่นอน ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็น
ด้วยอย่างยิ่ง 183 คน(ร้อยละ 46.7) ค่อนข้างเห็นด้วย 148 คน(ร้อยละ 37.8) ไม่มีความเห็น 57 คน
(ร้อยละ 14.5) ไม่เห็นด้วย 3 คน(ร้อยละ 0.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$)เท่ากับ 4.3 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .76

2. วิธีการแบบประชาธิปไตยช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนในสังคมได้ดีกว่า
วิธีอย่างอื่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 171คน(ร้อยละ

43.6) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 132 คน(ร้อยละ 33.7) ไม่มีความเห็น 80 คน(ร้อยละ 20.4) ไม่เห็นด้วย 8 คน(ร้อยละ 2.0) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 4.08 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .80

3. ประชาชนต้องคืนรถช่วยเหลือตนเองเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดไปวันหนึ่งๆ จึงเป็นการยากที่จะให้ประชาชนส่วนใหญ่มีเวลาสนใจเกี่ยวกับกิจการบ้านเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่เขาเห็นว่ายังห่างไกลจากตัวเขา ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 156 คน(ร้อยละ 39.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 102 คน(ร้อยละ 26.0) ไม่มีความเห็น 84 คน(ร้อยละ 21.4) ค่อนข้างเห็นด้วย 30 คน(ร้อยละ 7.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 20 คน(ร้อยละ 5.1) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 2.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.08

4. ถ้าคนไทยคิดว่าการเมืองการปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องของชาวไทยทุกคนแล้ว โอกาสที่ประชาธิปไตยในประเทศไทยจะพัฒนาได้มีมากขึ้น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 203 คน(ร้อยละ 52.8) ค่อนข้างเห็นด้วย 132 คน(ร้อยละ 33.7) ไม่มีความเห็น 43 คน(ร้อยละ 11.0) ไม่เห็นด้วย 5 คน(ร้อยละ 1.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คน(ร้อยละ 1.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .82

5. ท่านคิดว่าข้าราชการฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่ภารกิจที่ต้องออกไปอบรมชี้แจงประชาชนเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยน่าจะทำให้เกิดการพัฒนากิจการการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่ดีขึ้นได้ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 198 คน(ร้อยละ 50.5) ค่อนข้างเห็นด้วย 161 คน(ร้อยละ 41.1) ไม่มีความเห็น 29 คน(ร้อยละ 7.4) ไม่เห็นด้วย 3 คน(ร้อยละ 0.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .68

6. เมื่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของ กรุงเทพมหานคร เข้าไปในชุมชนเพื่อพบปะหรือทำงานร่วมกับประชาชน มักจะแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม มากกว่าที่จะให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 171 คน(ร้อยละ 43.6) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 142 คน(ร้อยละ 36.2) ไม่มีความเห็น 64 คน(ร้อยละ 16.3) ค่อนข้างเห็นด้วย 10 คน(ร้อยละ 2.6) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คน(ร้อยละ 1.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 1.89 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .86

7. ประชาชนชาวกทม. มักจะเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการ หรือแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ จากรัฐบาลมากกว่ากรุงเทพมหานคร เพราะถือว่าการแก้ไขปัญหาต่างๆเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 151 คน(ร้อยละ 38.5) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 104 คน(ร้อยละ 26.5) ไม่มีความเห็น 84 คน(ร้อยละ 21.4) ค่อนข้างเห็นด้วย 41

คน(ร้อยละ 10.5) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 12 คน(ร้อยละ 3.1) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 2.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.06

8. ประชาชนโดยทั่วไปมักจะมองเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวข้องกับชีวิตเขาเฉพาะในเรื่องน้ำประปา ไฟฟ้า ถนน การเกิด การตาย การย้ายที่อยู่เท่านั้น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 148 คน(ร้อยละ 37.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 97 คน(ร้อยละ 24.7) ไม่มีความเห็น 81 คน(ร้อยละ 20.7) ค่อนข้างเห็นด้วย 43 คน(ร้อยละ 11.0) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 23 คน(ร้อยละ 5.9) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 2.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.14

9. ท่านคิดว่าการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นได้ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 157 คน(ร้อยละ 40.1) ค่อนข้างเห็นด้วย 154 คน(ร้อยละ 39.3) ไม่มีความเห็น 60 คน(ร้อยละ 15.3) ไม่เห็นด้วย 16 คน(ร้อยละ 4.1) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คน(ร้อยละ 1.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 4.13 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .90

10. การเมืองการปกครองท้องถิ่นเป็นความจำเป็นพื้นฐานของการพัฒนากระบวนการปกครองและพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 186 คน(ร้อยละ 47.4) ค่อนข้างเห็นด้วย 144 คน(ร้อยละ 36.7) ไม่มีความเห็น 52 คน(ร้อยละ 13.3) ไม่เห็นด้วย 9 คน(ร้อยละ 2.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 4.29 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .80

11. ท่านคิดว่าส่วนหนึ่งของการปลูกฝังให้ประชาชนมีความศรัทธา เชื่อมั่นและเข้าใจในระบอบการปกครองประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 180 คน(ร้อยละ 45.9) ค่อนข้างเห็นด้วย 145 คน(ร้อยละ 37.0) ไม่มีความเห็น 53 คน(ร้อยละ 13.5) ไม่เห็นด้วย 12 คน(ร้อยละ 3.1) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 คน(ร้อยละ 0.5) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .84

12. ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆทางการเมืองในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 170 คน(ร้อยละ 43.4) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 163 คน(ร้อยละ 41.6) ไม่มีความเห็น 43 คน(ร้อยละ 11.0) ไม่เห็นด้วย 11 คน(ร้อยละ 2.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คน(ร้อยละ 1.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 4.21 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .84

13. ความเห็นที่ว่าระบบเศรษฐกิจดีแล้ว ระบบการเมืองจะดีไปด้วย ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 127 คน(ร้อยละ 32.4) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 125 คน(ร้อยละ 31.9) ไม่มีความเห็น 99 คน(ร้อยละ 25.3) ไม่เห็นด้วย 28 คน(ร้อยละ 7.1) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 13 คน(ร้อยละ 3.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)เท่ากับ 3.82 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.06

โดยสรุป กรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับในเรื่องของการเมือง การปกครองท้องถิ่น กล่าวคือ กรรมการชุมชนก่อนข้างเห็นด้วย ที่การปกครองระบอบประชาธิปไตยจะช่วยทำให้ประชาชนชาว กทม. และชาวไทยมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมแน่นอน วิธีการแบบประชาธิปไตยจะช่วยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนในสังคมได้ดีกว่าวิธีอื่น การเมืองการปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องของชาวไทยทุกคนที่ทำให้ประชาธิปไตยในไทยมีโอกาสพัฒนาได้มากขึ้น ซึ่งคิดว่า ข้าราชการฝ่ายปกครองมีหน้าที่ภารกิจที่ต้องออกไปอบรมชี้แจง ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยแล้ว น่าจะทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่ดีขึ้นได้ และคิดว่า การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นได้ โดยเห็นว่าการเมืองการปกครองท้องถิ่นเป็นความจำเป็นพื้นฐานของการพัฒนา กระบวนการปกครองและพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งส่วนหนึ่งของการปลูกฝังให้ประชาชนมีความศรัทธา เชื่อมั่น และเข้าใจในระบอบการปกครองประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ทางการเมืองในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น

กรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย ที่ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ต้องดิ้นรนช่วยเหลือตนเองเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดไปวันหนึ่งๆ แล้วทำให้ไม่มีเวลาสนใจเกี่ยวกับกิจการ บ้านเมือง หรือเป็นเรื่องไกลตัวเขา และมีความเห็นว่า กรณีที่เจ้าหน้าที่ของ กทม. เข้าไปในชุมชน เพื่อพบปะ หรือทำงานร่วมกับประชาชน ไม่ได้แก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมเท่านั้น แต่ได้ให้การเรียนรู้ทางการเมืองด้วย และเห็นว่า ประชาชนชาวกทม. ไม่ได้เรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการ หรือแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ จากรัฐบาลมากกว่า กทม. ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่ว่า ประชาชนโดยทั่วไปมองว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวข้องกับชีวิตเขาเฉพาะในเรื่องน้ำประปา ไฟฟ้า ถนน การเกิด การตาย การย้ายที่อยู่เท่านั้น

ส่วนความเห็นที่ว่า ระบบเศรษฐกิจดีแล้ว ระบบการเมืองจะดีไปด้วย อยู่ในระดับที่ไม่มีความเห็น

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์คำตอบของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาทาง การเมืองการปกครองท้องถิ่น

เป็นการแสดงความคิดเห็นของกรรมการชุมชน ว่ามีทัศนคติในเรื่องการพัฒนา
การเมืองการปกครองท้องถิ่นเพียงใด โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน การ
ให้การเรียนรู้ และการสื่อสารทางการเมือง

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของกรรมการ
ชุมชน เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ ที่มีต่อการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
14. การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นหรือร้องเรียนความ เดือดร้อนของตนได้มากเท่าใด โอกาส ที่จะมีความเป็นประชาธิปไตยก็มีมาก ขึ้นด้วย	165 (42.1)	150 (38.3)	63 (16.1)	10 (2.6)	4 (1.0)	4.18	.86	ค่อนข้าง เห็นด้วย
15. ความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นอกจากเป็นสิ่งที่ ห้ามไม่ได้แล้วยังสมควรส่งเสริมให้มี เกิดขึ้น	146 (37.2)	191 (48.7)	45 (11.5)	6 (1.5)	4 (1.0)	4.20	.78	ค่อนข้าง เห็นด้วย
16. การที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังมี ทัศนคติเกี่ยวกับการเมือง ว่าเป็นเรื่อง ของผู้นำทางการเมืองและนักการเมือง เท่านั้นจึงเป็นการยากที่จะทำให้ประชา- ชนทั่วไปเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง	29 (7.4)	50 (12.8)	84 (21.4)	152 (38.8)	77 (19.6)	2.49	1.16	ไม่มี ความ เห็น
17. ควรส่งเสริมและพัฒนา ผู้นำทาง การเมือง และนักการเมืองท้องถิ่นให้มี ทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ท้องถิ่นในวิถีทางที่ถูกต้อง	213 (54.3)	123 (31.4)	49 (12.5)	6 (1.5)	1 (.3)	4.38	.78	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ ที่มีต่อการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
18. ควรให้ประชาชนกรุงเทพมหานคร ได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	193 (49.2)	142 (36.2)	48 (12.2)	8 (2.0)	1 (.3)	4.32	.79	ค่อนข้าง เห็นด้วย
19. กรรมการชุมชนหรือตัวแทน ประชาชนควรจะมีบทบาทในการ ตรวจสอบการทำงานของกม.	182 (46.4)	144 (36.7)	47 (12.0)	17 (4.3)	2 (.5)	4.24	.86	ค่อนข้าง เห็นด้วย
20. ประชาชนใน กทม.ส่วนใหญ่ ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็น ผลงานของ กทม.	208 (53.1)	144 (36.7)	26 (6.6)	7 (1.8)	7 (1.8)	4.38	.83	ค่อนข้าง เห็นด้วย
21. ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติ หน้าที่มีขอบหรือมีความประพฤติ ในทางที่จะนำมาซึ่งความเสียหายแก่ กรุงเทพมหานคร หรือทางราชการ ประชาชนมีสิทธิที่จะร่วมกันเข้าชื่อยื่น ถอดถอนออกจากตำแหน่ง	218 (55.6)	122 (31.1)	37 (9.4)	12 (3.1)	3 (.8)	4.38	.84	ค่อนข้าง เห็นด้วย
22. กิจกรรมใดที่คิดว่าเป็นเรื่องของ ท้องถิ่นอย่างแท้จริงแล้ว ควรให้ท้องถิ่น มีอำนาจอิสระในการตัดสินใจกระทำเอง	161 (41.1)	176 (44.9)	35 (8.9)	17 (4.3)	3 (.8)	4.21	.84	ค่อนข้าง เห็นด้วย
23. การที่รัฐบาลยังคงมีบทบาทเข้า แทรกแซงในกิจกรรมบางอย่างของกม. เพราะไม่ไว้ใจทางการเมืองน่าจะไปมีผล ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง กับส่วนท้องถิ่นไม่ราบรื่น ที่ไปมีผลต่อ การพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น	103 (26.3)	146 (37.2)	102 (26.0)	27 (6.9)	14 (3.6)	3.76	1.03	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ ที่มีต่อการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
24. การกระจายอำนาจทำให้ประชาชน ในกรุงเทพมหานคร มีความตื่นตัวทาง การเมือง และอยากเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมือง น่าจะไปมีผลต่อการ พัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น	148 (37.8)	178 (45.4)	53 (13.5)	10 (2.6)	3 (.8)	4.17	.81	ค่อนข้าง เห็นด้วย
25. กรุงเทพมหานคร ได้ทำหน้าที่ เผยแพร่อุดมการณ์และแนววิธีปฏิบัติ ตามอุดมการณ์ทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตย ให้แก่กลุ่มต่างๆใน ชุมชน ยอมรับเอาเป็นหลักการดำเนิน ชีวิตที่ดีที่สุด	98 (25.0)	191 (48.7)	81 (20.7)	19 (4.8)	3 (.8)	3.92	.85	ค่อนข้าง เห็นด้วย
26. กรุงเทพมหานคร ได้อบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ท้องถิ่นผ่านโรงเรียน สำนักงานเขต หรือสำนัก มีบทบาทสำคัญเช่นกัน โดยการให้ความรู้ สร้างความเชื่อมั่น ในระบอบประชาธิปไตย ความรักชาติ และเข้าใจในการ ดำเนินงานของกทม. สภากรุงเทพมหานคร พรรคการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ	124 (31.6)	193 (49.2)	62 (15.8)	13 (3.3)	-	4.09	.77	ค่อนข้าง เห็นด้วย
27. คำแถลงนโยบายของกทม.ใน โอกาสต่างๆ เพื่อชี้แจงว่าจะ ดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่าย ให้ กทม.สามารถปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีให้แก่ประชาชนมีผลต่อ การเมืองการปกครองท้องถิ่น	120 (30.6)	193 (49.2)	66 (16.8)	11 (2.8)	2 (.5)	4.07	.79	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ ที่มีต่อการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
28. การติดต่อกันระหว่างประชาชน กับทบท. ที่เป็นไปอย่างราบรื่น สะดวก และรวดเร็ว น่าจะไปมีผลต่อความพึง พอใจ ทัศนคติที่ดีต่อกรุงเทพมหานคร ทำให้ท่านและประชาชนศรัทธา เลื่อมใสต่อการเมืองการปกครอง ท้องถิ่น	150 (38.3)	173 (44.1)	56 (14.3)	12 (3.1)	1 (.3)	4.17	.80	ค่อนข้าง เห็นด้วย
29. กรุงเทพมหานครได้มีการฝึกอบรม ให้ประชาชนเข้าใจว่าการแสดงออกซึ่ง ความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องตาม รัฐธรรมนูญ	150 (38.3)	183 (46.7)	47 (12.0)	10 (2.6)	2 (.5)	4.20	.78	ค่อนข้าง เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม						4.07	.85	ค่อนข้าง เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.3 แสดงดัชนีของความคิดเห็นของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น พบว่ากรรมการชุมชนมีความเห็น ดังนี้

14. การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียนความเดือดร้อนของตนได้มากเท่าใด โอกาสที่จะมีความเป็นประชาธิปไตยก็มีมากขึ้นด้วย ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 165 คน(ร้อยละ 42.1) ค่อนข้างเห็นด้วย 150 คน(ร้อยละ 38.3) ไม่มีความเห็น 63 คน(ร้อยละ 16.1) ไม่เห็นด้วย 10 คน(ร้อยละ 2.6) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 คน(ร้อยละ 1.0) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.18 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .86

15. ความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นอกจากเป็นสิ่งที่ห้ามไม่ได้แล้วยังต้องควรส่งเสริมให้มีเกิดขึ้น ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 191 คน(ร้อยละ 48.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 146 คน(ร้อยละ 37.2) ไม่มีความเห็น 45 คน(ร้อยละ 11.5) ไม่เห็นด้วย 6 คน(ร้อยละ 1.5) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 คน(ร้อยละ 1.0) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.20 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .78

16. การที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติเกี่ยวกับการเมือง ว่าเป็นเรื่องของผู้นำทางการเมืองและนักการเมืองเท่านั้นจึงเป็นการยากที่จะทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 152 คน(ร้อยละ 38.8) ไม่มีความเห็น 84 คน(ร้อยละ 21.4) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 77 คน(ร้อยละ 19.6) ก่อนข้างเห็นด้วย 50 คน(ร้อยละ 12.8) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 29 คน(ร้อยละ 7.4) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 2.49 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.16

17. ควรส่งเสริมและพัฒนา ผู้นำทางการเมือง และนักการเมืองท้องถิ่นให้มีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นในวิถีทางที่ถูกต้อง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 213 คน(ร้อยละ 54.3) ก่อนข้างเห็นด้วย 123 คน(ร้อยละ 31.4) ไม่มีความเห็น 49 คน(ร้อยละ 12.5) ไม่เห็นด้วย 6 คน(ร้อยละ 1.5) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .78

18. ควรให้ประชาชนกรุงเทพมหานครได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 193 คน(ร้อยละ 49.2) ก่อนข้างเห็นด้วย 142 คน(ร้อยละ 36.2) ไม่มีความเห็น 48 คน(ร้อยละ 12.2) ไม่เห็นด้วย 8 คน(ร้อยละ 3.1) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.32 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .79

19. กรรมการชุมชน หรือตัวแทนประชาชนควรจะมีบทบาทในการ ตรวจสอบการทำงานของกทม. ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 182 คน(ร้อยละ 46.4) ก่อนข้างเห็นด้วย 144 คน(ร้อยละ 36.7) ไม่มีความเห็น 47 คน(ร้อยละ 12.0) ไม่เห็นด้วย 17 คน(ร้อยละ 4.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 คน(ร้อยละ 0.5) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .86

20. ประชาชนใน กทม.ส่วนใหญ่ ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลงานของ กทม. ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 208 คน(ร้อยละ 53.1) ก่อนข้างเห็นด้วย 144 คน(ร้อยละ 36.7) ไม่มีความเห็น 26 คน(ร้อยละ 6.6) ไม่เห็นด้วย 7 คน(ร้อยละ 1.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 7 คน(ร้อยละ 1.8) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .83

21. ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่กรุงเทพมหานคร หรือทางราชการ ประชาชนมีสิทธิที่จะร่วมกันเข้าชื่อยื่นถอดถอนออกจากตำแหน่ง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการ

ชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 218 คน (ร้อยละ 55.6) ค่อนข้างเห็นด้วย 122 คน (ร้อยละ 31.1) ไม่มีความเห็น 37 คน (ร้อยละ 9.4) ไม่เห็นด้วย 12 คน (ร้อยละ 3.1) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน (ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .84

22. กิจกรรมใดที่คิดว่าเป็นเรื่องของท้องถิ่นอย่างแท้จริงแล้ว ควรให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจกระทำเอง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 161 คน (ร้อยละ 41.1) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 176 คน (ร้อยละ 44.9) ไม่มีความเห็น 35 คน (ร้อยละ 8.9) ไม่เห็นด้วย 17 คน (ร้อยละ 4.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน (ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย(-) เท่ากับ 4.21 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .84

23. การที่รัฐบาลยังคงมีบทบาทเข้าแทรกแซงในกิจกรรมบางอย่างของกทม. เพราะไม่ไว้วางใจทางการเมือง น่าจะไปมีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่นไม่ราบรื่น ที่ไปมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 146 คน (ร้อยละ 37.2) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 103 คน (ร้อยละ 26.3) ไม่มีความเห็น 102 คน (ร้อยละ 26.0) ไม่เห็นด้วย 27 คน (ร้อยละ 6.9) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 14 คน (ร้อยละ 3.6) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.76 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.03

24. การกระจายอำนาจที่ทำให้ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความตื่นตัวทางการเมือง และอยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองน่าจะไปมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 178 คน (ร้อยละ 45.4) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 148 คน (ร้อยละ 37.8) ไม่มีความเห็น 53 คน (ร้อยละ 13.5) ไม่เห็นด้วย 10 คน (ร้อยละ 2.6) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน (ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .81

25. กรุงเทพมหานครได้ทำหน้าที่เผยแพร่อุดมการณ์และแนววิธีปฏิบัติตามอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ให้แก่กลุ่มต่างๆ ในชุมชน ขอมรับเอาเป็นหลักการดำเนินชีวิตที่ดีที่สุด ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 191 คน (ร้อยละ 48.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 98 คน (ร้อยละ 25.0) ไม่มีความเห็น 81 คน (ร้อยละ 20.7) ไม่เห็นด้วย 19 คน (ร้อยละ 4.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน (ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.92 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .85

26. กรุงเทพมหานครได้อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นผ่านโรงเรียน สำนักงานเขต หรือสำนัก มีบทบาทสำคัญเช่นกัน โดยการให้ความรู้ สร้างความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย ความรักชาติ และเข้าใจในการ ดำเนินงานของกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร พรรคการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการ

ชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 193 คน(ร้อยละ 49.2) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 124 คน(ร้อยละ 31.6) ไม่มีความเห็น 62 คน(ร้อยละ 15.8) ไม่เห็นด้วย 13 คน(ร้อยละ 3.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 13 คน(ร้อยละ 3.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.09 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .77

27. คำแถลงนโยบายของกรุงเทพมหานครในโอกาสต่างๆ เพื่อชี้แจงว่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาค้าขาย ได้ช่วยให้ กทม.สามารถปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดี ให้แก่ประชาชน ต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 193 คน(ร้อยละ 49.2) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 120 คน(ร้อยละ 30.6) ไม่มีความเห็น 66 คน(ร้อยละ 16.8) ไม่เห็นด้วย 11 คน(ร้อยละ 2.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 คน(ร้อยละ 0.5) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .79

28. การติดต่อกันระหว่างประชาชนกับกทม. ที่เป็นไปอย่างราบรื่น สะดวกและรวดเร็ว น่าจะไปมีผลต่อความพึงพอใจ ทัศนคติที่ดีต่อกรุงเทพมหานคร ทำให้ท่านและประชาชนศรัทธาเลื่อมใสต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 173 คน(ร้อยละ 44.1) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 150 คน(ร้อยละ 38.3) ไม่มีความเห็น 56 คน(ร้อยละ 14.3) ไม่เห็นด้วย 12 คน(ร้อยละ 3.1) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .80

29. กรุงเทพมหานครได้มีการฝึกอบรมให้ประชาชนเข้าใจว่าการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 183 คน(ร้อยละ 46.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 150 คน(ร้อยละ 38.3) ไม่มีความเห็น 4 คน(ร้อยละ 12.0) ไม่เห็นด้วย 10 คน(ร้อยละ 2.6) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 คน(ร้อยละ 0.5) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.20 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .78

โดยสรุป ความคิดเห็นของกรรมการชุมชนเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน การให้การเรียนรู้และการสื่อสารทางการเมือง จะมีส่วนในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น กล่าวคือ กรรมการชุมชนก่อนข้างเห็นด้วยที่ว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น หรือร้องเรียนความเดือดร้อนของตนได้มากเท่าใด โอกาสที่จะมีความเป็นประชาธิปไตยก็มีมากขึ้นด้วย ซึ่งความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ควรต้องส่งเสริมให้มีเกิดขึ้น ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้นำทางการเมืองและนักการเมืองท้องถิ่นให้มีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นในวิถีทางที่ถูกต้อง ควรให้ประชาชน กทม. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ประชาชนใน กทม. ส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลงานของ กทม. และคำแถลงนโยบายของกทม. ในโอกาสต่างๆ เพื่อชี้แจงว่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาคำคัญได้ช่วยให้ กทม. สามารถปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีให้แก่ประชาชนต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น

กทม. ได้อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นผ่านโรงเรียน สำนักงานเขต หรือสำนัก ก็มีบทบาทสำคัญเช่นกัน โดยการให้ความรู้ สร้างความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตย ความรักชาติ และเข้าใจในการดำเนินงานของ กทม. สภา กทม. พรรคการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ และกทม. ยังได้มีการฝึกอบรมให้ประชาชนเข้าใจว่า การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ และการติดต่อกันระหว่างประชาชนกับ กทม. ที่เป็นไปอย่างราบรื่น สะดวก และรวดเร็ว น่าจะไปมีผลต่อความพึงพอใจ มีทัศนคติที่ดีต่อ กทม. ทำให้กรรมการชุมชน และประชาชนศรัทธา เลื่อมใสต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น

กรรมการชุมชน มีความเห็นว่า กรรมการชุมชน หรือตัวแทนประชาชนควรจะมีบทบาทในการตรวจสอบการทำงานของ กทม. และถ้าหาก กทม. สมาชิกสภา กทม. ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสียหายแก่ กทม. หรือทางราชการ ประชาชนมีสิทธิที่จะร่วมกันเข้าชื่อยื่นถอดถอนออกจากตำแหน่ง

นอกจากนี้ยังเห็นว่ากิจกรรมใดที่เป็นเรื่องของท้องถิ่นอย่างแท้จริงแล้ว ควรให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจกระทำเอง และการกระจายอำนาจทำให้ประชาชนใน กทม. มีความตื่นตัวทางการเมือง และอยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง น่าจะไปมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

กรรมการชุมชนที่เห็นด้วย เกี่ยวกับการที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองว่า เป็นเรื่องของผู้นำทางการเมือง และนักการเมืองเท่านั้น ซึ่งข้อเท็จจริงแล้ว ประชาชนทั่วไปได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่วนทัศนคติของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับประเด็น การที่รัฐบาลยังคงมีบทบาทเข้าแทรกแซงในกิจกรรมบางอย่างของ กทม. เพราะไม่ไว้ใจทางการเมือง น่าจะไปมีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง กับส่วนท้องถิ่น ไม่ราบรื่น ที่ไปมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น หรือ เกี่ยวกับกทม. ได้ทำหน้าที่เผยแพร่อุดมการณ์ และแนววิปฏิบัติตามอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ให้แก่กลุ่มต่างๆ ในชุมชน ขอมรับเอาเป็นหลักการดำเนินชีวิตที่ดีที่สุดนั้น ความคิดเห็นของกรรมการชุมชนอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์คำตอบของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับความคิดเห็น ในบทบาทของ

กรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

เป็นการแสดงความคิดเห็นของกรรมการชุมชน ว่า บทบาทของกรุงเทพมหานครในด้านการรวบรวมและแสดงออกถึงผลประโยชน์ การสรรหาบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง และการสื่อสารทางการเมือง

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับบทบาทของกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท ของกทม.ในการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
30. ท่านคิดว่า การแสดงความคิดเห็น ของท่านเกี่ยวกับปัญหาของบ้านเมือง ไม่จำเป็นต้องผ่านทางสมาชิกสภาเขต หรือ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เพราะ ไม่มีผลต่อการพัฒนาทาง การเมืองการปกครองท้องถิ่น	64 (16.3)	151 (38.5)	73 (18.6)	88 (22.4)	16 (4.1)	3.41	1.12	ไม่มี ความ เห็น
31. กรุงเทพมหานครได้แก้ไขปัญหา ข้อเรียกร้อง หรือความต้องการของ ประชาชน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ของประชาชนส่วนใหญ่	127 (32.4)	192 (49.0)	51 (13.0)	18 (4.6)	4 (1.0)	4.07	.85	ค่อนข้าง เห็นด้วย
32. สาเหตุหรือแรงจูงใจที่มีผลทำให้ ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการ ชุมชน มาจากขีดความสามารถของ กทม. ในการบริหารงานอย่างมี ประสิทธิภาพ และสนองตอบต่อความ ต้องการของประชาชนในชุมชนอย่าง แท้จริง	114 (29.1)	189 (48.2)	62 (15.8)	24 (6.1)	3 (.8)	3.99	.87	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท ของกทม.ในการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
33. การที่กทม.ได้ออกข้อกฎหมายที่ ขัดต่อความคิดเห็นของท่าน ขณะเดียวกัน ไม่เคยเปิดโอกาสให้ท่าน แสดงความคิดเห็นน่าจะมีผลทำให้ท่าน ต่อต้าน ไม่ปฏิบัติตามแม้ว่าจะมี ประโยชน์ต่อส่วนรวม	17 (4.3)	64 (16.3)	98 (25.0)	138 (35.2)	75 (19.1)	2.52	1.11	ไม่มี ความ เห็น
34. กทม.มักจัดสรรงบประมาณโดยไม่ คำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของ ประชาชนในท้องถิ่น หากแต่ คำนึงถึง ความต้องการของผู้บริหารมากกว่า	13 (3.3)	45 (11.5)	74 (18.9)	156 (39.8)	104 (26.5)	2.25	1.07	ไม่เห็น ด้วย
35. การที่กรุงเทพมหานคร ได้จัดสรร งบประมาณสู่ท้องถิ่นด้วยความเป็น ธรรมไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะกลุ่ม	87 (22.2)	162 (41.3)	99 (25.3)	32 (8.2)	12 (3.1)	3.71	1.00	ค่อนข้าง เห็นด้วย
36. การที่ประชาชนไม่ทราบว่า กรุงเทพมหานครนำเงินไปใช้จ่ายในทาง ใด ทำให้มีผลกระทบต่อการได้ของ กทม. เพราะทำให้ประชาชนไม่ยอมเสียภาษี อากร หรืออาจเข้าใจผิดว่า กทม.นำเงินไป ใช้ประโยชน์แก่คนบางพวกมิใช่แก่ ประชาชนส่วนใหญ่หรือส่วนรวม	19 (4.8)	48 (12.2)	81 (20.7)	138 (35.2)	106 (27.0)	2.33	1.14	ไม่เห็น ด้วย
37. การที่งบประมาณของกรุงเทพมหานคร มีน้อยไม่เพียงพอต่อการพัฒนาน่าจะ เป็นปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนา การเมืองการปกครองท้องถิ่น	101 (25.8)	163 (41.6)	71 (18.1)	43 (11.0)	14 (3.6)	3.75	1.14	ค่อนข้าง เห็นด้วย
38. กทม.ได้ปลุกฝังประชาธิปไตย แบบค่อยเป็นค่อยไป โดยการจัดให้มี การเลือกตั้งในระดับต่างๆ เช่น การ เลือกกรรมการชุมชน สมาชิกสภา กทม. หรือสมาชิกสภาเขต เป็นต้น	125 (31.9)	207 (52.8)	48 (12.2)	11 (2.8)	1 (.3)	4.13	.75	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท ของกทม.ในการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
39. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การเลือก กรรมการชุมชน มีความสำคัญ เช่นเดียวกับการเลือกตั้งส.ก.หรือ ส.ข.	149 (38.0)	182 (46.4)	42 (10.7)	13 (3.3)	5 (1.3)	4.17	.84	ค่อนข้าง เห็นด้วย
40. กทม. เป็นองค์กรปกครองตนเองที่ เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้ง ผู้บริหารของตนเองได้ คือ มีการ เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ การเลือกตั้งส.ก. ซึ่งเป็นการเปิด โอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมใน การปกครองตนเอง	163 (41.6)	184 (46.9)	36 (9.2)	6 (1.5)	3 (.8)	4.27	.75	ค่อนข้าง เห็นด้วย
41. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากรัฐบาล จะยกเลิกการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกทม. หรือส.ก. แล้วใช้ระบบการแต่งตั้ง แทนเพราะระบบการแต่งตั้งทำให้เกิด ประสิทธิภาพในการบริหารงานของ ท้องถิ่น	86 (21.9)	109 (27.8)	85 (21.7)	72 (18.4)	40 (10.2)	3.33	1.28	ไม่มี ความ เห็น
42. ท่านคิดว่ากทม.มีบทบาทอย่างมาก ในการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ แสดงออกเสนอความต้องการของตน โดยการจัดให้มีเวทีชาวบ้านได้ทั่วถึง เพียงพอแล้ว	93 (23.7)	190 (48.5)	71 (18.1)	31 (7.9)	7 (1.8)	3.84	.93	ค่อนข้าง เห็นด้วย
43. กรุงเทพมหานคร ได้ให้ประชาชน รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแล้ว แต่ยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความ เชื่อของประชาชนที่ว่า การเมืองเป็น เรื่องของคนที่เขื่อนักการเมืองหรือผู้มี อำนาจเท่านั้น ส่วนประชาชนไม่ควร เข้าไปเกี่ยวข้อง	26 (6.6)	77 (19.6)	69 (17.6)	156 (39.8)	64 (16.3)	2.60	1.17	ไม่มี ความ เห็น

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท ของกทม.ในการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
44. กรุงเทพมหานครได้รายงานความ เคลื่อนไหวหรือเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ข้อบัญญัติ กฎระเบียบ หรือ ผลงาน ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนให้ ทราบอยู่เสมอ และอย่างทั่วถึง	92 (23.5)	178 (45.4)	74 (18.9)	40 (10.2)	8 (2.0)	3.78	.98	ค่อนข้าง เห็นด้วย
45. การประชาสัมพันธ์ และการ รายงานต่างๆของ กทม. ต่อประชาชน โดยใช้สื่อต่างๆ ช่วยทำให้ประชาชน เข้าใจ กทม. อย่างแท้จริง ซึ่งสะดวก รวดเร็ว และเพียงพอแล้ว	80 (20.4)	205 (52.3)	56 (14.3)	42 (10.7)	9 (2.3)	3.78	.97	ค่อนข้าง เห็นด้วย
46. กทม. มีช่องทางและกระบวนการ รับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน สำหรับ ผู้ใดก็ตามที่ได้รับความสะดวก เสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ	84 (21.4)	182 (46.4)	73 (18.6)	48 (12.2)	5 (1.3)	3.74	.97	ค่อนข้าง เห็นด้วย
47. ท่านคิดว่า กทม. มีความรับผิดชอบ และความพร้อมที่เปิดโอกาส เพื่อรอ รับการตรวจสอบการทำงานจาก ประชาชน ที่โปร่งใส เหมาะสมแล้ว	75 (19.1)	181 (46.2)	85 (21.7)	45 (11.5)	6 (1.5)	3.70	.96	ค่อนข้าง เห็นด้วย
48. ท่านหรือตัวแทนของประชาชน กลุ่มต่างๆ มีความพร้อม และมี ความสามารถเข้าไปตรวจสอบการ ทำงาน ของ กทม. ได้	79 (20.2)	181 (46.2)	96 (24.5)	31 (7.9)	5 (1.3)	3.76	.91	ค่อนข้าง เห็นด้วย
49. กทม. มีส่วนอย่างมากในการทำให้ ท่านเข้ามีส่วนร่วมเพื่อเสียดุลแรงงาน และทรัพย์สินในโครงการต่างๆและ เปิดโอกาสให้ท่านได้มีการรวมตัวเป็น กลุ่มทำงานเพื่อส่วนรวม	84 (21.4)	200 (51.0)	85 (21.7)	19 (4.8)	4 (1.0)	3.87	.84	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ ที่มีต่อการพัฒนาทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่ เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)			
50. กทม.มีส่วนสนับสนุนให้ท่านได้มี โอกาสร่วมประชุม จัดเวทีชาวบ้าน หรือชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเป็นกร แสดงออกทางการเมืองที่มีความสำคัญ ในการร่วม กันแก้ไขปัญหาต่างๆ	129 (32.9)	187 (47.7)	53 (13.5)	17 (4.3)	6 (1.5)	4.06	.88	ค่อนข้าง เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม						3.57	.98	ค่อนข้าง เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.4 แสดง ทัศนคติความคิดเห็นของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับบทบาทของ กรุงเทพมหานครในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น พบว่า

30. กรรมการชุมชนคิดว่าการแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับปัญหาของบ้านเมือง ไม่จำเป็นต้องผ่านทางสมาชิกสภาเขต หรือ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เพราะไม่มีผลต่อการ พัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด ก่อนข้างเห็นด้วย 191 คน(ร้อยละ 48.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 98 คน(ร้อยละ 25.0) ไม่มีความเห็น 81 คน (ร้อยละ 20.7) ไม่เห็นด้วย 19 คน(ร้อยละ 4.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน(ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.12

31. กรุงเทพมหานครได้แก้ไขปัญหาข้อเรียกร้อง หรือความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 191 คน(ร้อยละ 48.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 98 คน(ร้อยละ 25.0) ไม่มีความเห็น 81 คน(ร้อยละ 20.7) ไม่เห็นด้วย 19 คน(ร้อยละ 4.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน(ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .85

32. สาเหตุหรือแรงจูงใจที่มีผลทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการชุมชน มา จากขีดความสามารถของกรุงเทพมหานครในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสนองตอบ ต่อความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 191 คน(ร้อยละ 48.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 98 คน(ร้อยละ 25.0) ไม่มีความเห็น 81 คน(ร้อยละ 20.7) ไม่เห็นด้วย 19 คน(ร้อยละ 4.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน(ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.99 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .87

33. การที่กทม. ได้ออกข้อกฎหมายที่ขัดต่อความคิดเห็นของตน ขณะเดียวกันไม่เคยเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นน่าจะมีผลทำให้ตนต่อต้านไม่ปฏิบัติตามแม้ว่าจะมีประโยชน์ต่อส่วนรวม ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 138 คน (ร้อยละ 35.2) ไม่มีความเห็น 98 คน (ร้อยละ 25.0) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 75 คน (ร้อยละ 19.1) ค่อนข้างเห็นด้วย 64 คน (ร้อยละ 16.3) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 17 คน (ร้อยละ 4.3) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.11

34. กทม. มักจัดสรรงบประมาณโดยไม่คำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ในท้องถิ่น หากแต่ คำนึงถึงความต้องการของผู้บริหารมากกว่า ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 156 คน (ร้อยละ 39.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 104 คน (ร้อยละ 26.5) ไม่มีความเห็น 74 คน (ร้อยละ 18.9) ค่อนข้างเห็นด้วย 45 คน (ร้อยละ 11.5) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 13 คน (ร้อยละ 3.3) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.07

35. การที่กรุงเทพมหานคร ได้จัดสรรงบประมาณสู่ท้องถิ่นด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะกลุ่ม ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 162 คน (ร้อยละ 41.3) ไม่มีความเห็น 99 คน (ร้อยละ 25.3) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 87 คน (ร้อยละ 22.2) ไม่เห็นด้วย 32 คน (ร้อยละ 8.2) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 12 คน (ร้อยละ 3.1) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.71 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.00

36. การที่ประชาชนไม่ทราบว่ากรุงเทพมหานครนำเงินไปใช้จ่ายในทางใด ทำให้มีผลกระทบต่อรายได้ของกรุงเทพมหานคร เพราะทำให้ประชาชนไม่ยากเสียภาษีอากร หรืออาจเข้าใจผิดว่า กรุงเทพมหานครนำเงินไปใช้ประโยชน์ แก่คนบางพวกมิใช่แก่ประชาชนส่วนใหญ่ หรือส่วนรวม ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 138 คน (ร้อยละ 35.2) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 106 คน (ร้อยละ 27.0) ไม่มีความเห็น 81 คน (ร้อยละ 20.7) ค่อนข้างเห็นด้วย 48 คน (ร้อยละ 12.2) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 19 คน (ร้อยละ 4.8) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.17

37. การที่งบประมาณของกรุงเทพมหานครมีน้อยไม่เพียงพอต่อการพัฒนา น่าจะเป็นปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 163 คน (ร้อยละ 41.6) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 101 คน (ร้อยละ 25.8) ไม่มีความเห็น 71 คน (ร้อยละ 18.1) ไม่เห็นด้วย 43 คน (ร้อยละ 11.0) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 14 คน (ร้อยละ 3.6) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.14

38. กทม. ได้ปลูกฝังประชาธิปไตยแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยการจัดให้มีการเลือกตั้งในระดับต่างๆ เช่น การเลือกกรรมการชุมชน สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือ สมาชิกสภาเขต

เป็นต้น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 207 คน(ร้อยละ 52.8) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 125 คน(ร้อยละ 31.9) ไม่มีความเห็น 48 คน(ร้อยละ 12.2) ไม่เห็นด้วย 11 คน(ร้อยละ 2.8) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คน(ร้อยละ 0.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.13 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .75

39. การเลือกกรรมการชุมชน มีความสำคัญเช่นเดียวกับการเลือกตั้งส.ก.หรือ ส.ข. ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 182 คน(ร้อยละ 46.9) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 149 คน(ร้อยละ 38.0) ไม่มีความเห็น 42 คน(ร้อยละ 10.7) ไม่เห็นด้วย 13 คน(ร้อยละ 3.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คน(ร้อยละ 1.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .84

40. กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองตนเองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งผู้บริหารของตนเองได้ คือ มีการเลือกตั้ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ การเลือกตั้งส.ก. ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 184 คน(ร้อยละ 46.9) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 163 คน(ร้อยละ 41.6) ไม่มีความเห็น 36 คน(ร้อยละ 9.2) ไม่เห็นด้วย 6 คน(ร้อยละ 1.5) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คน(ร้อยละ 0.8) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .75

41. หากรัฐบาลจะยกเลิกการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือส.ก. แล้วใช้ระบบการแต่งตั้งแทน เพราะระบบการแต่งตั้งทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานของท้องถิ่น ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 109 คน(ร้อยละ 27.8) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 86 คน(ร้อยละ 21.9) ไม่มีความเห็น 85 คน(ร้อยละ 21.7) ไม่เห็นด้วย 72 คน(ร้อยละ 18.4) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 40 คน(ร้อยละ 10.2) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.28

42. กทม.มีบทบาทอย่างมาก ในการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออกเสนอความต้องการของตนโดยการจัดให้มีเวทีชาวบ้านได้ทั่วถึงเพียงพอแล้ว ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 190 คน(ร้อยละ 48.5) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 93 คน(ร้อยละ 23.7) ไม่มีความเห็น 71 คน(ร้อยละ 18.1) ไม่เห็นด้วย 31 คน(ร้อยละ 7.9) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 7 คน(ร้อยละ 1.8) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.84 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .93

43. กรุงเทพมหานครได้ให้ประชาชน รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแล้ว แต่ยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความเชื่อของประชาชนที่ว่า การเมืองเป็นเรื่องของคนที่เป็นนักการเมืองหรือผู้มีอำนาจเท่านั้น ส่วนประชาชนไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้อง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดไม่เห็นด้วย 156 คน(ร้อยละ 39.8) ก่อนข้างเห็นด้วย 77 คน(ร้อยละ 19.6) ไม่มี

ความเห็น 69 คน(ร้อยละ 17.6) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 64 คน(ร้อยละ 16.3) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 26 คน(ร้อยละ 6.6) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.17

44. กรุงเทพมหานครได้รายงานความเคลื่อนไหวหรือเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ข้อบัญญัติกฎระเบียบ หรือผลงานต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนให้ทราบอยู่เสมอ และอย่างทั่วถึง ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 178 คน(ร้อยละ 45.4) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 92 คน(ร้อยละ 23.5) ไม่มีความเห็น 74 คน(ร้อยละ 18.9) ไม่เห็นด้วย 40 คน(ร้อยละ 10.2) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 8 คน(ร้อยละ 2.0) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.78 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .98

45. การประชาสัมพันธ์ และการรายงานต่างๆของ กทม. ต่อประชาชนโดยใช้สื่อต่างๆ ช่วยทำให้ประชาชนเข้าใจ กทม. อย่างแท้จริง ซึ่งมีสะดวก รวดเร็ว และเพียงพอแล้ว ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 205 คน(ร้อยละ 52.3) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 80 คน(ร้อยละ 20.4) ไม่มีความเห็น 56 คน(ร้อยละ 14.3) ไม่เห็นด้วย 42 คน(ร้อยละ 10.7) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 9 คน(ร้อยละ 2.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.78 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .97

46. กทม. มีช่องทางและกระบวนการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน สำหรับผู้ใดก็ตามที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 182 คน(ร้อยละ 46.4) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 84 คน(ร้อยละ 21.4) ไม่มีความเห็น 73 คน(ร้อยละ 18.6) ไม่เห็นด้วย 48 คน(ร้อยละ 12.2) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คน(ร้อยละ 1.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.74 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .97

47. กทม.มีความรับผิดชอบ และความพร้อมที่เปิดโอกาส เพื่อรอรับการตรวจสอบการทำงานจากประชาชนที่โปร่งใส เหมาะสมแล้ว ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 181 คน(ร้อยละ 46.2) ไม่มีความเห็น 85 คน(ร้อยละ 21.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 75 คน(ร้อยละ 19.1) ไม่เห็นด้วย 45 คน(ร้อยละ 11.5) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 6 คน(ร้อยละ 1.5) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .96

48. ท่านหรือตัวแทนของประชาชน กลุ่มต่างๆ มีความพร้อม และมีความสามารถเข้าไปตรวจสอบการทำงานของกทม.ได้ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 181 คน(ร้อยละ 46.2) ไม่มีความเห็น 96 คน(ร้อยละ 24.5) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 79 คน(ร้อยละ 20.2) ไม่เห็นด้วย 31 คน(ร้อยละ 7.9) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คน(ร้อยละ 1.3) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.76 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .91

49. กทม.มีส่วนอย่างมากในการทำให้ท่านเข้ามีส่วนร่วมเพื่อเสียสละแรงงาน และทรัพย์สินในโครงการต่างๆและเปิดโอกาสให้ท่านได้มีการรวมตัวเป็นกลุ่มทำงานเพื่อส่วนรวม ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดก่อนข้างเห็นด้วย 200 คน(ร้อยละ 51.0) ไม่มี

ความเห็น 85 คน(ร้อยละ 21.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 84 คน(ร้อยละ 21.4) ไม่เห็นด้วย 17 คน(ร้อยละ 4.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 6 คน(ร้อยละ 1.5) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 3.87 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .84

50. กทม.มีส่วนสนับสนุนให้ท่านได้มีโอกาสร่วมประชุม จัดเวทีชาวบ้าน หรือ ชุมชุมทางการเมือง ซึ่งเป็นการแสดงออกทางการเมืองที่มีความสำคัญ ในการร่วมกันแก้ไข ปัญหาต่างๆ ผลการศึกษาวิจัยพบว่ากรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย 187 คน(ร้อยละ 47.7) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 129 คน(ร้อยละ 32.9) ไม่มีความเห็น 53 คน(ร้อยละ 13.5) ไม่เห็นด้วย 17 คน(ร้อยละ 4.3) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 6 คน(ร้อยละ 1.5) โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) เท่ากับ 4.06 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .88

โดยสรุป ความคิดเห็นของกรรมการชุมชน เกี่ยวกับบทบาทของ กรุงเทพมหานครในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น พบว่าบทบาทของ กรุงเทพมหานครในด้านการรวบรวม และแสดงออกถึงผลประโยชน์ การสรรหาคัดเลือกเข้าสู่ระบบการเมือง และการสื่อสารทางการเมือง จะมีส่วนในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น กล่าวคือ กรรมการชุมชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดค่อนข้างเห็นด้วย ในประเด็นเกี่ยวกับ กทม. ได้แก้ไขปัญหาคือเรียกร้อง หรือความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ และ กทม. มีส่วนสนับสนุนให้ กรรมการชุมชนได้มีโอกาสร่วมประชุม จัดเวทีชาวบ้าน หรือชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเป็นการแสดงออกทางการเมืองที่มีความสำคัญในการร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นองค์กรปกครองตนเองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งผู้บริหารของตนเองได้ คือ มีการเลือกตั้งผู้ว่า กทม. และการเลือกตั้ง ส.ก. ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ซึ่งค่อนข้างเห็นด้วยว่า เป็นการปลูกฝังประชาธิปไตยแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยการจัดให้มีการเลือกตั้งในระดับต่างๆ เช่น การเลือกกรรมการชุมชน ส.ก. หรือ ส.ข. เป็นต้น และค่อนข้างเห็นด้วยว่า การเลือก กรรมการชุมชนมีความสำคัญเช่นเดียวกับการเลือกตั้ง สก. หรือ สข.

กรรมการชุมชนไม่เห็นด้วย ในประเด็นคำถามที่ว่า กทม. ได้ออกข้อกฎหมายที่เป็นการขัดต่อความเห็นของตน หรือขณะเดียวกันไม่เคยเปิดโอกาสให้ตนแสดงความเห็น แล้วจะทำให้ กรรมการต่อต้านไม่ปฏิบัติตาม แม้ว่าจะมีประโยชน์ต่อส่วนรวม กับประเด็นที่ว่า กทม. มักจัดสรรงบประมาณโดยไม่คำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งกรณีนี้หมายความว่ากรรมการชุมชนเห็นด้วยกับการออกกฎหมายและการจัดสรรงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการของประชาชน ส่วนประเด็นที่ว่า กทม. ได้ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแล้ว แต่ยัง ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความเชื่อของประชาชนที่ว่าการเมืองเป็นเรื่องของคนที่เป็นนักการเมือง หรือผู้มีอำนาจเท่านั้น กรณีนี้กรรมการชุมชนไม่เห็นด้วย ซึ่งข้อเท็จจริงประชาชนควรเข้าไป

เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ กรรมการชุมชนยังไม่เห็นด้วยกับประเด็นที่ว่า ประชาชนไม่ทราบว่า กรุงเทพมหานคร นำเงินไปใช้จ่ายในทางใด ทำให้มีผลกระทบต่орายได้ของ กทม. เพราะทำให้ประชาชนไม่ยอมเสียภาษีอากร หรืออาจเข้าใจผิดว่า กทม. นำเงินไปใช้ประโยชน์แก่คนบางพวก มิใช่แก่ส่วนรวม

กรรมการชุมชนไม่มีความเห็น เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับปัญหาของบ้านเมืองว่าไม่จำเป็นต้องผ่านทาง ส.ช. หรือ ส.ก. เพราะไม่มีผลต่อการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น และสาเหตุ หรือแรงจูงใจที่มีผลทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งกรรมการชุมชน มาจากขีดความสามารถของ กทม. ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง รวมทั้งไม่มีความเห็นว่าหากรัฐบาลจะยกเลิกการเลือกตั้ง ผู้ว่า กทม. หรือ ส.ก. แล้วใช้ระบบการแต่งตั้งแทน เพราะระบบการแต่งตั้งทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานของท้องถิ่น

กรรมการชุมชนค่อนข้างเห็นด้วยเกี่ยวกับกทม. มีบทบาทอย่างมากในการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออกเสนอความต้องการของตน โดยการจัดให้มีเวทีชาวบ้านได้ทั่วถึงเพียงพอแล้ว และ กทม. ได้รายงานความเคลื่อนไหว หรือเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ข้อบัญญัติ กฎระเบียบ หรือผลงานต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนให้ทราบอยู่เสมอ และอย่างทั่วถึง

กรรมการชุมชนค่อนข้างเห็นด้วยเกี่ยวกับการที่ กทม. ได้จัดสรรงบประมาณสู่ท้องถิ่น ด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะกลุ่ม และการที่งบประมาณของ กทม. มีน้อยไม่เพียงพอต่อการพัฒนาน่าจะเป็นปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

กรรมการชุมชนค่อนข้างเห็นด้วยเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ และการรายงานต่างๆ ของ กทม. ต่อประชาชนโดยใช้สื่อต่างๆ ช่วยทำให้ประชาชนเข้าใจ กทม. อย่างแท้จริง ซึ่งมีความสะดวกรวดเร็ว และเพียงพอแล้ว และกทม. มีช่องทาง และกระบวนการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน สำหรับผู้ใดก็ตามที่ได้รับความเดือดร้อน เสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ

กรรมการชุมชนค่อนข้างเห็นว่ากทม. มีความรับผิดชอบ และพร้อมที่เปิดโอกาสเพื่อรอรับการการตรวจสอบการทำงานจากประชาชนที่โปร่งใสเหมาะสมแล้ว กับประเด็นที่เกี่ยวกับตัวกรรมการชุมชน หรือตัวแทนของประชาชนกลุ่มต่างๆ ค่อนข้างเห็นด้วยว่า ตนมีความพร้อม และมีความสามารถเข้าไปตรวจสอบการทำงานของ กทม. ได้ และค่อนข้างเห็นด้วยว่า กทม. มีส่วนอย่างมากในการทำให้ตนเข้ามีส่วนร่วม เพื่อเสียสละแรงงาน และทรัพย์สินในโครงการต่างๆ และเปิดโอกาสให้ตนได้มีการรวมตัวเป็นกลุ่มทำงานเพื่อส่วนรวม

ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์ข้าราชการ นักการเมือง และประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ออกสัมภาษณ์ข้าราชการ นักการเมือง และประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาในเรื่องบทบาทของกรุงเทพมหานครต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น โดยได้ทำการสัมภาษณ์ข้าราชการกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 คน นักการเมือง 3 คน รวมทั้งหมดจำนวน 10 คน ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

2.1 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองและการถ่อมเกลารทางการเมือง ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับ

2.1.1 การอบรมสั่งสอนให้ความรู้ทางการเมือง

รัฐพล มีธนาถาวร นักบริหาร 10 (รองปลัดกรุงเทพมหานคร) ให้ความเห็นว่า ความเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ใหญ่ที่สุด มีสภากทม. เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ แยกจากฝ่ายบริหารโดยเด็ดขาด ต่างคนมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ว่า กทม. กับรัฐบาลมีความแตกต่างและเหมือนกันอย่างไร โดยเปรียบเทียบทม. เสมือนประเทศเล็ก ๆ ประเทศหนึ่ง มีผู้ว่าทม. มาจากการเลือกตั้งเป็นผู้บริหาร กทม. ส่วนสภากทม. เป็นผู้ออกกฎหมาย และตรวจสอบการบริหารงานของผู้ว่าทม. โดยมีปลัด-กรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาระดับสูงสุดของข้าราชการทั้งหมด ทำให้การเมืองในกรุงเทพมหานครขึ้นอยู่กับประชาชน ประชาชนเรียนรู้จากการเลือกตั้งผู้ว่าทม. , ส.ก. , ส.ข. และข้าราชการของทม. ที่ทำงานร่วมกับนักการเมืองเป็นตัวทำให้ประชาชนรู้จักการเมืองในภาพรวม

ทม. ได้จัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่น โดยกำหนดหลักสูตรกรุงเทพฯ ศึกษาเพื่อต้องการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน ตั้งแต่เริ่มต้นเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่น รูปแบบการปกครองของทม. อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สภากทม. เป็นต้น โดยคาดหวังในอนาคตเด็กและเยาวชนจะได้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน และมีผลต่อการเลือกตั้งโดยให้เหตุผลว่า ประชาธิปไตยควรเริ่มตั้งแต่เด็ก โดยให้รู้จักกฎหมายรัฐธรรมนูญ ประชาชนต้องรู้เรื่องภาษีมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเต็มใจเสียภาษี แสดงว่าประชาชนเข้าใจประชาธิปไตยแต่ปัจจุบันประชาชนพยายามที่จะหนีภาษี ประชาชนรู้จักสิทธิของตนเองเมื่อถูกละเมิดมีการโต้แย้งสิทธิมากขึ้น แต่การโต้แย้งสิทธิกรณีหาบเร่แผงลอยไม่ใช่ประเด็นของประชาธิปไตยแต่เป็นเรื่องของสังคมมากกว่าเป็นปัญหาปากท้องของประชาชนที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของตนสำคัญกว่าส่วนรวม

โดยปกติทรม. ให้ความรู้แก่ประชาชนโดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ ทั้งทาง
โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ นักบริหาร 10 (รองปลัดกรุงเทพมหานคร) ให้
ความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่น ที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ
ปกครองตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเป็นพื้นฐานทาง
การเมืองของระดับประเทศด้วย ซึ่งรูปแบบของ ทท. ก็จะมีการเลือกตั้งหลายแบบด้วยกัน เช่น การ
เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรง เป็นแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อที่จะให้ฝ่ายบริหาร
มีความเข้มแข็ง ด้วยประสบการณ์ที่พบว่า ระบบเทศบาลมีการปกครองท้องถิ่นที่ผู้บริหารต้องมา
จากสมาชิกสภาเทศบาล ไม่สามารถทำให้ฝ่ายบริหารรับใช้ประชาชนได้อย่างแท้จริง คือไม่สามารถ
เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง ต้องให้ความสำคัญกับคะแนนเสียงของสมาชิก ซึ่งเห็นอยู่
มากกว่า ฉะนั้นการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรง จะเป็นบทเรียนหนึ่งที่คนกรุงเทพฯ
ได้เรียนรู้ก่อนที่อื่น รวมทั้งบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งค่อนข้างจะทำหน้าที่ได้
ดีกว่าสภาท้องถิ่นอื่นๆ เนื่องด้วยว่าภาระงานของกรุงเทพมหานครมีขนาดที่ค่อนข้างใหญ่ งบประมาณ
ค่อนข้างสูงก็เป็นการพัฒนาตัวสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้มีความสามารถทางด้านการเมือง
สูงขึ้น ซึ่งก็ส่งผลทำให้ได้ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีขีดความสามารถมากขึ้นตามลำดับ แม้ว่าจะไม่
ถึงที่สุดก็น่าจะมีส่วนที่ช่วยทำให้มีการพัฒนากว่าเดิม อีกส่วนหนึ่งก็มีสมาชิกสภาเขตซึ่งทำหน้าที่
ย่อยลงไปจนถึงระดับเขตเพื่อจะทำหน้าที่ของการเข้ามามีส่วนร่วมกับผู้อำนวยการเขตในการ
บริหารท้องถิ่นของตนเองให้ตรงตามความต้องการ แม้ว่าบทบาทของสมาชิกสภาเขตยังไม่ค่อย
เด่นชัดนักในการที่จะมาทำงานในระดับนโยบายถึงขั้นวางแผนก็ยังยึดหยุ่นกับรายละเอียดปลีกย่อย
นับแต่ระยะเวลาดังแต่ปี ๒๕๑๘ เป็นต้นมาก็มีการพัฒนาสูงขึ้น

ในส่วนของการ ทท. มีบทบาทในการให้เรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนได้
พอใจหรือไม่ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าต้องแยกเป็นสองส่วน กล่าวคือ ส่วนหนึ่งเป็นส่วนของผู้ที่
สนใจจริงๆ ที่อาสาตัวเข้ามาเป็นผู้ว่าฯ เข้ามาเป็นสมาชิกสภาทท. กับสมาชิกสภาเขต คนเหล่านี้
ได้เรียนรู้บทบาทโดยตัวเอง การทำงานร่วมกันตลอดระยะเวลาของการทำงานแต่ละสมัยที่เขาเข้ามา
ดำรงตำแหน่ง สำหรับประชาชนทั่วไปคิดว่าทท. ให้ความสำคัญในการเรียนรู้ทางการเมืองแก่
ประชาชนเท่านั้น นอกจากว่าเมื่อใกล้ถึงการเลือกตั้งทีก็จะมาคุยกันทีหนึ่ง ในการทำความเข้าใจกับ
พี่น้องประชาชน ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกที่ ทท. มีระบบของการเลือกตั้งสมาชิกสภา ทท. กับผู้ว่าฯ
ทท. มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ผ่านมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ยาวนานมาก แต่ยังมีคนกรุงเทพฯ อีกจำนวน
หนึ่งที่ยังไม่รู้ว่า สก. มีไว้ทำอะไร ส.ข. มีบทบาทอะไร ซึ่งเรื่องนี้ก็อาจจะจะเป็นจุดด้อยอันหนึ่งของ
กรุงเทพมหานคร ที่ไม่พยายามปลูกฝังในส่วนนี้ แต่จริงๆ แล้วก็มีปัจจัยหลายประการที่ทำให้คน

กรุงเทพฯ ไม่สนใจเรื่องการเมืองท้องถิ่น เว้นแต่ว่าคนกรุงเทพฯ อาจจะอยู่ใกล้กับศูนย์กลางอำนาจ ใกล้กับการสื่อสารต่างๆ เพราะฉะนั้น มุมมองของเขาจะสูงไปจากท้องถิ่นของตัวเอง คนกรุงเทพฯ จะมองถึงระดับประเทศมากกว่าจะสนใจการเมืองในระดับท้องถิ่น และกับอีกส่วนหนึ่งคนกทม. อาจจะเข้าถึงการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาของเขาได้ง่ายด้วยการใช้การสื่อสาร การเข้าพบถึงตัว ผู้เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นบทบาทความสำคัญของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเขต แม้กระทั่งผู้ว่าฯเอง คนบางคนอาจไม่เคยสัมผัสเลย ไม่เคยใช้บริการเลย การให้ความสำคัญ หรือ ความสนใจที่อยากจะเรียนรู้อาจเป็นประเด็นที่ทำให้เขาอาจจะไม่เข้าใจบทบาทของนักการเมือง เหล่านี้ได้เต็มทีนัก แต่ถ้ากทม. ได้พยายามถ่ายทอดบทบาทในเรื่องนี้ตลอดเวลาโดยไม่ เฉพาะเจาะจงจะทำก็ต่อเมื่อมีการเลือกตั้งเท่านั้น ก็น่าจะทำให้คนกรุงเทพฯ ได้เรียนรู้เรื่องการ ปกครองตนเองสูงขึ้น ส่วนของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเขต ได้พยายามที่จะ เข้าไปถึงกลุ่มบุคคลมากกว่าที่เป็นอยู่ ปัจจุบันเขาก็จะสัมผัสเฉพาะคนชั้นกลางและชั้นล่าง ซึ่งเขา ไม่ค่อยมีบทบาทกับคนชั้นกลางจนถึงคนระดับสูงมากนัก ดังนั้นเปอร์เซ็นต์ที่ถึงแม้จะมีการ เลือกตั้ง และคนสนใจมากขึ้นก็จะอยู่แต่ในระดับล่าง ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มคนทั้งหมด มันก็จะ เป็นปัจจัยที่ กทม. ต้องมาทำให้เกิดขึ้นทั้งหมด

คำว่า กทม. คงไม่ได้แปลว่า ตัวเอง หรือองค์กร หรือข้าราชการประจำอย่าง เดียว แต่หมายถึงฝ่ายการเมืองด้วย ที่จะต้องทำหน้าที่ให้ประชาชนเข้าใจรูปแบบการปกครองของ กรุงเทพมหานครมากขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร มากกว่า ได้พยายามมีบทบาทให้เห็นว่าความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนผ่านทางตัวแทนเข้ามาเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร การเข้ามาเป็นผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร ได้แสดงบทบาทให้เห็นว่าเขามีความสำคัญอย่างไร ซึ่งผลประโยชน์ที่ประชาชน จะได้รับตรงนี้ก็จริงใจทำให้คนเข้ามาสนใจพิทักษ์สิทธิของตนเองมากขึ้น แต่ว่า ขณะนี้คน ส่วนใหญ่ก็ยังมองว่า สก. เข้าไปก็คงไม่ช่วยดูแลผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับตัวเขามากนัก อาจจะ รักษาประโยชน์ของกลุ่มของพรรคมากกว่าผลประโยชน์ของประชาชน โดยส่วนรวมตรงนี้ต้องฟัง พอสมควร ซึ่งจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย ในการที่จะทำให้มาสร้างแรงจูงใจแก่นักการเมือง ท้องถิ่น

อีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งกรุงเทพมหานครได้พยายามที่จะปลูกฝังเด็ก เพราะเชื่อ ว่าเด็กน่าจะเป็นพลเมืองอนาคตของเมือง คือถ้าพลเมือง หรืออนาคตของเมืองไม่ได้เรียนรู้เรื่อง เกี่ยวกับเมือง โอกาสที่เขาจะให้ความสนใจเมื่อโตขึ้นก็คงยาก นี่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับการที่อดีตเรา ไม่เคยสนใจเรื่องพวกนี้ และในยุคใหม่นี้ กทม. ก็ได้พยายามให้การเรียนรู้กับเด็กๆและเยาวชนใน เรื่องทางการเมืองสูงขึ้น โดยการกำหนดหลักสูตรที่ชื่อว่า “หลักสูตรกรุงเทพฯศึกษา” ขึ้น ซึ่งใน

หลักสูตรกรุงเทพฯศึกษานี้ ก็จะเป็นขั้นแรกที่กำหนดให้มีการเรียนรู้สาระต่างๆ ซึ่งมี 7-8 สาระ การเรียนรู้หนึ่งในเจ็ดแปดสาระนอกจากความสะอาด สิ่งแวดล้อม และการสาธารณสุขแล้ว คือเรื่อง การเมืองการปกครองคู่ไปกับกทม. เด็กๆก็จะได้มีการเรียนรู้ถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่าเข้ามาทำหน้าที่อะไร ทำไมคนเราถึงต้องสนใจเลือกผู้ว่าฯ กทม. ก่อน ในสัปดาห์นี้มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต การดำรงชีวิตอย่างไร สมาชิกสภากทม. กับสมาชิกสภาเขตมีบทบาทแตกต่างกันอย่างไร และก็ในโรงเรียนก็จะมีการณรงค์ หรือการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำรูปแบบการเมือง หรือการปกครองแบบจำลอง เช่น สถานักเรียน บางแห่งก็ทำหน้าที่เมือง เป็นรองผู้ว่าฯแต่ละด้านในกรรมการสถานักเรียน ซึ่งก็ถือว่าเป็นการเรียนรู้อีกแบบหนึ่ง

การทำหน้าที่ของสำนักงานเขตในการให้ความรู้แก่ประชาชนทางด้านการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของกทม. คิดว่ามีค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะภาระหน้าที่ประจำวันที่เขาจะต้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน อาจเป็นอุปสรรคในการทำหน้าที่นี้ ซึ่งสำนักงานเขตจะทำหน้าที่นี้อย่างจริงจังก็ต่อเมื่อมีการเลือกตั้ง ดังนั้นต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็กๆ เริ่มจากเด็กเป็นส่วนใหญ่ อันที่สองก็คือตัวนักการเมืองท้องถิ่นเอง ต้องปรับบทบาทของตนเอง เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้เห็นถึงความสำคัญของการมีตัวแทนของประชาชนว่า ถ้ามีตัวแทนที่ดีก็จะช่วยทำให้คุณภาพชีวิตเขาดีขึ้นอย่างไร แต่ถ้าไม่สามารถที่จะทำให้ประชาชนเห็นว่าเขาได้รับผลประโยชน์อะไรกับการที่เขาเลือกตัวแทนเข้าไปกับการที่เขาไม่เลือกว่ามีข้อแตกต่างอะไรหรือไม่ ถ้าไม่เห็นในบทบาท หรือความแตกต่างความสนใจทางด้านการเมืองของประชาชนก็น้อยลง ซึ่งให้เหตุผลว่าสาเหตุนั้นก็คือ ประชาชนมองข้ามการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น เขาไปสนใจการเมืองระดับชาติ สนใจปัญหาที่ไกลตัวต่างจากคนต่างจังหวัดมากกว่า

นินนาท ชลิตานนท์ นักบริหาร 10 (ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล) ให้ความเห็นว่า การให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่นในอดีตมีค่อนข้างน้อย เพราะกทม.จะกระทำก็ต่อเมื่อมีการเลือกตั้ง ผู้ว่ากทม. ส.ก. หรือส.ข. โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่น โครงสร้างการปกครองของกทม. อำนาจหน้าที่ของผู้ว่ากทม. , ส.ก. , หรือ ส.ข. เพื่อต้องการให้ประชาชนเข้าใจและจะได้ไปเลือกตั้ง แต่ปัจจุบันกทม. ได้ให้ความรู้ทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นแก่ประชาชนทั้งที่อยู่ในช่วงเลือกตั้ง และไม่อยู่ในช่วงเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนกทม. ได้บรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองการปกครองของกรุงเทพมหานคร ให้แก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ได้รู้จักกทม. อย่างแท้จริงถึงสภาพท้องถิ่นและความเป็นชุมชน การเลือกตั้งผู้ว่ากทม. , ส.ก. , ส.ข. และอำนาจหน้าที่ ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของความเป็นพลเมือง ควรให้เรียนรู้ตั้งแต่เด็กซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่

นอกจากนี้ เป็นการให้ความรู้โดยผ่านทางคอมพิวเตอร์ เช่น การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกทม. ประชาชนที่สนใจ กทม. ก็สามารถติดต่อทางเว็บไซต์(website) ของ กทม. ได้

นอกจากนี้ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) ได้แปรญัตติแปรงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ ผลงานข้อมูลต่าง ๆ และแนะนำตัวที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ส.ก.

พลพันธ์ ไกรเสริม นักบริหาร 10 (ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม) ให้ความเห็นว่า การอบรมสั่งสอนให้การเรียนรู้ทางการเมือง ประการแรกต้องให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้มากขึ้น ทำอย่างไรให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ฉะนั้นมันจะเกี่ยวรวมกับท้องถิ่นในเรื่องนี้ สมมุติว่า ท้องถิ่นเป็นเรื่องใกล้ตัวในเมื่อเขาเห็นความสำคัญของการเมืองกับประชาธิปไตย ทำอย่างไรให้ช่องทางประชาธิปไตยที่เขาจะมีส่วนร่วมให้ได้มากที่สุด ฉะนั้นมันจะเกี่ยวพันกับอำนาจหน้าที่ของ กทม. บางทีแล้วนี้ ประชาชนเข้าใจผิดในโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของ กทม. ว่า กทม. มีหน้าที่อะไร อะไรที่ไม่ใช่หน้าที่ของ กทม. อะไรที่เป็นหน้าที่ของ กทม. บางเรื่องที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของ กทม. แต่ประชาชนยังคิดว่า เป็นหน้าที่ของ กทม. ประชาชนเมื่อไม่ได้รับการสนองความต้องการ แก้ปัญหาไม่ได้เขาก็เบื่อประชาธิปไตย ฉะนั้นในเรื่องของ กทม. มันก็ต้องเสริมสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย และก็แจกแจงให้ประชาชนมีความรู้เรื่องการปกครองท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ในระดับของนักเรียนขึ้นไป ฉะนั้นเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนของ กทม. เองก็ตาม หรือโรงเรียนที่อยู่ใน กทม. ก็ตามไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของรัฐบาล จะต้องให้ความรู้ความเข้าใจในการเมืองระดับท้องถิ่นของ กทม. ชะกอน เด็กจะต้องรู้เรื่องใกล้ตัวชะกอน เช่น เด็กจะต้องรู้เรื่องในชุมชน หรือในแขวง ในเขตเขาชะกอน เสร็จแล้วก็ต้องรู้ในระดับของ กทม. แล้วรู้ในระดับประเทศ ต้องแยกหลักสูตรให้ดี มันควรมีหลักสูตรอย่างนี้ทีนี้ในชุมชน เด็กจะรู้ภาพกว้างๆ ทั่วไปอย่างเดียวยังไม่ได้ หลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองของ กทม.

ประการที่สอง ทำอย่างไรที่จะพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย เมื่อประชาชนสนใจความรู้การปกครองแบบประชาธิปไตย มันมีอยู่สองส่วน ส่วนแรกคือผ่านทางการเลือกตั้งถูกไหม อันนี้คือส่วนแรกที่ผ่านมาการเลือกตั้ง การใช้สิทธิ แต่ประชาชนมักจะคิดว่าการเลือกตั้งก็คือการเลือกลงคะแนนเสียงในคูหาแล้วจบกัน ทำอย่างไรที่จะให้เห็นว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่ใช่อยู่ที่การเลือกตั้งอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของประชาชน ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเราต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจน ว่าการมีส่วนร่วม การร่วมมือต่างๆ คือสิทธิพื้นฐานของประชาชนในการจัดการชีวิตของเขาเองไม่ว่าในชุมชน หรือตัวเขาเอง ดังนั้นสิทธินี้มันไม่ได้อยู่ที่การเลือกตั้ง เช่น สิทธิในการตรวจสอบ การตรวจสอบ ประชาชนทำอย่างไร

กทม. เองทำอะไรที่让群众มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารของ กทม. ให้มากที่สุด และ กทม. ก็โปร่งใส มีคำอธิบายให้群众เข้ามาตรวจสอบได้ตลอดเวลา และส่งเสริมให้群众ในทุกภาคส่วนได้มาตรวจสอบ กทม. ได้ด้วย อันนี้ กทม. ต้องแก้ไขในจุดนี้ ฉะนั้น สิทธิในการที่มีส่วนร่วมในขั้นพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาชีวิตของตนเอง ไม่ใช่ให้รับรู้แต่เฉพาะผ่านทาง สก. ผ่านทางสภา ในการกำหนดนโยบายในการพัฒนา กทม. เท่านั้น อย่างในเบื้องต้นที่ กทม. ทำก็คือ แผนชุมชนเป็นส่วนหนึ่ง ในการพัฒนาประชาธิปไตยเป็นต้น โดยให้จัดการชีวิตของ เขาเองเป็นต้น

นิพนธ์ บุญญะโกศล (ประธานที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ให้ ความเห็นว่า การมีส่วนร่วมของ群众เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเสริมสร้างการปกครอง โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น เพราะว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับ群众 มากกว่าองค์กรในราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือส่วนกลาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการทางด้านการเมืองของผู้บริหารระดับท้องถิ่นว่าเข้าใจไหมว่าการมีส่วนร่วมคืออะไร ถ้าเข้าใจถูกต้องก็ต้องให้群众เข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำประชาพิจารณ์ (Public Hearing) หรือ การทำประชาคม หรือในรูปแบบตั้งกรรมการร่วมเป็นต้น และมีความเห็นว่า ผู้บริหารในระดับต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค หรือส่วนกลาง มักจะมองว่าการมีส่วนร่วมคือ การให้群众มาบริจาคเงินเท่านั้น ซึ่งอาจจะใช่บางส่วน แต่ไม่ใช่ทั้งหมด ซึ่งผู้บริหารจะต้องแจ้งให้群众ทราบว่า เงินที่บริจาคให้นี้จะนำไปใช้ประโยชน์อะไร หากผู้บริหารระดับสูงบิดเบือนไม่ใช้ตามวัตถุประสงค์群众ก็จะเสื่อมระอา เบื่อหน่าย ต่อไปเขาก็ไม่ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นนั้น ๆ

กรุงเทพมหานครมีระบบบริหารในระดับบริหาร ๒ ระดับคือ ระดับ กทม. และระดับล่างคือเขต ถ้าในระดับสภาก็มีสภากรุงเทพมหานคร กับสภาเขต ซึ่งซ้อนกันอยู่ใน บทบาทของเขตเป็นระดับล่างจะมีบทบาทมากในการที่จะให้ความรู้แก่群众 หรือเสริมสร้างทัศนคติให้กับ群众 หรือจูงใจให้群众เข้ามามีส่วนร่วม

ขณะนี้ กทม. ได้กระจายอำนาจในการตัดสินใจในการใช้เงินงบประมาณต่างๆ ลงไปสู่เขตมากขึ้น เมื่อมีการตัดสินใจลงไป หมายถึง การให้เงิน ให้คน ให้อุปกรณ์ ให้อำนาจตัดสินใจแก่เขตไปบริหารจัดการในพื้นที่ของตัวเอง และเขตต้องมีหน้าที่ให้โอกาสกับ群众เข้ามามีส่วนร่วม ถ้าเมื่อไร群众เข้ามามีส่วนร่วม เขาจะรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของเขาให้ลักษณะของความเป็นเจ้าของ (Self belonging) 群众ก็จะช่วยดูแลเขต ปกป้องรักษาเขต พัฒนาเขตให้เป็นไปตามความประสงค์ของเขา ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลัก เพราะว่าเราใช้ระบบการปกครองในระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เนื่องจาก กทม. เป็นเมืองใหญ่ จึงต้องใช้ระบบตัวแทน

มีความเห็นเพิ่มเติมว่า บางทีเขตอาจมองไปว่าการให้การอบรมสั่งสอนทางการเมืองแก่พี่น้องประชาชนเป็นเรื่องมาทีหลัง เพราะมีความรู้สึกที่ว่า เขตมีความกระตือรือร้นน้อย เพราะฉะนั้น กทม. ต้องให้การอบรมกับเขตก่อน อบรมเจ้าหน้าที่ของเขตระดับต่างๆ ให้เขาอยู่ในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน มันมีความสำคัญแค่ไหน เพียงไร ควรจัดสรรให้มากกว่านี้

มาตรการอย่างหนึ่ง คือ การให้ความรู้ในระดับชั้นเรียน ถ้าเราเริ่มต้นตั้งแต่เด็กประถม มัธยม ถือเป็นส่วนที่ดี คือปลูกฝังเด็กตั้งแต่แรกๆ จะปลูกฝังได้ง่าย ชี้นำได้ง่าย เป็นสิ่งที่ดี

จันทนา พันธุ์พิริยะ ผู้อำนวยการเขตสายไหม ให้ความเห็นว่า สำนักงานเขตได้เน้นที่การเสริมสร้าง “การเรียนรู้” เพื่อยกระดับความสามารถ และระดับสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองให้สูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการปลูกจิตสำนึกในการที่มุ่งมั่นในการที่จะแก้ปัญหาและพึ่งตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรรมการชุมชน ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกชุมชนให้เป็นตัวแทนชุมชน ซึ่งส่วนหนึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การเลือกตั้งกรรมการชุมชน ถือเป็นตัวอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ทางการเมือง โดยเฉพาะในเรื่องของความเป็นประชาธิปไตยที่ให้สมาชิกชุมชนเลือกผู้แทนชุมชนของตนเองเป็นคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระเบียบกรุงเทพมหานครกำหนด

สำนักงานเขตได้จัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นแก่ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม การไม่ซื้อสิทธิขายเสียง การให้ข้าราชการเป็นกลางทางการเมือง ไม่ให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองทุกคน และการณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกครั้ง ให้ประชาชนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

สามารถ มะลูลีม อดีตรัฐมนตรีว่าการกรุงเทพมหานคร ให้ความเห็นว่า บทบาทในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองยังมีน้อยมาก แม้แต่ข้าราชการกรุงเทพมหานครเอง บางครั้งยังไม่รู้เลยว่า บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีอย่างไรบ้าง กรุงเทพมหานครมีหน้าที่อย่างไร ดังนั้น ในการรับสมัคร คัดเลือกข้าราชการ จึงควรได้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนี้ก่อน

กรุงเทพมหานคร มีหลักสูตรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองในกรุงเทพมหานคร สำหรับเด็กนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้รับทราบตั้งแต่เด็กๆ อย่างน้อยเด็กจะได้มีความตระหนักในฐานะที่เป็นพลเมืองของ กทม. โดยเฉพาะประชากรแฝงที่อยู่ใน กทม. ควรจะทำให้มีความรู้สึกรัก กทม. และควรย้ายทะเบียนบ้านอยู่ใน กทม. จะเป็นประโยชน์ต่อการได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลมากขึ้น เพื่อพัฒนา กทม. ต่อไป

สำหรับการอบรมให้ความรู้ด้านการเมือง สำนักงานเขต ได้จัดอบรมให้แก่กรรมการชุมชนให้ทราบเกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล อดีต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ความเห็นว่า กทม. ให้การเรียนรู้แก่ประชาชนในเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่นยังน้อยมาก เพราะตามที่ได้สัมผัสกับประชาชน ประชาชนยังไม่ค่อยรับทราบว่า ส.ก., ส.ข. มีหน้าที่อะไร กรณี ส.ก. ประชาชนก็รู้เพียงว่า เวลาต้องการอะไรก็ไปขอที่ ส.ก. ส.ก. ก็พยายามจัดหามาให้ ไม่ทราบว่า ส.ก. มีหน้าที่เกี่ยวกับการติดตามดูแล การทำงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งมีความเห็นว่า ประชาชนจะเข้าใจบทบาทหน้าที่ของ ส.ส. มากกว่าการเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข.

เขตควรเสริมสร้างความรู้แก่คณะกรรมการชุมชนในช่วงของการจัดประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน จะทำให้ประชาชนได้รู้จักหน้าที่ และบทบาทของนักการเมือง หรือต้องจัดอบรมความรู้ทางการเมือง และสิทธิของประชาชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

โดยให้ข้อเสนอแนะ ควรจะอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนว่า บทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข., ผู้ว่า กทม. หน้าที่ความรับผิดชอบของเขต และแต่ละหน่วยงานของ กทม. มีหน้าที่อะไรบ้าง

วัฒนา ล้วนรัตน์ นักบริหาร 10 (ผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร) ให้ความเห็นว่า กรุงเทพมหานคร ถือว่าเป็นเมืองมหานคร และเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย เป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นแบบอย่าง อย่างดีให้กับการปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด

การให้การเรียนรู้ทางการเมืองถือเป็นปัจจัยสำคัญต้องเรียนรู้ตั้งแต่เด็ก โดยให้การศึกษาตั้งแต่เด็ก และเยาวชน ให้เห็นว่า ระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างไร การเมืองในชีวิตประจำวันเป็นอย่างไร การจัดสัมมนาต่างๆ ให้ข้าราชการ นอกจากนี้การจัดทำประชาพิจารณ์ หรือประชาคม เพื่อขอความคิดเห็นจากประชาชน ก็ถือว่าเป็นการเรียนรู้ทางการเมืองได้ เป็นการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือการประชาสัมพันธ์ ผู้ว่าฯ พบประชาชน ก็ถือว่าเป็นการเรียนรู้ทางการเมืองอย่างหนึ่ง เป็นการทำให้ประชาชนค่อยๆ เกิดความเข้าใจ และรู้จักว่า บ้านเมืองเขาทำอะไรกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ

สมศักดิ์ คงมาก ผู้อำนวยการกองปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ให้ความเห็นว่า การเลือกตั้งกรรมการชุมชน เป็นการเลือกตั้งในระดับชุมชน ถือว่ามีความสำคัญ เป็นการฝึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง การจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน กองปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ได้รับงบประมาณ ๖ ล้านบาท สำหรับอบรมข้าราชการ ประชาชน จำนวน ๒๐๐ คน เป็น ครู ก. ผู้เข้ารับการอบรมประกอบไปด้วย หัวหน้าฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สายงานปกครอง และประชาชนทั้ง ๕๐

เขต เพื่อเป็นที่ปรึกษาประจำเขตต่อไป นอกจากนี้ ยังมีการให้การเรียนรู้ทางการเมืองภายใน โรงเรียนในสังกัด กทม. และได้ร่วมกับ กกต. กำหนดหลักสูตรในการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนตั้งแต่ เด็กนักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไป

ในการจัดอบรมรุ่นที่ ๑ ครู ก. มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ผู้ผ่านการอบรมเป็น ครู ก. เป็นที่ปรึกษา หรือวิทยากรเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนต่อไป หลักสูตร กำหนดไว้ ๕ วัน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะเป็นแกนนำในการประสานงาน และรุ่นที่ ๒ ครู ข. โดยให้เขต เป็นผู้คัดเลือกตัวแทนประชาชน เช่น กรรมการชุมชน ครู อาจารย์ เป็นต้น ประมาณ ๒๐๐ คน/เขต หลักสูตรกำหนดไว้ ๑ วัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน และลงในพื้นที่ชุมชนให้ความรู้แก่ประชาชนต่อไป รวมทั้ง ๕๐ เขตจะมี ครู ข. จำนวนประมาณหนึ่งหมื่นคนกระจายทั่วกันหมดทุกเขต

กทม. ได้ให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนตั้งแต่เด็ก และเยาวชนโดย กำหนดหลักสูตรในเรื่องการเมืองท้องถิ่น เป็นการปลูกฝัง และให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น การเลือกตั้ง การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง เรื่องภาษี เป็นต้น

ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิภาพสังคมในแต่ละเขต จะมีกิจกรรมต่างๆ เข้าไปในชุมชน มีการจัดอบรมประชาชน และประชุมกรรมการชุมชนในชุมชนเป็นประจำทุกเดือน มีการศึกษาดูงานในด้านต่างๆ ทำให้ประชาชนมีความรู้มากขึ้น รู้จัก กทม. มากขึ้น รู้ว่า กทม. หรือ ผู้ว่า กทม. บริหาร หรือมีหน้าที่อย่างไร จะเห็นว่า ประชาชนใน กทม. มีส่วนร่วมกับ กทม. มากขึ้น อย่างแน่นอน

โดยสรุป บทบาทของกรุงเทพมหานครในการอบรมสั่งสอนให้ความรู้ทางการเมือง

ข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า กทม. ได้ให้ความรู้แก่ประชาชน โดยผ่านทางสื่อต่างๆ ทั้งทางโทรทัศน์ หนังสือ แผ่นพับ และทางเว็บไซต์ (website) ซึ่งปัจจุบันให้ ให้ความรู้ทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นแก่ประชาชนทั้งที่อยู่ในช่วงเลือกตั้ง และไม่อยู่ในช่วงเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครได้บรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองการปกครองของกรุงเทพมหานครให้แก่ นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ให้ได้รู้จัก กทม. อย่างแท้จริงถึงสภาพท้องถิ่น และความเป็นชุมชน การเลือกตั้ง ผู้ว่า กทม., ส.ก., ส.ข. และ อำนาจหน้าที่ให้รู้จักสิทธิ และหน้าที่ของความเป็นพลเมือง ในส่วนของสำนักงานเขต ได้เน้นที่การเสริมสร้าง “การเรียนรู้” เพื่อยกระดับความสามารถ และระดับสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองให้สูงขึ้น โดยการปลูกจิตสำนึกในการแก้ปัญหา และพึ่งตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรรมการชุมชน ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกชุมชนให้เป็นตัวแทนของชุมชน ถือเป็นตัวอย่างหนึ่งในการ

เรียนรู้ทางการเมือง นอกจากนี้ สำนักงานเขตยังได้จัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นแก่ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง การให้ข้าราชการเป็นกลางทางการเมือง การรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกครั้ง ซึ่งการให้การเรียนรู้ทางการเมืองถือเป็นปัจจัยสำคัญต้องเรียนรู้ตั้งแต่เด็ก

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า การเลือกตั้งกรรมการชุมชนเป็นการเลือกตั้งในระดับชุมชน ถือว่ามีความสำคัญ เป็นการฝึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง

สำหรับการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน กทม. ได้อบรมบุคลากรที่จะเป็นวิทยากร ที่เรียกว่า “ครู ก” เพื่อเป็นที่ปรึกษาประจำเขต เป็นแกนนำการประสานงาน และ “ครู ข” เพื่อให้มีความรู้ทางการเมือง และกระจายลงพื้นที่ชุมชนให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป

ข้าราชการ กทม. ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คน กทม. ไม่สนใจการเมืองท้องถิ่น เพราะคน กทม. อาจจะอยู่ใกล้กับศูนย์กลางอำนาจ ใกล้กับสื่อต่างๆ ทำให้เขาสนใจการเมืองสูงไปกว่าการเมืองท้องถิ่นของตัวเอง คือจะมองการเมืองในระดับประเทศมากกว่าสนใจการเมืองระดับท้องถิ่นและคน กทม. อาจจะเข้าถึงการแก้ปัญหาได้ง่าย โดยการใช้สื่อสารทางจดหมาย โทรศัพท์ การเข้าพบถึงตัวผู้เกี่ยวข้องโดยง่าย นักการเมืองที่ ส.ก. และ ส.ข. ส่วนใหญ่เข้าถึงกลุ่มคนชั้นล่างมากกว่าคนชั้นกลาง และ คนชั้นสูง และการทำหน้าที่ของสำนักงานเขตในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะภาระหน้าที่ประจำวันต้องแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมีมากกว่า จะทำหน้าที่นี้อย่างจริงจังก็ต่อเมื่อมีการเลือกตั้ง ในการอบรมสั่งสอนให้การเรียนรู้ทางการเมือง ประการแรกต้องให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้มากขึ้น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด ต้องให้ประชาชนเข้าใจว่า อะไรเป็นหน้าที่ของ กทม. อะไรเป็นหน้าที่ของรัฐบาล ซึ่งหากประชาชนเข้าใจผิดในโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของ กทม. เมื่อประชาชนเข้าใจผิดก็อาจทำให้ประชาชนเบื่อกับการเมือง

สำหรับข้าราชการการเมือง และนักการเมือง ให้ความเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเสริมสร้างการปกครอง โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความรู้สึกว่ายเขตมีความกระตือรือร้นน้อยเกี่ยวกับการให้การเรียนทางการเมือง อาจเป็นเพราะว่าการให้การอบรมสั่งสอนทางการเมืองแก่ประชาชนเป็นเรื่องมาทีหลัง ดังนั้น กทม. ต้องให้การอบรมกับเขตก่อน อบรมเจ้าหน้าที่ของเขตระดับต่างๆ ให้เขารู้เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรการอย่างหนึ่ง คือ การให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถม และมัธยม เป็นการปลูกฝังเด็กได้ง่ายเป็นสิ่งที่ดี แต่ความรู้สึกของนักการเมืองยังเห็นว่า บทบาทของ กทม. ในการให้การเรียนรู้

ทางการเมืองยังมีน้อยมาก และยังมีความรู้สึกว่า ข้าราชการ กทม. ยังไม่ทราบ หน้าที่ของ ส.ก. สำหรับการอบรมให้ความรู้ด้านการเมือง นักการเมืองเห็นว่า สำนักงานเขต ได้จัดอบรมให้แก่กรรมการชุมชน ให้ทราบเกี่ยวกับ กทม. แต่นักการเมืองบางท่านยังมีความเห็นว่า กทม. ให้การเรียนรู้แก่ประชาชนในเรื่องการเมือง การปกครองท้องถิ่นน้อยมาก เพราะประชาชนยังไม่ค่อยทราบบทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข.

2.1.2 การสนใจให้เกิดทัศนคติและค่านิยมที่เกี่ยวกับการเมือง

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่าประชาชนมีความใกล้ชิดกับผู้บริหาร กทม. มาก ทำให้ความต้องการต่าง ๆ ของประชาชนตอบสนองได้รวดเร็ว เพียงผู้ว่า กทม. สั่งการทางโทรศัพท์ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้รวดเร็ว โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ มากมายเหมือนรัฐบาล นั่นคือผลประโยชน์ของประชาชนจะเป็นตัวชี้วัดทางการเมืองเป็นสิ่งเร้าใจและกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นเพียงไร ถ้าผลประโยชน์ของประชาชนมีมากขึ้นก็จะทำให้ความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เพราะหน้าที่หลัก ๆ ของ กทม. เป็นหน้าที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานของประชาชน ซึ่งค่านิยมเกิดขึ้นได้เพราะมีผลประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวมได้รับการตอบสนอง ยกตัวอย่าง เรื่องการจราจร กรณีของโครงการบีทีเอส ที่รัฐบาลให้ กทม. บริหาร ถ้ารัฐบาลไม่สนับสนุนงบประมาณ กทม. ก็จะดำเนินการโครงการต่อไป ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างมหาศาล แม้ว่า กทม. จะติดขัดงบประมาณหรือขั้นตอนทางกฎหมายก็ตาม สิ่งนี้ก็เป็นแรงจูงใจหรือเป็นบทเรียนให้ประชาชนเห็นว่าการเมืองระดับท้องถิ่น มีความเข้มแข็งจะเป็นอย่างไร

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า กทม. ต้องเปิดโอกาสมากขึ้น เพื่อให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของกรุงเทพมหานครมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายการเมือง หรือว่าประชาชน หรือข้าราชการเป็นคนชี้นำประชาชน ส่วนการรวมกลุ่มผลประโยชน์ของประชาชน การรวมกลุ่มของบุคคลในฐานะพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เขต เป็นชุมชน จะต้องมีส่วนสูงขึ้นไป มีโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ คือถ้าเขาได้เข้ามาทำบ่อยๆ เขาจะเรียนรู้ว่า เขาควรจะได้คนแบบไหน หรือเขาควรจะเสนอตัวอย่างไร เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลท้องถิ่น

กทม. ได้พยายามทำเรื่องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน อาจติดด้วยความเคยชินของระบบราชการ เช่น เป็นผู้คอยชี้นำมาตลอดชีวิตจึงอาจไม่สามารถที่จะปรับตัวกับการทำงานร่วมกับประชาชนในลักษณะที่มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน นานๆ เข้าประชาชนเขามีความรู้สึกว่าต้องนั่งฟังตลอดเวลา กทม. มีบทบาทเป็นผู้ชี้นำมาตลอดทำให้ความรู้สึกที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลตัวเองค่อยๆ ถอยห่างออกไป

นินนาท ชลิตานนท์ ให้ความเห็นว่า การจูงใจให้เกิดทัศนคติ และค่านิยมที่เกี่ยวกับการเมือง อยู่ที่ตัวข้าราชการ ผู้ว่าราชการกทม. และ ส.ก. ที่มาจากการเลือกตั้งต้องทำให้การเมืองให้เป็นประโยชน์แก่พี่น้องประชาชน กล่าวคือ ผู้ว่า กทม., ส.ก. และ ส.ข. จะต้องแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนได้ถูกต้องตามที่ประชาชนต้องการ รวมทั้งมีการทำงานอย่างโปร่งใส จูงใจและเชิญชวนข้าราชการให้เป็นกลไกที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย ประชาชนก็จะบอกต่อๆ กันว่า ผู้ว่า กทม. หรือผู้แทนที่มาจากการเลือกตั้งได้ประโยชน์ เพราะฉะนั้น ประชาชนก็จะให้ความสนใจ และเห็นคุณค่า และเกิดค่านิยมอย่างนี้ และถูกต้อง

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า นอกจากกทม. ซึ่งมีโรงเรียนระดับประถมศึกษา ประมาณ 400 กว่าโรงแล้ว ก็ยังมีโรงเรียนระดับมัธยม ระดับมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่อยู่ในภาคส่วน ไม่ว่าภาครัฐบาล หรือภาคเอกชน พวกนี้บางทีไปถามนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งไม่ได้เรียนทางรัฐศาสตร์ ไม่ได้เรียนการปกครอง จะรู้เรื่อง กทม. ไหม เด็กใน กทม. อยู่ในพื้นที่ กทม. นี้ แต่ไม่รู้เรื่อง กทม. บางทีไม่รู้ อย่างนี้ผมว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เราจะทำอย่างไรที่จะประสานให้ได้ให้เห็นความสำคัญให้ได้

นิพนธ์ บุญญฤทธิ์โร ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารในระดับสูงต้องสำนึกกว่าเป็นตัวแทนของประชาชน ต้องเข้าถึงจิตใจของประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจให้ได้ ต้องรู้ว่าประชาชนต้องการอะไร และบริหารจัดการให้เป็นไปตามที่เขาต้องการ การบริหารจัดการเรื่องเงินงบประมาณต้องโปร่งใส ใช้หลักธรรมาภิบาล และสุจริต ต้องมีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้ อย่าทำเป็นเรื่องลับ ปกปิดประชาชน

มีความเห็นเพิ่มเติมว่า รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ท้องถิ่นส่งเสริมประชาธิปไตย ในฐานะที่เป็นประชาชน และที่ปรึกษา ผู้ว่า กทม. ได้พยายามปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง แต่มีความรู้สึกที่ว่า ข้าราชการมีความอึดอัดมาก และรู้สึกไม่ชอบเพราะข้าราชการคุ้นเคยกับการบริหารจัดการในลักษณะเป็นการตัดสินใจด้วยตัวเอง ไม่มีใครมายุ่งเกี่ยว ไม่ต้องรอ หรือรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซึ่งเรื่องนี้จะต้องเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมทางด้านบริหารของข้าราชการ

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า สำนักงานเขตได้พยายามปลูกกระแสความตื่นตัวของสังคมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรเอกชนต่างๆ และสื่อมวลชนในการใช้สิทธิและหน้าที่ ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมตัดสินใจ ในการดำเนินงานของเขตเท่าที่กฎหมายจะเอื้ออำนวย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ยังได้ให้สิทธิ เสรีภาพ

และความเสมอภาคแก่ประชาชน ตลอดจนสิทธิในการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ซึ่งถือว่า การพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นมีแนวโน้มไปในทางที่ดีขึ้นเรื่อยๆ

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า การรับสมัครคัดเลือกเจ้าหน้าที่ของ กรุงเทพมหานคร ควรมีข้อสอบเกี่ยวกับในเรื่องให้รู้ว่า บทบาทของผู้ว่าฯ บทบาทของสมาชิกสภา กรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขต เป็นอย่างไร ให้ทุกคนได้รับทราบในการที่จะเข้ามาทำงานใน สังกัดกรุงเทพมหานคร ถือว่าเป็นการจูงใจให้เกิดทัศนคติ และค่านิยมที่เกี่ยวกับด้านการเมืองของ กรุงเทพมหานคร

การจูงใจโดยให้พี่น้องประชาชนได้แสดงความคิดเห็นว่าอยากให้ กทม. เป็นอย่างไร หากฝ่ายบริหารดำเนินการตามความคิดเห็นของประชาชน และประชาชนได้ประโยชน์ ก็จะเป็นค่านิยม เกิดทัศนคติที่ดีต่อประชาชน

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า การจูงใจให้ประชาชนเกิดทัศนคติ และค่านิยมเกี่ยวกับการเมือง กทม. ต้องจัดการอบรมความรู้ทางด้านการเมือง และสิทธิของ ประชาชนให้มากกว่านี้

วัฒนา ล้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า ในเรื่องการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร หากกระทำโดยสุจริต ยุติธรรม เป็นเสียงจากประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ใช่การซื้อ เสียง ซึ่งปัจจุบันนี้ ประชาชนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลของการซื้อเสียงมากขึ้น จะเห็น ได้จากการที่ประชาชนให้ความสนใจอย่างมากในการที่ออกมาใช้สิทธิ ใช้เสียงในการเลือกตั้ง และ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีแนวคิด และวิสัยทัศน์ในการบริหารราชการแนวใหม่ โดยยึดเอาประชาชนเป็น ศูนย์กลางในการพัฒนากรุงเทพมหานคร ประการสำคัญคือ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยการขอความคิดเห็นจากประชาชน เมื่อประชาชนคิดเห็นอย่างไร เสียงส่วน ใหญ่เป็นอย่างไร เราก็ดำเนินการตามนั้น เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมแล้ว ปัญหาต่างๆ ก็จะเกิดขึ้นน้อย ทิศทางการพัฒนาเป็นไปตามแนวความคิดของประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญในการ จูงใจ หรือการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ทำให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสในพรรคการเมืองต่างๆ หรือ ผู้นำทางการเมืองที่เข้ามาบริหารกรุงเทพมหานคร

การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของ กทม. กทม. จะต้องดำเนินการใน เรื่องตามที่ได้ประกาศไว้ให้เกิดขึ้นจริง เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับประชาชน

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า ที่ผ่านมา กทม. ได้ทำหลายเรื่อง เกี่ยวกับการเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน คือ ให้ประชาชนเข้าใจถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตย การ ให้มีส่วนร่วมทางการเมืองตั้งแต่การเลือกตั้งตัวแทนของตน ที่มีความรู้ ความสามารถ และการสร้าง ค่านิยมใหม่ คือ ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ที่ได้รับ เช่น การซื้อสิทธิขายเสียง ซึ่งการอบรมให้ความรู้

ทางการเมืองก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถใจให้ได้ผล โดย ครู ข. จะลงชุมชน หรืออยู่ในชุมชน
พอมีกิจกรรมทางการเมือง ครู ข. จะลงไปถ่ายทอดความรู้ให้ต่อไป

โดยสรุป บทบาทของกรุงเทพมหานคร ในการจูงใจให้เกิดทัศนคติ และ
ค่านิยมที่เกี่ยวกับการเมือง

ข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า ประชาชนมีความใกล้ชิดกับ
ผู้บริหาร กทม. มาก ทำให้ความต้องการต่างๆ ของประชาชนตอบสนองได้รวดเร็ว และตัว
ข้าราชการ ผู้ว่าราชการ กทม., ส.ก., และ ส.ข. ต้องทำการเมืองให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนด้วย
โดยการแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนได้ถูกต้องตามที่ประชาชนต้องการ รวมทั้งมีการทำงานอย่าง
โปร่งใส จูงใจ และเชิญชวนข้าราชการให้เป็นกลไกที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ก็
จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสำนักงานเขตได้พยายามปลูก
กระแสด้านต้นตัวของสังคมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่กฎหมายจะเอื้ออำนวย
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากรุงเทพมหานคร ในส่วนของ กทม.
ได้เปลี่ยนทัศนคติของประชาชน โดยให้เข้าใจถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่การ
เลือกตั้งตัวแทนของคนที่มีความรู้ความสามารถ และการสร้างค่านิยมใหม่ คือไม่ซื้อสิทธิขายเสียง
ส่วนหนึ่งที่สามารถใจให้ได้ผล โดยการอบรมข้าราชการ และประชาชนให้เป็นวิทยากร หรือพี่
เลี้ยง ถ่ายทอดความรู้ทางการเมือง ซึ่งเรียกว่า ครู ก., ครู ข. เพื่อลงพื้นที่ลงชุมชนไปถ่ายทอดความรู้
ให้ต่อไป

ข้าราชการ กทม. ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า กทม.ต้องเปิดโอกาสมากขึ้น
เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของ กทม.มากกว่านี้ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่ง
กทม.ได้พยายามทำเรื่องนี้ แต่อาจเกิดจากความเคยชินในระบบราชการ เช่น เป็นผู้คอยชี้แนะมาตลอด
และ กทม.ต้องประสานให้สถานการศึกษาทุกระดับ ให้เห็นความสำคัญในการจัดให้มีการศึกษา
เรียนรู้เรื่องของ กทม.ด้วย

สำหรับข้าราชการการเมือง และนักการเมือง ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารต้องมี
สำนึกกว่าเป็นตัวแทนของประชาชน ต้องเข้าถึงจิตใจของประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจ ต้องทำให้
ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และการจูงใจโดยให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นว่า
อยากให้ กทม. เป็นอย่างไร และฝ่ายบริหารดำเนินการตามแล้วประชาชนได้ประโยชน์ ก็จะเป็น
ค่านิยม เกิดทัศนคติที่ดีต่อประชาชน และการจูงใจให้ประชาชนเกิดทัศนคติ และค่านิยมเกี่ยวกับ
การเมือง กทม. ต้องจัดการอบรมความรู้ทางการเมือง และสิทธิของประชาชนให้มากกว่านี้

2.1.3 การเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่า กทม. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างดี เพราะมีการแบ่งแยกอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติอย่างชัดเจน มีผู้ว่ากทม. เป็นผู้บริหารที่มีความเข้มแข็ง และสภากทม. ก็มีความเข้มแข็ง ซึ่งน่าจะเป็นรูปแบบที่เป็นตัวอย่างให้แก่ท้องถิ่นอื่นได้ด้วย

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า การเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองนั้น กทม. เปิดโอกาสน้อยไป การเปิดโอกาสที่ว่าไม่จริงจึง เปิดโอกาสเฉพาะในรูปแบบแต่ในเนื้อหายังไม่ให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ส่วนใหญ่มักจะขอความร่วมมือ ขอให้รับ ขอให้สนับสนุน กทม. จะต้องลดบทบาทลงเพื่อให้ประชาชนได้สามารถเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นได้ ในขณะนี้ กทม. ยังยืนอยู่ในพื้นที่เดิม เพราะฉะนั้นประชาชนเมื่อเข้ามาบางครั้งจึงทำให้เกิดความขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน เพราะว่าฝ่ายข้าราชการ หรือฝ่ายกทม. ยังไม่ยอมลดบทบาทที่ตนเองมีอยู่ให้แก่ประชาชน

ข้อจำกัดในการเสนอตัวเข้ามาระบบการผูกขาดทางการเมืองของสมาชิกสภากทม. จะมีค่อนข้างสูงกว่าท้องถิ่นอื่นๆ เช่น คนที่จะเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครบางคนเป็นมา ๕ - ๖ สมัย ทั้งที่คนกรุงเทพฯ มีความรู้มากน่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาก็ไม่เปลี่ยน มั่นทนกันอยู่ในวงแคบๆ ผู้คนที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนผ่านทางสภา กทม. หรือสภาเขต ยังคงเป็นคนกลุ่มระดับต่างๆ เหมือนเดิม มันเหมือนโตแต่โตช้า ทั้งที่ในเมืองหลวงนี้น่าจะมีความเข้าใจทางด้านการปกครองตนเองสูงที่สุด แต่เราสังเกตจากเปอร์เซ็นต์ของการมาใช้สิทธิเลือกตั้งของท้องถิ่นจะค่อนข้างต่ำตลอดเมื่อเปรียบเทียบกับท้องถิ่นต่างจังหวัด เพราะคนกรุงเทพฯ สนใจการเมืองระดับประเทศ ในขณะที่เดียวกันเขามีความรู้สึกว่าการเมืองของท้องถิ่นมันไม่น่าสนใจพอ ดังนั้น อันดับแรก กทม. จะต้องพยายามผลักดันในเชิงให้ความรู้ เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ความสำคัญ ไม่ทำเฉพาะในช่วงเลือกตั้งอย่างเดียว อันที่สองก็คือตัวสมาชิก ตัวนักการเมืองของท้องถิ่นเองก็ต้องพยายามเพิ่มบทบาทของตนเองให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าการเลือกกับการไม่เลือกมันมีค่าต่อชีวิตเขาแตกต่างกันอย่างมาก หรือตัวนักการเมืองท้องถิ่นต้องเข้าไปมีบทบาทกับคนมากกลุ่มขึ้นมากกว่าวนเวียนอยู่กับกลุ่มคนเดิมๆ ที่เขาเคยสัมผัสมาตลอดหลายสิบกว่าปี ถ้าไม่นั้นเขาก็จะได้คนที่เลือกหรือสนใจเขาเฉพาะคนกลุ่มเดิมๆ ซึ่งก็ยากเพราะว่าฐานใหม่เป็นคนไม่สนใจการเมือง ฐานเก่าก็ต้องสู้กันเฉพาะในกลุ่ม ฐานเสียงเก่าก็จะต้องมีความเชื่อมั่น (royalty) กับคนกลุ่มเดิมๆค่อนข้างสูง

โอกาสคนใหม่ที่จะเข้ามาได้ค่อนข้างยากมาก เพราะฉะนั้นคนที่เข้ามาใหม่ๆ ได้ คือคนที่สามารถเจาะฐานเสียงได้ เขาจะได้คนที่ระดับนี้ลงมาเรื่อยๆ มันก็วนเวียน เมื่อวนเวียนมันก็ไม่พัฒนา เพราะบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นมันต้องการคนรุ่นใหม่ ความคิดใหม่ๆ เข้ามาเรื่อยๆ เพราะคนรุ่นเก่า ความคิดเก่าๆ วิธีการทำงานก็เหมือนเดิม และพอนานไปการที่อยากจะทำงานเพื่อประชาชนก็จะค่อยๆ ลดน้อยลง เพราะมันมีเรื่องผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวพัน ส่วนคนรุ่นใหม่ซึ่งนานๆ สักครั้งหนึ่งถึงจะมีโอกาสเข้ามาในการเมืองของกทม. ได้ ก็เขาต้องโดนใจกับคนกลุ่มที่ไม่เคยสนใจเรื่องท้องถิ่นในตอนเลือกตั้ง แล้วตัดสินใจที่จะออกเสียงให้คนๆ นั้น

กทม. โดยรวมทำหน้าที่เป็นแบบอย่างได้ดีพอสมควร แต่เข้าไม่ถึง เพราะว่าส่วนใหญ่ กทม. มีปัญหามุ่งเน้นกับเรื่องของตัวเองมากกว่าบทบาทของการพยายามสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน ตัวนักการเมืองต้องพยายามเพิ่มบทบาทของตัวเองให้มากขึ้น นักการเมืองเองก็ไม่เป็นแบบอย่าง จนกระทั่งทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเขาต้องฟิลิฟิลันและรอบคอบกันมากขึ้น ในการเลือกคนเข้าไปทำหน้าที่แทนเขาในสภา ในท้องถิ่น ซึ่งยังไม่เป็นแบบอย่างที่น่าพอใจนัก ทำหน้าที่ไม่ถึงขนาดที่คนกรุงเทพฯ คาดหวังหรือตั้งความหวังว่าต้องเป็น เพราะฉะนั้นปัญหาของนักการเมืองท้องถิ่นที่สะท้อนออกมาในรูปแบบของผลงานอาจจะสร้างสรรค์ไม่เพียงพอที่จะโดนใจคนกรุงเทพฯ ได้ ส่วนข้าราชการส่วนใหญ่ก็ยังคงมุ่งเน้นกับการทำหน้าที่ในภาระงานของตนเองมากจนกระทั่งไม่สามารถจะทำให้ หรือสะท้อนให้ประชาชนเห็นความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เห็นชัดเจนได้จากข้าราชการ

นินนาท ชลิตานนท์ มีความเห็นว่า ปัจจุบัน กทม. ได้พยายามดำเนินการสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเช่น การจัดเวทีสาธารณะ เมื่อเวลาเกิดปัญหา เพื่อให้แต่ละคนชี้แจงเหตุผล เพื่อลดปัญหาการขัดแย้ง หรือมีการประนีประนอมกัน อันนี้ก็แสดงให้เห็นว่า กทม. ต้องการเป็นแบบอย่างในการใช้หลักเหตุ และผลในการทำงาน นอกจากนั้น ในการช่วยให้เกิดความสงบ และเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ อย่างเช่น เราก็ไม่ทำเฉพาะใน กทม. เท่านั้น กรณีที่ภาคอื่นเกิดปัญหา กทม. ก็จะเข้าช่วยเหลือด้วยทุกครั้งทันที เช่น ภาคใต้เกิดภัยพิบัติจากสึนามิ น้ำท่วมจังหวัดอื่นๆ ถ้าเราส่งคนไปช่วยได้เราก็จะส่งคนไปช่วย กรณีหมอกของเขาคาดแคลน ทั่วๆ ที่หมอกในโรงพยาบาลของเราก็ขาดแคลน แต่เราก็พยายามจัดเจ้าหน้าที่ส่งไปให้ความช่วยเหลือเป็นเวลานาน รวมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งก็เป็นแบบอย่างที่ดีให้พี่น้องประชาชนได้ทราบว่า ชาติของเราต้องช่วยกันในทุกภูมิภาค

กทม. จะทำให้เกิดผลเป็นแบบอย่างที่ดี แต่อาจมีข้อบกพร่องคือ ข้าราชการเองยังมีทัศนคติที่ยังไม่สอดคล้องเท่าไร เพราะข้าราชการยังมองนักการเมืองเป็นคนละพวกกับตน ทั้งที่ทั้งข้าราชการ และนักการเมืองควรจะมองซึ่งกันและกันเป็นพวกเดียวกัน เพราะต้องเอา

เป้าหมาย ผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ทั้งสองฝ่ายคือพวกเดียวกัน เพราะว่าผู้ที่อาสาเข้ามาทำงานก็จะบอกพี่น้องประชาชนว่า จะเข้ามาสร้างประโยชน์สุขให้แก่พี่น้องประชาชน ซึ่งข้าราชการก็มีเป้าหมายของตัวเองว่า การทำงานทุกอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกของพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นเมื่อเป้าหมายเดียวกัน ก็น่าจะร่วมมือกันความรู้สึกว่าไม่ค่อยเป็นพวกเดียวกัน อาจเป็นเพราะตัวนักการเมืองเอง แสดงให้เห็นหลายครั้งว่านักการเมืองก็ไม่ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่พี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง บางครั้งเป็นการทำงานที่ทำให้ฝ่ายข้าราชการเกิดความเคลงใจ หรือไม่สบายใจได้เหมือนกันว่า ที่ทำไปเพื่ออะไรกันแน่ ซึ่งก็มีทั้งคนดี และคนไม่ดี ดังนั้นเราจะทำอย่างไรให้ทุกฝ่ายได้สำนึกกว่า การทำงานการเมืองต้องทำงานเพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง และจริงใจ และข้าราชการก็เหมือนกัน ก็ต้องจริงใจกับงานที่ทำ เพราะถ้าหากต่างคนต่างจริงใจกับงานที่ทำแล้ว มุ่งที่ประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชน ไม่ว่าจะบอบอะไรก็สร้างศรัทธาได้ทั้งนั้น

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า ในระดับเจ้าหน้าที่เองยังไม่ได้ส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในส่วนการปกครองท้องถิ่นเท่าที่ควร ในระบบของเรากการปกครองผ่านทางเขต เขตเองก็มักจะทำงานประจำในกทม. ส่วนในด้านการพัฒนาโดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองยังน้อย หรือเจ้าหน้าที่เขตอาจยังไม่เข้าใจว่าการมีส่วนร่วมที่แท้จริง และยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องนี้

นิพนธ์ บุญญภัทโร ให้ความเห็นว่า กทม.ต้องกำหนดนโยบายในระดับสูงให้ชัดเจนว่า การมีส่วนร่วมต้องมาอันดับแรกๆ (priority) และก็ต้องสร้างให้เป็นรูปธรรมจริงๆ เช่นนโยบายพัฒนาสวนสาธารณะ เมื่อก่อนมีการพัฒนาสวนสาธารณะ โดยให้ข้าราชการประจำทำแผนขึ้นมา และดำเนินการตามแผนของข้าราชการประจำ แต่ขณะนี้ การทำแผน ก็ต้องให้ประชาชนที่ใช้สวนสาธารณะแห่งนั้น เข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยการตั้งกรรมการร่วมได้ใช้สวนลุมพินีเป็นตัวอย่างเรียกว่า “กรรมการคนรักกรุงเทพฯ คนรักสวนลุมพินี” ถือเป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และเป็นส่วนหนึ่งของสวนลุมพินี มีอะไรไม่ดีเขาก็จะบอก กทม. ผู้ว่าฯ กทม. ได้ไปพบพี่น้องประชาชนที่ใช้สวนลุมฯ ประมาณ 93 กลุ่ม ซึ่งถือว่าพวกเขาเป็นเจ้าของอำนาจโดยแท้จริง พวกเขาส่งตัวแทนเข้ามา และเสนอปัญหาให้ ผู้ว่าฯ กทม. 32 ปัญหา กทม. ก็เอา 32 ปัญหานั้นมาแก้ไขให้ได้ ทำให้ประชาชนพวกเขามีความภูมิใจที่เป็นเจ้าของอำนาจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และ ผู้ว่าฯ กทม. ได้เรียกประชุมสวนสาธารณะทั้งหมด ให้ใช้แบบนี้เป็นตัวอย่าง ให้เกิดรูปธรรมจริงๆ วิธีการคือ เราคัดเลือกฝ่ายประชาชนจากกลุ่มต่างๆ ที่เป็นกลุ่มขนาดใหญ่ๆ เข้ามาเป็นตัวแทน อาจไม่ใช่ตัวแทนที่แท้จริง 100% แต่ก็เป็นอย่างที่ดียิ่งขึ้น หรือกรณียุทธศาสตร์ของ ผู้ว่าฯ กทม. ต้องการที่จะเสริมสร้างทางจักรยานให้เกิดขึ้นในพื้นที่ กทม. เพื่อลด

พลังงาน ส่งเสริมให้คนใช้จักรยาน กทม. ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเรียกว่า “คณะกรรมการชมรมเรารักกรุงเทพฯ เรารักจักรยาน” วิธีการคือ ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบนำจักรยานมาตั้งอยู่ใน กทม. แล้วเอาประชาชนที่มีส่วนร่วม พยายามกระตุ้น และสร้างค่านิยม รวมทั้งให้ประชาชนบอก กทม. ว่าควรทำอะไร ไม่ทำอะไร ทำทางจักรยานที่ไหนให้ถูกต้องตามประสงค์ของประชาชน

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า สำนักงานเขต ได้จัดให้มีการประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน

สำนักงานเขตได้ให้ข้าราชการเป็นแบบอย่างในการเปลี่ยนแปลงความคิดในเรื่องการจัดการข้อโต้แย้งระหว่างรัฐ กับประชาชน โดยการเริ่มต้นที่ตัวเอง ด้วยการลด หรือเลิกการกระทำที่มีส่วนสร้างปัญหาให้กับบ้านเมือง เช่น ขณะนี้เราเผชิญกับปัญหาการจราจรติดขัด สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม น้ำเน่าเสีย อากาศเป็นพิษ ฝุ่นละออง ขยะล้นเมือง หรือแม้แต่ปัญหาอาชญากรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยิ่งจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนรัฐไม่สามารถจัดการได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นในสำนักงานเขตต้องเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน เริ่มตั้งแต่การประหยัดพลังงาน การใช้รถ การรักษากฎจราจร การจัดการเกี่ยวกับขยะภายในสำนักงานเขต ให้มีการแยกขยะรีไซเคิล เป็นต้น ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาทางการเมือง กล่าวคือ ทำให้ประชาชนมีวินัยในตนเอง รู้จักหน้าที่ รู้จักความเสียสละเพื่อส่วนรวม ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ เมื่อใครยาวสาวได้สาวเอาที่สังคมเอารัดเอาเปรียบกัน

สามารถ มะตูม ให้ความเห็นว่า การจะทำอะไรก็ตามควรจะต้องมีการทำประชาพิจารณ์ก่อน เช่น การเสนอนโยบายขึ้นมา ควรให้มีการประชาพิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชนว่าอะไรเห็นสมควรจะดำเนินการ ที่เห็นเป็นรูปธรรมอย่างกรณีการแยกพื้นที่ปกครองไปอยู่พื้นที่สุวรรณภูมิ เขต-ปกครองพิเศษ ต้องสอบถามพี่น้องประชาชนบริเวณเขตลาดกระบัง เขตประเวศ ว่ามีความเห็นอย่างไรเป็น-ต้น นี่คือการเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองเป็นต้น

ในกรณีการเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นักการเมืองท้องถิ่นควรพบปะพี่น้องประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่าง กรณีของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็น ส.ก. อยู่ในเขตชั้นใน การติดต่อพบปะกับประชาชนค่อนข้างลำบาก แต่จะใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น ติดต่อทางโทรศัพท์ จดหมาย ส่ง ส.ค.ส. และข้อมูลผลงานต่างๆ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การเสนอข้อกฎหมาย การเสนอญัตติต่างๆ รวมถึงการจัดประชุมชาวบ้านร่วมเสวนาแสดงความคิดเห็น ณ โรงเรียนวัดธาตุทอง เป็นต้น

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า กทม. ไม่ได้ให้ความสนใจว่า ประชาชนต้องการอะไร แต่จะคิดแทนประชาชนเองทั้งหมด

วัฒนา ส้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า ประชาชนยินดีจะให้ความร่วมมือ เพราะได้มีการปกครอง หรือการบริหารที่โปร่งใส ที่สามารถตอบคำถามของประชาชนได้ สามารถที่จะชี้แจง และหาแนวทางให้ประชาชนให้ความร่วมมือทุกกรณี ซึ่ง ผู้ว่าฯ กทม. มีรายการประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ “รายการผู้ว่าฯ พบประชาชน ในทุกวันอาทิตย์” ได้ชี้แจงข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ยังมีศูนย์ Call Center 1555 สำหรับรับแจ้งปัญหา และข้อเดือดร้อนของประชาชน เพื่อให้หน่วยงานนำไปเป็นข้อมูลดำเนินการแก้ไขต่อไป ก็เป็นแบบอย่างที่ดี

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า กทม. เป็นแบบอย่างในเรื่องของการมีส่วนร่วม ซึ่งผู้บริหาร กทม. จะรับฟังความเห็นของประชาชนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ผ่านสื่อวิทยุของ จส. ๑๐๐ กรณีของเขตมีการจัดตั้งประชาคมเขต จะมีตัวแทนจากกลุ่มอาชีพต่างๆ มาประชุม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอให้เขต

พิจารณาความเห็นของประชาชน ก็ถือเป็นแบบอย่าง

โดยสรุป บทบาทของ กทม. ในการเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า กทม. เป็นผู้ที่มิบทบาทในการพัฒนาทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ดี เพราะมีการแบ่งแยกอำนาจระหว่างฝ่ายบริหาร กับฝ่ายนิติบัญญัติอย่างชัดเจน โดยมี ผู้ว่าฯ กทม. เป็นผู้บริหารที่มีความเข้มแข็ง และสภา กทม. ก็มีความเข้มแข็ง สำหรับข้าราชการ กทม. ก็มีเป้าหมายของตัวเองว่า การทำงานทุกอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกสุขของประชาชน ซึ่งนักการเมืองก็มีเป้าหมายเช่นเดียวกัน ทั้งสองฝ่ายก็น่าจะร่วมมือกันโดยทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง สำนักงานเขตได้จัดให้มีการประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกัน กทม. ได้หาแนวทางให้ประชาชนให้ความร่วมมือทุกกรณี ซึ่ง กทม. เป็นแบบอย่างในเรื่องของการมีส่วนร่วม เช่น รายการผู้ว่าฯ พบประชาชน ศูนย์ Call Center 1555

อย่างไรก็ตาม การเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองนั้น กทม. เปิดโอกาสน้อยไป การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนใหญ่มักจะขอความร่วมมือ ขอให้สนับสนุน ดังนั้น กทม. จะต้องลดบทบาทลง เพื่อให้ประชาชนได้สามารถเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งในระดับเจ้าหน้าที่เองยังไม่ได้ส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่เองยังไม่เข้าใจการมีส่วนร่วมที่แท้จริง และยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องนี้

ส่วนข้าราชการการเมือง และนักการเมือง ให้ความเห็น ว่า กทม. ต้องกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่า การมีส่วนร่วมต้องมาอันดับแรกๆ และต้องทำให้เป็นรูปธรรมจริงๆ การทำเรื่องอะไรที่มีผลกระทบต่อประชาชนต้องมีการทำประชาพิจารณ์ก่อน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชน เช่น การแยกพื้นที่เขตลาดกระบัง ไปอยู่พื้นที่สุวรรณภูมิ แต่นักการเมืองบางคนยังเห็นว่า กทม. ไม่ได้ให้ความสนใจความต้องการของประชาชน แต่คิดแทนประชาชนเองทั้งหมด

2.2 บทบาทในการรวบรวม และแสดงออกถึงผลประโยชน์ของ กทม.

2.2.1 การรับฟังความคิดเห็นหรือความต้องการของประชาชนหรือสื่อมวลชน

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่า ประชาชนกับผู้บริหารกทม. มีความใกล้ชิดกัน สามารถเสนอความเห็นและความต้องการของตนต่อผู้ว่าฯ กทม. (นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน) ได้โดยตรงไม่มีแนวกันชน-มากนัก กลุ่มผู้ประท้วง(mob) ขอบพบผู้ว่าฯ กทม. ซึ่งผู้ว่าฯ กทม. ก็จะมาพบประชาชนด้วยตนเอง เพื่อรับฟังความคิดเห็นและปัญหาความต้องการของประชาชน ใส่ใจต่อสื่อมวลชน มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากขึ้น

กทม. เริ่มทำประชาพิจารณ์เรื่องที่กฎหมายกำหนดทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมตัดสินใจ ยกตัวอย่างเช่น สนามบินสุวรรณภูมิ การออกกฎหมายเกี่ยวกับการติดชิพติดสุนัข เป็นต้น หลักการนี้เริ่มดีขึ้นเรื่อย ๆ

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็น ว่า กทม. พยายามเปิดช่องทางมากขึ้นในการที่จะให้ประชาชนได้สามารถแสดงความคิดเห็น หรือความต้องการ หรือสะท้อนปัญหาเข้ามาเพื่อที่มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ตรงตามความต้องการมากขึ้น แต่ผลมันก็คือว่ามันยังไม่ได้ความเห็นในเชิงสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเท่าไรนัก มันเป็นการสะท้อนเข้ามาในปัญหาความเดือดร้อนของชีวิตประจำวันมากกว่า เพราะเวลาเราฟังเสียงสะท้อนของประชาชนส่วนมากเป็นเรื่องถนนชำรุด น้ำขัง ท่อระบายน้ำ แต่เราไม่ค่อยได้สะท้อนถึงสิ่งที่ควรทำอย่างเป็นรูปธรรมที่เป็นเรื่องใหญ่ๆ ที่สามารถจับต้องได้ เช่น โครงการแปลกๆ ใหม่ๆ ที่คนกรุงเทพฯ อยากจะให้ท้องถิ่นได้ผลักดันขึ้น ส่วนใหญ่จะถูกกำหนดมาจากเบื้องบนให้กับประชาชนมากกว่า เราอาจจะไปบอกเขาว่า เขาไม่เข้าใจการเมืองไม่ได้นะ เขาอาจจะเข้าใจการเมืองที่สูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง แล้วก็ตัวเขาเองนี้เขาไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการช่วยเขา ตรงนี้น่าจะเป็นอีกปัญหามากกว่า เพราะฉะนั้นคนที่ร้องขอ หรือความคิดเห็นอะไรต่างๆ เข้ามามักจะเป็นคนในระดับต่างๆ ค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้นความคิดเห็นก็จะวนเวียนที่ไม่สามารถเอามาสร้างเป็นรูปธรรมในเชิงของนโยบายเพื่อผลักดันตัวเมืองได้ดึ้นัก ก็มีผลกับนักการเมือง ถ้านักการเมืองต้องเข้าถึงกลุ่มผลประโยชน์ที่สุดมากขึ้น การรับฟังความเห็น ความต้องการของประชาชนจะได้เป็น

รูปธรรมในการผลักดันมากขึ้น เช่น ถ้าเขาคุยกับกลุ่มนักธุรกิจ เขาคุยกับกลุ่มนักวิชาการ เขาก็อาจจะได้ความคิดเห็นมากขึ้นซึ่งมีส่วนค่อนข้างน้อย ส่วนมากเราจะเห็นบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นมีประชุมกับชุมชน ประชุมกับคนระดับล่าง ซึ่งเราจะได้เห็นในเชิงของการร้องขอมากกว่าความคิดเห็นเพื่อผลักดันนโยบายในทางการเมือง ส่วนนี้ก็จะไม่ค่อยได้เท่าไร ฉะนั้นก็เลยกลายเป็นว่าบทบาทของ สก. สข. หรือนักการเมืองท้องถิ่นก็คือเข้าไปแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้แก่ประชาชนมากกว่าแก้ปัญหาระยะยาว ซึ่งมันก็คือแนวทางทางการเมือง ซึ่งทุกคนต้องเข้าไปช่วยกันเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีขึ้น และผลักดันนโยบายสูงขึ้น

นินนาท ชลิตานนท์ ให้ความเห็นว่า กทม. มีมาตรการที่ยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแนวทางแก้ปัญหาของ กทม. มีเพียงการแจ้งเรื่องร้องเรียน เรื่องราวร้องทุกข์ ที่ประชาชนประสบอยู่ โดย กทม. มีช่องทางที่จะรับเรื่องร้องเรียน ความเดือดร้อนของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเหตุรำคาญ หรือเป็นเรื่องที่ได้รับการบริการสาธารณะไม่เพียงพอ การที่จะยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ยังน้อย แต่หากเป็นเรื่องที่สำคัญจริงๆ เช่น กรณีการทำประตูประบายน้ำที่เขตจอมทอง ประชาชนได้ร้องเรียน กทม. ว่า การก่อสร้างประตูประบายน้ำทำให้เกิดผลกระทบต่อพวกเขา ซึ่งถ้าหากประชาชนไม่มาบอก กทม. ก็คงทำไปแล้ว จึงทำให้ประชาชนมีส่วนแก้ไขจริงๆ ดังนั้น ในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาการแก้ไขปัญหา เราต้องทำด้วยกัน ตั้งแต่เริ่มคิดที่จะทำโครงการประตูประบายน้ำ โดยต้องเชิญมาฟังเสียงวิจารณ์ ซึ่งอาจยังไม่ถึงขั้นการทำประชาพิจารณ์ (Public Hearing) จริงๆ แต่เป็นการรับฟังความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ต้องจัดการตั้งแต่แรก ซึ่งตรงนี้ก็ยังไม่ทำไม่ได้ แม้กระทั่งเรื่องของสำนักการระบายน้ำ จะทำประตูประบายน้ำจอมทอง เราคิดว่าทำแล้วดี แต่ปรากฏว่า ประชาชนไม่เอาที่เขาไม่เอาเป็นเพราะว่า เขาไม่ได้มีปัญหาทั่วตัวอย่างเดียว แต่เขามีปัญหาเรื่องน้ำเต็มด้วย ปัญหาเรื่องเรือท้องเทียม ซึ่งเมื่อสร้างประตูประบายน้ำนี้ บางครั้งมันทำให้เขาเกิดปัญหาว่า น้ำไม่ระบาย น้ำเต็มเกินไป น้ำมีรสกร่อย ยังมีปัญหาอื่นๆ อีกหลายเรื่อง และปัญหาเวลาประสานงานกับหน่วยงานที่เปิดปิดประตูประบายน้ำ เพราะบางทีผู้ที่รับผิดชอบเปิดประตูประบายน้ำ บอกว่า เปิดไม่ได้ ถ้าเปิดแล้วน้ำจะท่วม ประชาชนก็ขอให้เปิดครึ่งปิดครึ่ง กทม. ก็บอกว่าไม่ได้ เพราะอันตรายกับเรือท้องเทียม จะทำให้เกิดน้ำวน ประชาชนก็เลยกลัว ทำให้ประชาชนในเขตจอมทองกลัวเรื่องของประตูประบายน้ำ เช่นประตูประบายน้ำที่ดาวคะนอง ประชาชนบอกว่าต่อไปนี้จะไม่ให้ใครมาสร้างประตูประบายน้ำได้ง่ายๆ ถ้าหากว่าชี้แจงเขาไม่ชัดเจนพอว่าทำแล้วเขาจะได้รับผลกระทบอย่างไร เขาไม่ให้สร้าง ทำให้ต้องชะลอโครงการนี้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับทัศนคติของข้าราชการเป็นสำคัญที่มองว่า กทม. เป็นกลไกสำคัญที่ต้องมองเรื่องต่างๆ ให้มันดี หรือดีขึ้น ความตั้งใจจริง ความมุ่งมั่นของข้าราชการที่จะทำเรื่องนี้ให้ดีกว่าหรือไม่ โดยให้คิดเหมือนเราเป็นประชาชน หากมีการทำเรื่องนี้ที่

บ้านเรา เราจะรู้สึกละอย่างไร เราอยากให้รัฐฯ ทำอย่างไรกับเรา เราอยากได้คำตอบอะไรบ้าง แต่ทุกวันนี้ ข้าราชการไม่ได้คิดเช่นนี้ คิดว่าเราเป็นฝ่ายต้องทำ เขาเป็นฝ่ายได้ผลกระทบ จึงเห็นว่าต้องให้ประชาชนมีส่วนในการตัดสินใจ

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า ประการแรก ต้องเข้าไปแก้ไขในจุดนี้ ก่อน ในการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม เช่นเราดูจากการเลือกตั้ง สข. ก็เปอร์เซ็นต์ สก. ก็เปอร์เซ็นต์ มันเคยมีการพัฒนาที่ กรุงเทพมหานครเป็นตัวแสดงออกเองว่า ประชาชนเห็นความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากน้อยเพียงไร แต่ทำไมประชาชนกลับเห็นความสำคัญการปกครองระดับประเทศมากกว่า เลือกตั้ง ส.ส. ทำไมเปอร์เซ็นต์ผู้ไปใช้สิทธิมากกว่าใช้ไหม ฉะนั้นในระดับนี้ต้องไปวิเคราะห์ออกมาให้ได้ว่าทำไมประชาชนถึงให้ความสนใจ ต้องทำวิจัยออกมาให้ได้แล้วแก้ปัญหาในพื้นฐานของข้อมูล ข้อเท็จจริง ถึงจะแก้ปัญหาได้ถูกชะก่อน ผมว่ามันยังขาดการวิจัยในเรื่องนี้อยู่

บทบาทของ กทม. น้อยเกินไป ยังไม่มีใครทำ ช่องทางที่จะเรียกร้องเหล่านี้ มักจะผ่านไปให้ สก. สข. คิด ซึ่งแค่นั้นไม่พอใช้ไหม เพราะมันไม่ทั่วถึง และอาจจะไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนก็ได้ ที่จริงแล้วกทม.เริ่มแล้ว ในสมัยผู้ว่าฯ อภิรักษ์ เป็นคนเริ่มแล้วในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนว่าต้องการให้ กทม. แก้ไขปัญหาในแต่ละด้านๆ อย่างก็ก็ตาม มีการเริ่มต้นที่ดีในระดับหนึ่งแล้ว แต่จะต้องมีการพัฒนาต่อไป วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจความคิดเห็นแล้วนำไปแก้ไขปัญหา ในเรื่องนี้เจาะจงโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชนให้ได้ หรือบางเรื่องตามปกติสะท้อนให้เห็นปัญหา ในหลายเรื่องที่ประชาชนเรียกร้อง เช่นด้านการจราจร กทม.เองก็ต้องทำความเข้าใจให้ประชาชนเข้าใจด้วยว่า ปัญหานี้ไม่ใช่อยู่ที่ กทม. ส่วนเดียวนะ หรือในส่วนการเรียกร้องอย่างอื่นที่ประชาชนต้องการนี้ ไม่ใช่พอสำรวจเสร็จแล้ว และเราไม่ได้แก้ไขในจุดนั้นเลยว่า ประชาชนต้องการให้เราแก้ไขอะไร นี่คือช่องทางหนึ่งที่ทำให้รับรู้ความต้องการของประชาชน แต่ควรจะทำ มีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แต่ผมว่ามันเป็นช่องทางที่ กทม. เริ่มแล้ว

นิพนธ์ บุญญฤทธิ์โร ให้ความเห็นว่า ผู้นำทางการเมืองคือ ผู้ว่าฯ กทม. รองผู้ว่าฯ กทม. ใช้วิธีการรับฟังปัญหาพี่น้องประชาชน โดย กทม. มีโครงการ ผู้ว่าฯ พบประชาชน ซึ่งผู้ว่าฯ อภิรักษ์ โกษะโยธิน ได้พบประชาชนเป็นประจำ อาทิตย์ละ ๒ วันคือ วันพฤหัสบดี กับวันเสาร์ และมีรายการวิทยุผู้ว่าฯ พบประชาชน ในวันพุธ ช่วงเวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. ซึ่งประชาชนจะโทรศัพท์ เข้าไปในรายการเพื่อพูดคุย กับผู้ว่าฯ ได้โดยตรง คือการรับฟังปัญหาพี่น้องประชาชนแล้ว กทม. จะคิด และทำทันทีเมื่อประชาชนแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์เช่น ปัญหาถนนหนทาง หลุมบ่อ น้ำท่วม ชาวบ้านไม่ได้รับความสะดวกเขตไหน ผู้ว่าฯ กทม. ก็จะสั่งการทางโทรศัพท์ไปหา ผอ. เขต

นั้น ให้เข้าไปจัดการภายในวันรุ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง กทม. รับฟังปัญหาของพี่น้องประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน โทรศัพท์เข้ามาบอกปัญหากับ กทม. ซึ่งทุกครั้ง ผู้ว่าฯ กทม. จะรับฟัง และแก้ปัญหาให้ทันที นอกจากนี้ กทม. ได้ไปท้องที่เขตต่างๆ เพื่อเยี่ยมประชาชน เช่น เขตคลองสามวา เขตหนองจอก ผู้ว่าฯ กทม. จะนำทีมงาน เรียกหน่วย BEST (Bangkok Emergency Service Team) และมีหมายเลขโทรศัพท์ Call Center คือ 1555 สำหรับแจ้งปัญหาความเดือดร้อน เช่น ป้ายหล่นขวางถนน ทีม BEST จะมีรถฉุกเฉิน (Emergency Car) พร้อมอุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ ครบออกไปปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาทันที อย่างนี้ถือเป็นตัวอย่างในการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชนได้อย่างหนึ่งเหมือนกัน

นอกจากนี้ ผู้ว่าฯ กทม. มีนโยบาย และเป้าหมาย (Mission) ที่เป็นปณิธานของ ผู้ว่าฯ กทม. (นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน) ให้กทม. ทำตามนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยสั่งให้เขตไปดำเนินการแก้ปัญหาเรื่องส่วนรวมของประชาชน

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า สำนักงานเขตมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการประชุมคณะกรรมการพัฒนาเขต ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการบริหารการพัฒนากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชน และตัวแทนประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติของกรุงเทพมหานคร ในระดับเขต

นอกจากนี้ ประชาชนยังสามารถเสนอความคิดเห็น ขอร้องเรียน และปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ผ่าน ส.ก. และ ส.ข. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส.ข. ถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนยกตัวอย่าง เราให้แนวความคิดของโครงการ “กรุงเทพฯ สู่มืองน่าอยู่” เราก็ต้องการให้เขตเป็นเขตที่น่าอยู่ โดยจะต้องเป็นเมืองที่ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข มีความมั่นคง ปลอดภัย สะดวกสบายทั้งในด้านสภาพที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากมลพิษทั้งทางน้ำ อากาศ เสียง การมีสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่มั่นคงแข็งแรง การมีงานทำ และรายได้ที่พอเพียงต่อการครองชีพ สภาพสังคมที่สงบสุข รวมถึงการมีระบบเศรษฐกิจ และการเมืองที่มั่นคง โดยให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตามความสำเร็จ ซึ่งเรื่องนี้แม้เป็นเรื่องที่ดีแต่ในรายละเอียดก็มีผู้คัดค้านเพราะเสียผลประโยชน์ที่ตนพึงได้ สำนักงานเขตก็ต้องพยายามดำเนินการทั้งมาตรการทางกฎหมาย และการยอมรับกับวิถีประชาธิปไตยด้วยความสมัครใจ

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า ในการจัดสรรงบประมาณของตนเอง ในฐานะที่เป็น ส.ก. ที่เป็นงบประมาณด้านการศึกษา ด้านการโยธา หรือด้านสาธารณสุข ก็จะทำให้พี่น้องประชาชนเป็นผู้เสนอแนะแนวทางในการจัดสรรงบประมาณด้วย เพื่อนำไปพัฒนาในเขตพื้นที่ของตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนตามความเห็นของพี่น้องประชาชนเป็นสำคัญ สำหรับ

สื่อมวลชน ก็มีบทบาทสูงในการเสนอแนวทางต่างๆ และเราก็ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อมวลชน พี่น้องประชาชนสามารถอ่านข่าวสารตามสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ของ กทม.

หนังสือพิมพ์รายวัน ทำให้พี่น้องประชาชนรับทราบการทำงานของ ส.ก. มากพอสมควร

นอกจากนี้ กทม. มีหมายเลขโทรศัพท์ ๑๕๕๕ เพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งปีหนึ่งๆ ผู้ว่าฯ กทม. เคยให้ข่าวว่ามีถึง ๒๐,๐๐๐ กว่าราย ถือว่าเป็นช่องทางแนวทางที่จะนำมาพัฒนากรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ เสนอช่องทางว่า แต่ละเขตควรมีหมายเลขโทรศัพท์กลาง เพื่อให้ประชาชนสามารถร้องเรียนที่เขตได้โดยตรง จะมีประสิทธิภาพมากกว่า

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า การรับฟังความคิดเห็นของ กทม. ยังมีน้อย ส่วน กทม. ก็จะเป็นคนคิดแทนประชาชน และไม่ค่อยอธิบายอะไรให้ประชาชนทราบ

วัฒนา ล้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า กรุงเทพมหานคร ทำได้ดีมาก มีการรับฟังความคิดเห็นความต้องการของประชาชนผ่านสื่อมากขึ้นทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ รวมทั้งทางอินเทอร์เน็ต

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า ผู้บริหาร กทม. มีโครงการเยี่ยมเยียนประชาชนตามเขตต่างๆ การลงพื้นที่ของผู้บริหาร กทม. เป็นการดูแลทุกข์สุขของประชาชน และการร้องเรียนผ่านทาง โทรศัพท์หมายเลข 1555

ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า เขตควรจะมีสภาประชาคมเขต โดยมีตัวแทนของประชาชนที่หลากหลาย ไม่เฉพาะกรรมการชุมชนอย่างเดียว ควรมีตัวแทนที่เป็นตึกแถว ร้านค้าต่างๆ ซึ่งยังไม่มีบทบาทเท่าที่ควร แต่กลุ่มนี้เป็นผู้ที่เสียภาษีมากกว่าชุมชน และสภาประชาคมเขตควรเป็นผู้ที่มีบทบาทในการลงความเห็น ว่า ในแต่ละปี จะพัฒนาเขตของตนเองอย่างไร ซึ่งจะเป็นการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารเขต

ผู้บริหาร กทม. มาจากการเลือกตั้ง จึงให้ความสำคัญนโยบายของประชาชนเป็นใหญ่มากกว่าข้าราชการ นักการเมืองระดับ ส.ก., ส.ข. หรือ ผู้ว่าฯ กทม. คำนี้ถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ฝ่ายนักการเมืองจึงได้กำหนดนโยบาย และคำสั่งให้ความสำคัญแก่ประชาชนเป็นเบื้องต้น เช่น การจัดทำโครงการ One Stop Service เพื่อการบริการประชาชนที่เขตในเรื่องต่างๆ ตั้งแต่ประชาชนมาทำบัตรประจำตัวประชาชน ไปจนถึงการขอใบอนุญาตก่อสร้าง เป็นต้น

โดยสรุป บทบาทของ กทม. เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็น หรือความต้องการของประชาชน หรือสื่อมวลชน

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า กทม. มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากขึ้น โดยประชาชน กลุ่มผู้ประท้วง ผ่านทางสื่อมวลชน การทำประชาพิจารณ์ที่

กฎหมายกำหนดไว้ การแจ้งเรื่องร้องเรียน ขอร้องทุกข์ที่ประชาชนประสบอยู่เกี่ยวกับเหตุเดือดร้อน รำคาญ บริการสาธารณะ ส่วนเรื่องการที่จะยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนกำหนดแนวทางในการ แก้ไขปัญหานี้ยังมีน้อยสำหรับสำนักงานเขตได้ให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติของ กทม. ในระดับเขต โดยเข้าร่วมคิดร่วมทำและร่วมติดตาม แต่ก็ยังมีผู้คัดค้าน เพราะเสียผลประโยชน์ที่ตนพึงได้

แม้ กทม.พยายามเปิดช่องทางมากขึ้น แต่ผลของมันยังไม่ได้ความเห็นในเชิง สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเท่าที่ควร ส่วนใหญ่เป็นการสะท้อนปัญหาความเดือดร้อนมากกว่า ซึ่ง เป็นคนในระดับล่างๆค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้นความคิดเห็นก็จะวนเวียนจนไม่สามารถเอามาสร้าง เป็นรูปธรรมในเชิงของนโยบายเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาเมืองได้เท่าที่ควร และช่องทางการ เรียกร้องมักจะผ่านทาง ส.ก. และ ส.ข.

ส่วนข้าราชการการเมือง และนักการเมือง มีความเห็นว่า กทม. โดยผู้บริหาร กทม. ได้ใช้วิธีการรับฟังปัญหาของประชาชน เช่น โครงการผู้ว่าฯ ลงพื้นที่พบประชาชน รายการ ทางวิทยุ หน่วย BEST (Bangkok Emergency Service Team) และศูนย์ Call Center 1555 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อมวลชน มีบทบาทสูงในการเสนอแนวทางต่างๆ อย่างไรก็ตาม นักการเมือง บางท่าน ก็ยังเห็นว่า การรับฟังความคิดเห็นของ กทม. ยังมีน้อย กล่าวคือ กทม. เป็นผู้คิดแทน ประชาชน และไม่คอยอธิบายอะไรให้ประชาชนทราบ

2.2.2 การจัดสรรงบประมาณโดยประชาชนติดต่อผ่านผู้นำทางการเมือง

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่า ส่วนใหญ่การจัดสรรงบประมาณหรือการ พิจารณางบประมาณ จะผ่านทางผู้นำทางการเมืองโดยเฉพาะส.ก. และส.ข. จะเป็นผู้รวบรวมและ เสนอตั้งงบประมาณและบางครั้งประชาชนเสนอความต้องการต่อผู้บริหารโดยตรง เพราะผู้บริหาร กับประชาชนมีความใกล้ชิดกันมาก

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณโดย ประชาชนติดต่อผ่านผู้นำทางการเมือง มีลักษณะกระจายไปเพื่อรักษาฐานเสียงในระดับต่างๆ มากกว่า ถ้าเป็นงบประมาณของท้องถิ่นจะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าเป็นงบประมาณ ของการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น เพราะบรรดาฐานชุมชนต่างๆ เหล่านี้มักจะร้องขอตัวแทนทาง การเมืองเพื่อให้ช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มันคงแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเมืองมากกว่า มันไม่มี โครงการในเชิงเดียวกัน กล่าวคือ ความต้องการของประชาชนที่เป็นเรื่องใหญ่ๆ ที่จะผลักดันให้ เมืองก้าวไปข้างหน้า มันไม่สามารถรวบรวมเข้ามาได้ เพราะรวบรวมที่ไร่มันก็เป็นปัญหาจุกจิก หรือปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ปัญหาในเรื่องของท่อ ถนน ไฟฟ้า ซึ่งถมเท่าไรก็ไม่เต็ม แต่ งบประมาณที่จะใช้ไปเพื่อการพัฒนาไปข้างหน้ากลับกลายเป็นเรื่องของการพิจารณาที่หลัง แต่ถ้า

มันก็จะทำให้เกิดรูปของการเปลี่ยนแปลงทางการบริหาร หรือทางการพัฒนาที่มองไปข้างหน้ามากขึ้น ซึ่งคนกลุ่มนี้ถ้าเราดูจากเปอร์เซ็นต์การเลือกตั้งมีประมาณ ๖๐ – ๗๐% เพราะการใช้สิทธิทุกครั้งจะอยู่ประมาณ ๓๐ - ๔๐ % ก็แปลว่า คนอีกส่วนหนึ่งซึ่งไม่เคยสนใจ หรือคิดว่าตัวเองต้องพึ่งท้องถิ่น แต่อยู่ในท้องถิ่นแบบผู้อาศัยมากกว่าผู้มีส่วนร่วมทางการปกครอง หรือทางท้องถิ่น ซึ่ง ๖๐% นี้จะไม่สนใจหรือไม่เข้ามามีส่วนร่วม แต่จะเป็น ๖๐% ที่มีสมอง มีความคิดในเชิงการพัฒนาค่อนข้างสูง เมื่อเราไม่สามารถเอาความเห็นเขาออกมาได้ บประมาณที่จะผลัดออกไปเพื่อที่จะผลักดันเมืองให้มันพัฒนาสูงขึ้นมันก็ไม่มี ส่วนความคิดเห็นจาก ๓๐- ๔๐% นี้มันก็จะไปแก้ปัญหาเพียงในระดับรากหญ้าเท่านั้น

นินนาท ลิตานนท์ มีความเห็นว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ ส.ข. ก็ไม่สามารถที่จะมากำหนดงบประมาณอะไรได้ เป็นแค่แนะนำเท่านั้นเอง ส่วน ส.ก. ก็เป็นผู้กำหนดทางอ้อมคือ พิจารณางบประมาณ แต่ว่าไม่ได้มีส่วนในการเสนอจริงๆ ที่มีก็เป็นการพิจารณาในเรื่องของงบประมาณไม่เท่าไรหรอก ถ้าจะเปิดโอกาสให้ ส.ก., ส.ข. ทำได้ เพราะว่าเป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชน ก็อาจมีความวุ่นวายเหมือนกัน เพราะเกี่ยวกับ ส.ข. เองเราก็ไม่ได้ให้ความรู้แก่พี่น้องประชาชนถึงระบบการเมือง เรายังไม่เข้มแข็งพอที่จะได้ ส.ข. แบบที่ว่ามีคุณภาพจริงๆ การเสนอขอจัดสรรงบประมาณจึงยังเป็นเรื่องของข้าราชการ

การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของ กทม. ยังมีน้อย ซึ่งจริงๆ ประชาชนเองก็ยังไม่สนใจที่จะเข้ามาช่วยแก้ปัญหา ชาว กทม. ก็จะมองว่าการแก้ปัญหาเป็นเรื่องของรัฐ ยกเว้นเมื่อมีผลกระทบต่อนอง ช่องทางที่ กทม. ให้เขาเข้าร่วมมันมีน้อยเกินไป ส่วนใหญ่เป็นเรื่องร้องเรียนเท่านั้นเอง แต่เรื่องใหญ่ๆ ที่มีผลกระทบก็มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน แต่ต้องกะเวลาให้ดี เพราะการฟังความคิดเห็นประชาชนส่วนใหญ่มักไม่ได้ทำเพราะเชื่องแล้วก็ไม่ค่อยมา ทำให้ข้าราชการเบื่อ จึงไม่อยากจะถามประชาชน แต่ถ้ามีปัญหาแล้วก็ต้องว่าทำไมไม่เหินบอก ส่วนใหญ่มักจะรอให้ปัญหามีผลกระทบต่อเขาโดยตรง เขาจึงจะมาร้องนั่นเอง หากเป็นเรื่องทั่วไป เราขอความเห็นเขา เขาบอกไม่เอา เขาจะต้องทำมาหากิน จะทำอะไรก็ทำไปเลย ซึ่งเป็นการขาดความสนใจในการทำงานของรัฐ ว่า การทำงานของรัฐ ว่ามีผลกระทบต่อเขาไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ผลกระทบต่อสังคม เพราะฉะนั้น การจะให้เขามีโอกาสมากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาของตัวเอง ต้องเปิดโอกาสให้เขามากโดยปริยาย

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า กรรมการชุมชนเป็นช่องทางถูกแล้วในการติดต่อขอจัดสรรงบประมาณโดยผ่านผู้นำทางการเมือง เพียงแต่จะต้องทำให้ตัวแทนของประชาชนในชุมชนต่างๆ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องของ กทม. อย่างแท้จริง และก็ทำให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญ ให้รู้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม

อย่างแท้จริง เพราะบางทีกรรมการชุมชนอาจเหมือนเป็นเครื่องมือของเขต ที่จริงไม่ใช่เขาจะต้องเป็นตัวแทนของประชาชนระดับชุมชนที่จะทำให้ประชาชนสามารถเรียกร้องผ่านช่องทางนี้ หรือประชาชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดให้ได้

นิพนธ์ บุญญภัทรโร ให้ความเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณโดยประเทศที่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น(Unit of Local Government) ในสหรัฐอเมริกาเขาจะร่างงบประมาณเสนอต่อที่ประชุมของประชาชนเลย จะแสดงให้เห็นประชาชนทราบ มีการแจกเอกสารให้ไว้ศึกษา ล่วงหน้าก่อน ประชาชนพอใจหรือไม่กับงบประมาณ หรือภาษีที่ท้องถิ่นเก็บไป แล้วสรุปทำตามที่ประชาชนต้องการ ซึ่งในลักษณะเช่นนี้ บ้านเรายังไม่เคยทำ แต่การมีส่วนร่วมที่ กรุงเทพฯ ทำอยู่นี้ ถือว่าใช้ได้ โดยการผ่านตัวแทนประชาชน คือ ส.ก., ส.ข. ถ้าหากสามารถผ่านโดยตรงกับประชาชนได้จะดีที่สุด แต่ กทม. อาจจะมีอุปสรรค เพราะ กทม. ใหญ่เกินไป ซึ่งในระบบการเมืองของเราเป็นระบบการปกครองแบบตัวแทน เราก็ต้องยอมรับในข้อนี้

สำหรับเรื่องการเสียภาษี เป็นเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายมากกว่า (Law Enforcement) คนที่จะเสียภาษีโดยไม่บังคับโดยกฎหมายคงไม่มี เป็นธรรมชาติของคนที่ไม่อยากเสียภาษี แต่อยากจะได้มากกว่า จึงต้องใช้ทฤษฎี the more tax, the more cover คือ ท้องถิ่นจะต้องทำอะไรให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เสียภาษีมากขึ้น เขาก็ยินดีเสียภาษี และเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเรียกร้อง เพราะคนที่ไม่เสียภาษีย่อมเรียกร้องได้ ดังนั้นคนที่เสียภาษีย่อมเรียกร้องได้ ขึ้นอยู่กับความมีสำนึกว่า เขาควรจะมีส่วนร่วมในหน่วยปกครองมากน้อยเพียงใด ในประเด็นของภาษีจึงยังมองไม่เห็นชัด ส่วนเรื่องของหาบเร่ แผงลอย กทม. ยังไม่เปิดให้เขาเข้ามามีส่วนร่วม กทม. ยังต้องใช้มาตรการกฎหมายบังคับ ประชาชนต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ ดังวางของตรงไหนได้บ้าง ตรงไหนเป็นเขตหวงห้าม แต่ กทม. พยายามสร้างการมีส่วนร่วม เช่น ให้เขาทำความสะอาดพื้นที่ แต่ไม่ค่อยได้ผล เพราะยังขาดจิตสำนึกในเรื่องการเป็นเจ้าของร่วมกัน กทม. จะต้องบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพเป็นที่พึงพอใจแก่หาบเร่ แผงลอย ถ้าไม่พึงพอใจเมื่อไร เขาจะเดินขบวนเรียกร้องกับ กทม. คงยังบอกไม่ได้ว่าเราจะพัฒนาอย่างไร หากเราไม่ต้องไล่ ไม่ต้องจับกุม ไม่ต้องใช้กฎหมายบังคับ พื้นที่ที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ก็แสดงให้เห็นว่าเขามีส่วนร่วมสูง

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่าการปัจจุบันประชาชนสามารถติดต่อผู้แทนของตนได้โดยตรง และสะดวกยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ส.ก., ส.ข. และ ส.ส. โดยผ่านผู้ช่วยของ ส.ส. และ ส.ก. นอกจากนี้ยังติดต่อโดยตรงกับ ส.ข., ส.ก. และ ส.ส. ทั้งทางโทรศัพท์ จดหมาย โดยสำนักงานเขต ซึ่งจะเป็นผู้รวบรวมข้อเรียกร้อง ความเดือดร้อนต่างๆ ในการจัดการงบประมาณให้แก่ประชาชนต่อไป

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณบางครั้งจะผ่านทางชุมชน หรือผ่านเสนอทางเขต เขตก็เสนอต่อทาง ส.ก., ส.ข. อีกครั้ง

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า งบประมาณของ กทม. มีมากเกินไป ความจำเป็น แต่ใช้ในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ เช่นการจัดการอบรมสัมมนา แต่กลับพาประชาชนไปทัศนาวงมากกว่า จึงต้องใช้งบประมาณให้ถูกต้อง

วัฒนา ถ้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณโดยประชาชน ติดต่อผ่านทางผู้นำทางการเมืองนั้นเป็นส่วนหนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งผ่านทางฝ่ายบริหารของ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยได้เอาข้อมูลเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดทำผังเมืองว่าแต่ละพื้นที่ควรจะพัฒนาอะไร อย่างไร แล้วจึงนำเอาความคิดความต้องการของประชาชนที่ผ่านนักการเมืองมาผนวกด้วยอีกครั้ง โดยให้เกิดความสอดคล้องกัน แต่ถ้านำเอามาแต่ทางฝ่ายการเมืองฝ่ายเดียว อาจทำให้ไม่มีทิศทาง และการพัฒนาจะไม่ต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันการจัดสรรงบประมาณมีระบบ มีแบบแผน และมีแผนงานที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณ โดยประชาชน ติดต่อผู้นำทางการเมืองที่มีความชัดเจน ที่เขตบางพลัด ตัวแทนชุมชนได้เสนอโครงการต่างๆ ที่ตนเองมีความต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน ซึ่งเขตไม่ได้คิดไว้ เช่น โครงการรถเข็นยกคนป่วยออกจากชุมชน โครงการตัดถนนที่ประชาชนไม่เห็นด้วย กทม. ให้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่เห็นด้วย เพราะสภาพถนนยังดีอยู่ และหลายๆ โครงการ ประชาชนได้เสนอผ่านทาง ส.ก., ส.ข. หรือ ส.ก., ส.ข. สอบถามความคิดเห็นของประชาชนว่าต้องการให้แก้ปัญหอะไร ซึ่ง กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน ส.ก. สามารถใช้งบแปรญัตติได้ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องรอเวลา

โดยสรุป บทบาทของ กทม. เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ โดยประชาชน ติดต่อผ่านทางผู้นำทางการเมือง

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณจะผ่านทางผู้นำทางการเมือง โดยเฉพาะ ส.ก. และ ส.ข. เป็นผู้รวบรวม และเสนอตั้งงบประมาณ บางครั้งประชาชนเสนอความต้องการต่อผู้บริหารโดยตรง แต่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อยเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ และ ส.ข. ก็ไม่สามารถที่จะมากำหนดงบประมาณได้ เป็นแค่แนะนำเท่านั้นเอง ส่วน ส.ก. ก็เป็นผู้กำหนดทางอ้อมคือ พิจารณางบประมาณ ซึ่งไม่ได้มีส่วนในการเสนอจริงๆ ที่มีก็เป็นการพิจารณาในเรื่องของงบแปรญัตติ อย่างไรก็ตาม ประชาชนสามารถติดต่อผู้แทนของตนได้โดยตรง และสะดวกยิ่งขึ้น โดยผ่านผู้ช่วยของ ส.ส. และ ส.ก. สำหรับสำนักงานเขต จะเป็นผู้รวบรวมข้อเรียกร้อง ความเดือดร้อนต่างๆ ในการจัดการงบประมาณให้แก่ประชาชนต่อไป ซึ่งการจัดสรรงบประมาณ โดยประชาชนติดต่อผ่านทางผู้นำทางการเมืองมีลักษณะกระจายไปเพื่อรักษากฎ

เสียงในระดับล่างๆมากกว่า ซึ่งประชาชนอีกส่วนหนึ่งไม่เคยสนใจหรือคิดว่าตัวเองต้องฟังท้องถิ่น แต่เป็นผู้มีความรู้ ความคิดในเชิงการพัฒนาค่อนข้างสูง ยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา กทม. จึงเป็นเพียงระดับรากหญ้าเท่านั้น

ส่วนข้าราชการการเมืองและนักการเมืองให้ความเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณ โดยผ่านตัวแทนประชาชน คือ ส.ก., ส.ช. นั้น กทม.ทำอยู่แล้วถือว่าใช้ได้ แต่หากสามารถผ่านโดยตรงกับประชาชนได้จะดีที่สุด คือให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น และทำตามที่ต้องการ ซึ่งอาจมีอุปสรรคเพราะ กทม.ใหญ่เกินไป การจัดสรรงบประมาณบางครั้งจะผ่านทางชุมชน หรือชุมชนผ่านเขตเสนอต่อ ส.ก.อีกครั้ง อย่างไรก็ตามนักการเมืองบางท่าน มีความเห็นว่างบประมาณของ กทม.มีมาก แต่การใช้จ่ายยังไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร

2.3 บทบาทในการสรรหาบุคลากรเข้าสู่ระบบทางการเมืองของกรุงเทพมหานคร

2.3.1 การเลือกกรรมการชุมชน

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า การเลือกกรรมการชุมชนเป็นการฝึกทางการเมืองขั้นพื้นฐาน คนที่ได้รับเลือกได้มีโอกาสแสดงบทบาทให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นผู้แทนของประชาชน ในระบบการเลือกพรรคมาแทน หรือการทำงานผ่านตัวแทนมากขึ้นแค่นั้น เพราะฉะนั้นชุมชนไหนที่เขาได้รับเป็นผู้นำว่าเป็นตัวแทน ได้แสดงบทบาทให้เห็นว่าการเลือกเขากับการไม่เลือกเขามันมีผลต่อวิถีชีวิตของความสุขของเขาอย่างไร ก็จะเป็นการทำให้เกิดความรู้ทางการเมืองของคนในชุมชนนั้นพลอยสูงขึ้นตามไปด้วย มีโอกาสที่เราจะได้ใครก็ได้ ใครจะมาทำอะไรซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเจริญ หรือเป็นปัญหานั้นสะท้อนต่อชุมชนเขา นี่คือการเรียนรู้ทางการเมืองของเขา ฉะนั้นการซื้อเสียงอะไรต่างๆก็จะน้อยลง ในเชิงของกรรมการชุมชน คือการเลือกตั้งจะช่วยทำให้เรียนรู้สู่ทางการเมือง และยืนยันว่าตัวแทนที่เข้าไปมีบทบาทในทางการเมืองมีส่วนสำคัญที่จะมีผลต่อการเรียนรู้ในทางบวก หรือทางลบกับตัวประชาชน ถ้ามีการส่งเสริมให้มีการเลือกตั้งในชุมชนให้มากขึ้น คนที่เป็นตัวแทนก็ทำหน้าที่ได้ดีขึ้นตามลำดับ ความรู้ความเข้าใจพวกนี้จะเข้ามามีบทบาทที่มีปฏิสัมพันธ์ จะมีการพัฒนาสูงขึ้น คนที่มาเป็น สช. หลายคนก็มาจากคนที่ทำหน้าที่ในชุมชน เหมือนได้เลื่อนชั้นให้สูงขึ้น กรรมการชุมชนก็มาสู่สมาชิกสภาเขต สมาชิกสภาเขตก็ไปสมาชิกสภา กทม. สมาชิกสภา กทม. บางคนเมื่อรู้ตัวเองว่ามีความเข้าใจทางการเมืองสูงขึ้นก็พยายามไปสู่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือถึง ส.ว. ในที่สุดก็มี

นิพนธ์ พลิตานนท์ ให้ความเห็นว่า การเลือกตั้งเป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีเสรีภาพในการเลือกผู้แทนที่เหมาะสม แต่ว่าในเรื่องของชุมชนแออัดยังไม่พอ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนเหมาะสมในการที่จะมีชุมชน แต่ขอให้พอในชุมชนแออัดที่มีอยู่ ไม่อยากให้เกิดขึ้นอีก คือตอนนี้ บางคนกำลังมองว่า ชุมชนแออัดได้รับการดูแล ทำให้ชุมชนหมู่บ้าน

จัดสรรของจดทะเบียนเป็นชุมชนแออัดบ้าง หรือเป็นชุมชนที่จดทะเบียนบ้าง เพื่อเขตจะได้มาดูแล ซึ่งให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ชุมชนแออัดเป็นบุคคลที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แต่ กทม. ต้องขยายชุมชน ต้องสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนอื่นๆ ที่ไม่ใช่ประเภทชุมชนแออัด และไม่ต้องให้เงินสนับสนุนการพัฒนาชุมชนเดือนละ ๕,๐๐๐.- บาท ต่อชุมชน และเราต้องชี้ให้เห็นชัดว่า ที่เราให้ ๕,๐๐๐.- บาท แก่ชุมชนแออัดเพื่อไปทำอะไร ให้ส่วนรวม ให้เขาเป็นชุมชนที่พัฒนา ให้เขามีการดูแลกันเอง แต่ กทม. ก็มีการประสานการติดต่อกับเขา ว่าตัวแทนเขาคือใครในชุมชน หรือหมู่บ้านนั้นๆ แต่ไม่ต้องไปให้การดูแลเขากอีกเดือนละ ๕,๐๐๐.- บาท ซึ่งเรื่องนี้ เป็นนโยบายของผู้บริหารที่ ผู้ว่า กทม. ได้กำหนดออกมาแล้ว แก่ไขกล่าว

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า ในการที่จะให้ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีบทบาทอันนี้ กทม. ต้องแสดงให้เห็นก่อนว่า เมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแล้วนี้ กทม. สามารถสนองตอบ และแก้ไขปัญหามาได้ การเลือกกรรมการชุมชนผมก็คิดว่า มันก็เป็นส่วนของการเลือกตั้งแบบระบอบประชาธิปไตยระดับหนึ่ง ในส่วนหลักการ ผมก็มีหลักการของผม แต่ในรายละเอียดที่ว่า คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง ก็ต้องอยู่ที่หลักการการพิจารณาเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป ส่วนหนึ่ง กรรมการชุมชนยังไม่ให้ความสำคัญก็เพราะว่า อย่างที่ผมได้บอกไปแล้วว่ากรรมการชุมชนเหมือนกับเป็นคนของเขต แค่มิหน้าที่เอาเพิ่มข้อมูลข่าวสารของเขตไปแจ้งประชาชนทราบ หรือประชาชนมีข้อเรียกร้องปัญหาก็นำมาแจ้งที่เขต ประชาชนที่มีความเดือดร้อนก็ยังไม่ให้ความสนใจ ส่วนหนึ่งก็ยังไม่ตอบสนองความต้องการของเขาเต็มที่ ฉะนั้นในเรื่องนี้เราถึงแก้ไขปัญหามาด้วยการที่จะส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกรรมการชุมชนขึ้นมา

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า การเลือกกรรมการชุมชน นับว่าเป็นบทบาทหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ที่มีผลต่อการพัฒนาการทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นอย่างมาก เนื่องจากการเลือกตั้งหน่วยเล็กสุดก็ว่าได้ ซึ่งเป็นการสร้างความเคยชิน และความรู้ทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป ในการเลือกสรรคนดีมาเป็นตัวแทนของตน ซึ่งจะต้องเป็นผู้เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความก้าวหน้า ความกระตือรือร้น และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงแต่ประโยชน์ส่วนรวม แต่หากได้คนไม่ดี เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายอย่าง หรือเป็นบุคคลไม่มีความพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม สมาชิกชุมชนก็สามารถเลือกคนใหม่ได้ เมื่อบุคคลนั้นหมดวาระลงเป็นต้น ซึ่งการเลือกตั้งกรรมการชุมชนครั้งต่อไป สมาชิกชุมชนก็จะมีความระมัดระวังมากขึ้น เพื่อที่จะเลือกคนดี ไม่เป็นบุคคลที่จะทำให้ตนเดือดร้อนภายหลัง

นิพนธ์ บุญญภัทโร ให้ความเห็นว่า การเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นวิธีที่ใช้ได้ดีถือว่ามีความจำเป็น เพราะ กทม. มีการจัดตั้งชุมชน ประธาน

ชุมชน กรรมการชุมชน ถือเป็นตัวแทนประชาชนในแต่ละพื้นที่ แต่ละชุมชนที่ ส.ข. ทุกคนเป็นตัวแทนทั้งเขต พื้นที่กว้างใหญ่เกินไป เวลาประชาชนเดือดร้อนจะหาตัวยากเพราะเขาไม่มีพื้นที่รับผิดชอบเฉพาะ ดังนั้น กรรมการชุมชนเมื่อได้บอกปัญหา กับ กทม. กทม. ก็จะให้งบประมาณไปแก้ปัญหากันในระดับหนึ่งได้ตามงบประมาณที่ให้เขาไป เขาก็ไปจัดสรรกันเอง ทำกันเองได้ แต่เป็นงานเล็กๆ ซึ่งควรจะมามากขึ้น และมีความเห็นว่า หากมีการตั้งชุมชนมากเท่าไรก็ยิ่งดีขึ้นเท่านั้น ถ้าสามารถตั้งให้เป็นเครือข่ายต่อเชื่อมกันหมดก็จะดี เวลาผู้บริหาร กทม. ไปพบปะเยี่ยมเยียนชุมชน กรรมการชุมชนจะเป็นผู้นำเสนอปัญหา กับ กทม. การเลือกตั้งกรรมการชุมชน เป็นการให้ความรู้แก่ประชาชน ให้เลือกคนดีเข้าสภา ต่อต้านการซื้อเสียง ต่อต้านการทุจริต ซึ่งกรุงเทพมหานครก็มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกับคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) ให้ความรู้กับประชาชนเลือกคนดี และธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริต สร้างระบบให้ดี เขตต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่เป็นการชี้นำ ต้องให้ประชาชนวิจารณ์ของเขาเอง

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า การเลือกกรรมการชุมชน ถือเป็นการเลือกตัวแทนของตนเองที่อยู่ในชุมชน ซึ่งมีความเข้มข้นมากขึ้น เพราะบางครั้งก็มีพรรคการเมืองให้การสนับสนุน เพราะฉะนั้น นักการเมืองท้องถิ่นก็มีส่วนในการที่จะไปกำหนดว่าจะสนับสนุนกรรมการชุมชนชุดใดในแต่ละชุมชน ถือเป็นบทบาทการเมืองมากขึ้น และ กรรมการชุมชนบางคนก็พัฒนาตัวเองขึ้นเป็นถึง ส.ก., ส.ข. ก็มี ประกอบกับทุกวันนี้ ไม่มี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำให้กรรมการชุมชนมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันพัฒนาเขต เป็นผู้ประสานงานกับสมาชิกชุมชน

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า การเลือกตั้งกรรมการชุมชนเป็นสิ่งที่เหมาะสม อย่างน้อยที่สุดกรรมการชุมชนควรจะมีสิทธิ และมีอำนาจในการใช้งบประมาณเสนอแนะงบประมาณให้กับ กทม. ข้าราชการ กทม. ต้องให้ความสนใจอย่างจริงจัง ส่งผ่านลงไปให้คณะกรรมการชุมชน ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ดี

วัฒนา ล้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า กทม. มีจำนวนชุมชนมาก ซึ่งการพัฒนาของ กทม. จะต้องเริ่มตั้งแต่หน่วยเล็ก ๆ คือครอบครัว และชุมชน ซึ่งการที่ กทม. ได้ให้ความรู้ทางการเมืองตั้งแต่เด็ก และเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป จะทำให้เกิดการพัฒนาตัวเอง และปรับปรุงตนเองให้เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ก็จะได้รับการคัดสรรให้เป็นกรรมการชุมชน หรือเป็นผู้นำชุมชน

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า กทม. มีบทบาทในการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน เกี่ยวกับบทบาทของกรรมการชุมชน ส.ก. ส.ข. และการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการเลือกตั้งกรรมการชุมชนมีความสำคัญ ซึ่งเดิมทีไม่มีใครให้ความสนใจที่จะมาเป็นกรรมการชุมชน เพราะไม่มีผลตอบแทนอะไร แต่ภายหลังมีระเบียบกรุงเทพมหานคร

เกี่ยวกับเงินค่าสนับสนุนการพัฒนาชุมชน ที่มีเงินงบประมาณให้กรรมการชุมชนนำไปใช้ในการบริหารงานพัฒนาชุมชน เดือนละ ๕,๐๐๐.- บาท ต่อชุมชน เป็นเหตุผลหนึ่งทำให้ประชาชนเกิดความสนใจมากขึ้น

โดยสรุป บทบาทของกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งกรรมการชุมชน
ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า การเลือกตั้งกรรมการชุมชนเป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีเสรีภาพในการเลือกผู้แทนที่เหมาะสม ซึ่งการเลือกตั้งกรรมการชุมชนนับว่าเป็นบทบาทหนึ่งของ กทม. ที่มีผลต่อพัฒนาการทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นอย่างมาก เนื่องจากการเลือกตั้งหน่วยเล็กสุด ซึ่งเป็นการสร้างความเคยชิน และความรู้ทางการเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป ในการเลือกสรรคนดีมาเป็นตัวแทนของตน และการพัฒนาของ กทม. จะต้องเริ่มตั้งแต่หน่วยเล็กๆ คือครอบครัวและชุมชน เมื่อชุมชนมีจำนวนมาก ก็จะทำให้เกิดการพัฒนาตัวเองชุมชน และ กทม. ดังนั้นการเลือกตั้งกรรมการชุมชนมีความสำคัญนอกจากนี้การเลือกตั้งกรรมการชุมชนยังเป็นการฝึกทางการเมืองขั้นพื้นฐาน ทำให้เรียนรู้สู่ระบบทางการเมือง จะมีการพัฒนาสูงขึ้น คนที่เป็น ส.ก., ส.ข. บางคนเคยเป็นกรรมการชุมชนเหมือนได้เลื่อนขั้นให้สูงขึ้น

ส่วนข้าราชการการเมือง และนักการเมือง มีความเห็นว่า การเลือกตั้งกรรมการชุมชนเป็นวิธีการที่ดี และมีความจำเป็น เพราะเป็นตัวแทนประชาชนในแต่ละพื้นที่ แต่ละชุมชนซึ่งหากมีการตั้งชุมชนมากเท่าไรก็ยิ่งดีขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ทำให้กรรมการชุมชนมีความเหมาะสม และบทบาทสำคัญในการร่วมกันพัฒนาเขตเป็นผู้ประสานงานกับสมาชิกชุมชน

2.3.2 การเลือกตั้ง ส.ก. และ ส.ข.

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่า กทม. ไม่มีผู้ใหญ่บ้านจึงต้องตั้งให้ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้ง ส.ก. , ส.ข. แต่ประสิทธิภาพในการเลือกตั้ง ยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะยังคงมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ความเป็นเครือญาติ การซื้อเสียง แต่กทม. ได้มีการณรงค์ให้ประชาชนได้รู้จักบทบาทหน้าที่ของ ส.ก. , ส.ข. เพื่อจะได้ใช้ดุลยพินิจในการเลือกตั้งให้ตรงกับกฎหมายมากขึ้น โดยให้เลือกตั้งคนดี มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถ ไม่ใช่เลือกเพราะเป็นญาติหรือ อามิสสินจ้าง ต้องเลือกตั้งโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม เสียงส่วนใหญ่ก็จะเป็นประชาธิปไตย ก็จะทำให้การพัฒนาทางการเมืองก้าวไปสู่อีกระดับหนึ่งต่อไป

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า กทม. คงไม่มีบทบาทสำคัญเจาะลึกเข้าไปมากในการกำหนดตัวคนได้ เพราะว่าทุกอย่างมันเกิดขึ้นโดยธรรมชาติของมันมากกว่า กทม. เป็นแค่กลไกที่จัดให้มี ระบบการสรรหาแต่ไม่ถึงขั้นเข้าไปกำหนดว่าต้องเป็นลักษณะอย่างนั้นอย่างนั้นจึงจะสามารถเข้ามาในระบบการทำงานนี้ได้ การณรงค์ท้องถิ่นคือคนที่รู้ปัญหาคนที่เข้าใจปัญหา ซึ่งมันก็เป็นการให้ความรู้ในเชิงกว้างๆ กับประชาชนมากกว่า แต่ว่าตัวของระยะเวลาที่ผ่านมา

กับบทบาทหน้าที่มันทำให้ตัวคนที่เข้ามาสู่ระบบ สก., สข. มีการพัฒนาตนเองมากขึ้น ถ้าเทียบกับการเลือกตั้งเข้ามา แรกๆคนที่เข้ามาเป็น สก., สข. ส่วนใหญ่ก็จะเป็นคนที่อยู่ในชุมชน คนที่ยังพึ่งตนเองไม่ได้ด้วยซ้ำไป แต่มีความทะเยอทะยานอยากทำงานทางการเมือง แต่พอบทบาทที่เขาทำมันเริ่มมีความซับซ้อนมากขึ้น และก็มีความสำคัญมากขึ้น ระยะหลังๆ ก็จะมีคนที่มีความรู้ทางด้านวิชาการ ทางการศึกษามากขึ้น มีระดับปริญญาเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น ซึ่งความรู้ของคนที่จะเข้ามาสู่ระบบทางการเมือง ความรู้พื้นฐาน จะทำให้เขาสามารถสร้างบทบาทได้ดีขึ้นด้วย อันนี้ก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ

ผู้ที่เป็นตัวแทนสมควรมีความรู้ทางการศึกษายังยิ่ง แต่ไม่ถึงกับว่าเป็นประเด็นสำคัญนะเพราะว่าความรู้ทางการศึกษากับประสิทธิภาพของการทำงานเพื่อประชาชนบางทีก็อ้างว่าคนที่มีความรู้หน่อย แต่ก็อาจจะมีความตั้งใจจริง มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงกว่าคนที่มีความรู้มาก แต่ไม่สนใจท้องถิ่น ไม่สนใจส่วนรวม แต่ว่าการมีการศึกษาจะทำให้เข้าใจบทบาทของการเป็นตัวแทนมากขึ้น และความน่าเชื่อถือของสังคมที่มีต่อตัวแทนจากคนอื่นสูงขึ้นด้วย ตัวพัฒนาทางการเมืองในระยะเวลาที่ผ่านมามันช่วยให้คุณค่าตรงนี้มันสูงตามจากระยะแรกๆ ซึ่งมีคนมีการศึกษาไม่มากนักเข้ามาสนใจที่จะอาสาตัวเข้ามา แต่ในระยะหลังๆ ก็จะมีคนที่เข้าใจมากทางการเมือง มีการศึกษาสูง

นินนาท ลิตานนท์ ให้ความเห็นว่า ในการเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. ต้องทำให้พี่น้องประชาชนเห็นว่า คนที่มาจากการเลือกตั้ง และที่มีความจริงใจต่อการทำงานมันทำให้เกิดผลในการทำงานอย่างไร ซึ่งการเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. ต่อไปไม่ใช่หน้าที่ของ กทม. ทำแล้ว จะเป็นหน้าที่ของ กกต. แต่ กทม. ต้องสนับสนุนการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม กทม. ต้องให้ความรู้แก่พี่น้องประชาชน กทม. มีหน้าที่ดูแลผู้ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ให้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งในทางที่ถูกที่ควร และเป็นประโยชน์กับชาว กทม. การเลือกใครมาก็ตามมันมีผลกระทบต่อเรา เพราะเราจะทำงานลำบาก ทำให้ได้คนที่ไม่เอาไหนอาจมีการซื้อเสียง เมื่อเราได้ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เกิดความกระจ่างชัด ประชาชนก็จะเข้าใจ และประทับประคองให้เขาเลือกคนดี ส่วนวิธีการเลือกตั้งเป็นของ กกต.

เพราะข้าราชการต้องรับทราบข้อเท็จจริง และวางตัวเป็นกลางเพื่อให้ข้อมูลแก่ทั้งสองฝ่าย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่เราพบเห็น และให้ประชาชนตัดสินใจเอง คือเราไม่เข้าข้างใครว่าฝ่ายไหนดี หรือไม่ดี แต่เราต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน ประชาชนไม่เข้าใจเรื่องนโยบายของพรรคใด หรือนโยบายของแต่ละฝ่าย เราต้องอธิบายนโยบายนั้นๆ ให้ประชาชนเข้าใจ เกิดรูปธรรมอย่างไร อาจต้องวิเคราะห์ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ แต่ไม่ใช่การคัดค้าน

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า ก็เช่นกันมีหลักการคล้ายกับการเลือกตั้งกรรมการชุมชน แต่เป็นบุคคลที่มีตำแหน่งสำคัญเพิ่มขึ้น และมีผลกระทบต่อประโยชน์สุข

ของประชาชนกว้างขวางขึ้น สำนักงานเขตจึงให้ความสำคัญในการเลือกสรรบุคคลเข้าสู่ทางการเมือง โดยให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน และประชาชนถึงผลดีผลเสียในการเลือกตัวแทนเพื่อให้ได้คนดีมีความรู้ ความสามารถ และเสียสละเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นต้น

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า การเลือก สข. นั้นต้องมีการแก้ไขในประเด็นว่าควรยังคงมีอยู่หรือไม่ ถ้าควรมี ควรจะมีบทบาทให้มากยิ่งขึ้น เพราะไม่อย่างนั้นแล้วประชาชนก็จะไม่เห็นความสำคัญขึ้นไปเรื่อยๆ ส่วนในเรื่องของ สก. คิดว่า กทม. ไม่ได้มีบทบาทอะไรเลย ซึ่งมีแต่มาทำเป็นครั้งคราวเมื่อช่วงเวลาของการเลือกตั้ง เป็นการฉ้อโกงเท่านั้นเอง กทม. ให้ความสนใจในเรื่องนี้น้อย ปกติแล้วดูอย่าง สก. นี้เขาก็มีช่องทางของเขาเอง เช่น ไปจัดรายการทางทีวี ทางสื่ออื่นๆ แต่อย่าง กทม. ยังขาดในเรื่องนี้ ที่จะใช้ในการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง โดยผ่านทางตัวแทนทาง สก. หรือ สข.

นิพนธ์ บุญญภัฏโร ให้ความเห็นว่า การสรรหาบุคลากรเข้าสู่ระบบการเมืองของ กทม. เป็นระบบที่เหมาะสม ที่มีการเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. แต่มีข้อเสียคือ ส.ก., ส.ข. เป็นตัวแทนประชาชนทั้งพื้นที่เขต ซึ่งมันกว้างใหญ่เกินไป ทำให้เวลาประชาชนเดือดร้อนไม่สามารถพบตัวได้ในทันที

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า กรรมการชุมชนบางคนสามารถพัฒนาตัวเองเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นได้ โดยสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ก., ส.ข.

มรว.ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า การเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. ประชาชนต้องรู้บทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข. ก่อนว่าคนที่เขาเลือกเข้าไปทำงาน ทำหน้าที่อะไร ซึ่งมีข้อสังเกตว่า การที่คนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. มีน้อยกว่าการไปเลือกตั้ง ส.ส. อย่างมาก เพราะโดยปกติคนเราน่าจะสนใจเรื่องใกล้ตัวมากกว่าเรื่องไกลตัว

วัฒนา ล้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า ผู้ที่เป็นกรรมการชุมชน ที่มีเป้าหมายทำงานเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีสภาพแวดล้อมที่ดี การทำมาหากินดี และมีปัจจัยต่างๆ เพียบพร้อมอยู่ในชุมชน กรรมการชุมชนก็สามารถผันตัวเองสู่การเป็น ส.ข. หรือ ส.ก. ได้ ซึ่งถือว่าบทบาทหนึ่ง กทม. ในการสรรหาบุคคลเข้าสู่ระบบการเมืองได้ นอกจากนี้ กทม. ได้ให้ความรู้แก่ประชาชนในการเลือกสรรคนดีเข้ามาเป็น ส.ข., ส.ก. โดยชักจูงให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประชาชนใน กทม. มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สามารถได้จากสถิติที่มีการเลือกตั้งที่ผ่านมา

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า กทม. มีบทบาทในการให้ความรู้แก่ประชาชน ให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข. เป็นผู้จัดการเลือกตั้งตามกฎหมาย โดยการเลือกตั้ง ส.ก. ต่อไปอยู่ในความดูแลของ กกต. เป็นผู้จัดการเลือกตั้ง แต่ กทม. เป็นเพียงผู้ช่วยการเลือกตั้ง

โดยสรุป บทบาทของกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้ง ส.ก. และ ส.ข.

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า กทม. ได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนได้รู้จักบทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข. เพื่อจะได้ใช้ดุลยพินิจในการเลือกตั้งให้ตรงกับกฎหมายมากขึ้น โดยให้เลือกตั้งคนดี มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถ ต้องเลือกตั้งโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม ซึ่งต้องให้ความรู้แก่ประชาชน กทม. และชักจูงให้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง จะทำให้การพัฒนาทางการเมืองก้าวไปสู่อีกระดับหนึ่งต่อไป อย่างไรก็ตาม ข้าราชการมีความเห็นว่า การเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. มีหลักการคล้ายกับการเลือกตั้งกรรมการชุมชน แต่เป็นบุคคลที่มีตำแหน่งสำคัญเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. กทม. ไม่มีบทบาทในการกำหนดตัวคนได้ เป็นแค่กลไกที่จัดการให้มีระบบการสรรหา โดยจัดให้มีการเลือกตั้งตามกฎหมาย ซึ่งข้าราชการบางท่านเห็นว่า การเลือกตั้ง ส.ข. ควรยังมีอยู่หรือไม่ ถ้าควรมีควรจะมีบทบาทให้มากยิ่งขึ้น และการเลือกตั้ง ส.ก. กทม. ไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ แต่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

ส่วนข้าราชการการเมืองและนักการเมือง มีความเห็นว่า การสรรหามวลเข้าสู่ระบบการเมืองของ กทม. เป็นระบบที่เหมาะสมที่มีการเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. และกรรมการชุมชนบางคนสามารถพัฒนาตัวเองเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นได้ อย่างไรก็ตาม นักการเมืองบางท่านเห็นว่า การเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. มีน้อยกว่าการไปเลือกตั้ง ส.ส. จึงต้องให้ประชาชนรู้บทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข. ก่อนว่า คนที่เขาเลือกเข้าไปทำงานทำหน้าที่อะไร

2.4 บทบาทในการสื่อสารทางการเมืองของกรุงเทพมหานคร

2.4.1 การจัดให้มีเวทีประชาคมหรือเวทีชาวบ้าน โดยริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่า กทม. ได้ให้ข้อมูลตามสื่อต่างๆ แต่ยังไม่มีความเฉพาะให้พูดคุยทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่ไม่มีการเลือกตั้ง ยกเว้นการประชุมปรึกษาหารือต่างๆ แต่ยังไม่มีความให้ชาวบ้านได้พูดคุยเรื่องทางการเมือง แต่ประชาชนจะจัดหากันเอง อย่างไรก็ตาม กทม. เริ่มใช้ประชาพิจารณ์ในโครงการสำคัญๆ ต่างๆ

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า บทบาทในการสื่อสารทางการเมืองของ กทม. มีแต่ไม่กว้างขวาง ไม่ถี่มากนัก รวมถึงประเด็นของเวทีประชาคมก็ยังไม่ถึงขั้นเป็นเรื่อง

ของการส่งเสริมความรู้ทางการเมือง อาจเป็นปัญหาเรื่องของปากท้อง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำเนินชีวิตมากกว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครอง กทม.ไม่ค่อยมีเวทีของการจัดสัมมนาของความคิดความเห็นของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในกรุงเทพมหานครมากนัก หรือไม่ก็เป็นการประชุมของสภาท้องถิ่นก็มักไม่ค่อยได้รับความสนใจจากประชาชนเท่าไรนัก ตั้งแต่การมาร่วมการประชุมสดที่เกิดขึ้นในสมัยประชุมนี้ยังไม่ค่อยมีปรากฏ ซึ่งผิดกับสภาท้องถิ่นของต่างประเทศนั้น เขามักจะมีคนกลุ่มหนึ่งเข้าไปสนใจร่วมฟังเสมอ หรือส่วนที่ตามท้องถิ่น โดยสภาท้องถิ่นเองก็พยายามถ่ายทอด แต่ไม่ได้รับความสนใจมากมาย ความสนใจมันไม่มีมากพอ คือเขาไม่พยายามแสดงให้เห็นการถ่ายทอดที่เป็นเรื่องสาธารณะ แต่มันเป็นการถ่ายทอดมีความรู้สึกพำเพ็ญ หรือ แทนที่จะเป็นหัวข้อน่าจะเป็นประเด็นสนใจของคนทั้งหมด สภาที่เคยกลายเป็นที่นั่งคุยเรื่องที่มันหนักเกินกว่าความสนใจของประชาชนอีกระดับหนึ่ง ซึ่งเขามีความรู้สึกว่าเขาเข้าใจการเมืองสูงกว่านั้น ทำให้เรื่องนั้นมีความรู้สึกว่ามันไม่น่าสนใจสำหรับเขาเท่าไร

บทบาทของตัวนักการเมืองท้องถิ่นไม่พยายามทำอะไรที่ไกลเกินกว่าความเคยชินที่มี และเราก็จะไม่ค่อยพบข่าวในทางข้อเสนอทางบวกจากสภาท้องถิ่นในสื่อมากนัก ข่าวที่ปรากฏต่อสายตาประชาชนส่วนใหญ่มักจะเป็นข่าวขัดแย้งในเรื่องซึ่งไม่เป็นประโยชน์โดยตรงกับคนกรุงเทพฯ สิ่งนี้อาจจะทำให้ความสนใจทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนลดน้อยลง มันมีการพัฒนาขึ้น แต่มันควรพัฒนาให้ดีกว่านี้ คือ มันดีขึ้นมากจากอดีตแต่มันดีในอัตราส่วนที่ค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับระยะเวลาที่ผ่านมา ๒๐ - ๓๐ ปีแล้ว มันไม่เคยต่ำลง มันได้ขึ้นคือเริ่มมีความสนใจมากขึ้น แต่มันช้ามาก มันควรจะไปได้เร็วกว่านี้ ถ้าทั้งสองฝ่าย หรือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ให้ความรู้ทางการเมือง ความเข้าใจถึงผลประโยชน์ของการเลือกตั้งแทน การใช้ตัวแทนเข้ามาช่วยในเชิงการปกครองตัวเอง หรือว่ารู้ถึงสิทธิ หรือการสูญเสียสิทธิโดยไม่ไปกระทำหน้าที่พลเมือง ผ่านระบบของการเลือกตั้งสู่ระบอบประชาธิปไตย มันต้องทำร่วมกันหลายๆ ฝ่าย คือ การให้ความรู้แก่เยาวชน การพยายามให้ความรู้แก่ประชาชนในหน่วยงานของกทม.อย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ให้เฉพาะก่อนการเลือกตั้ง การทำบทบาทหรือการเข้าถึงของตัวนักการเมืองท้องถิ่นต่อกลุ่มคนให้ครอบคลุมให้ทั่วถึงมากกว่าวนเวียนอยู่ตลอดเวลา ๒๐ - ๓๐ ปีที่ผ่านมา ปัจจัยที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีความสำคัญต่ออัตราการเข้ามามีส่วนร่วม ถ้านับเปอร์เซ็นต์จากผู้มาใช้สิทธิ เป็นตัวชี้วัดดัชนีชี้วัดการมีส่วนร่วมมันค่อนข้างได้ขึ้นมาช้ามาก

นินนาท ลิตานนท์ มีความเห็นว่า การจัดเวทีสาธารณะให้ประชาชนมาพูดคุยกันมันเป็นไปได้ เพราะส่วนราชการวางตัวเป็นกลาง คือไม่แสดงความคิดเห็น ไม่ยุ่งอะไรกับใครทั้งสิ้น เพราะเห็นว่า หากพูดเองจะอันตรายกับตัวเองอีก อาจถูกกลั่นแกล้งภายหลัง ก็ไม่มีใครกล้าพูด หรือให้ประชาชนพูดคุยกันเอง แล้วยังอาจโดนเพ่งเล็งได้จากพรรคการเมืองต่างๆ แต่เรา

ต้องคิดหาทางว่าจะทำอะไรที่จะขอยกนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ ของนักการเมืองต่างๆ ที่เสนอขึ้นมาว่าจะทำอะไร เป็นไปได้มากน้อยอย่างไร ก็จะทำให้ประชาชนเข้าใจได้ถูกต้องว่าหน้าที่ของ กทม. คือทำให้คนกทม. มีแนวคิดในทางที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง ไม่ใช่ฟังนักการเมืองอย่างเดียว หรือดูว่านักการเมืองจะแจกอะไร

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า กรุงเทพมหานคร มีระเบียบว่าด้วยการบริหารพัฒนากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชน และตัวแทนประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการของกรุงเทพมหานครในระดับเขต เรียกว่า คณะกรรมการพัฒนาเขต ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่ายของสำนักงานเขต ผู้แทนสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ผู้แทนจากสำนักงานงบประมาณ กรุงเทพมหานคร ประธานสภาเขต และสมาชิกสภาเขต ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้แทนองค์กรเอกชน (3 คน) และผู้แทนกรรมการชุมชนตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการรวมชุมชน (2 คน) ซึ่งถือว่าเป็นเวทีหนึ่งที่สำคัญ

ขณะนี้ กรุงเทพมหานคร มีนโยบายให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ในการจัดทำแผนชุมชน โดยการจัดเวทีชาวบ้านให้ประชาชนได้แสดงออกในการเสนอปัญหาความต้องการของตนเอง เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาก็ตรงกับความต้องการของตนเอง และชุมชนเป็นผู้นำเสนอแผนชุมชนต่อสำนักงานเขต เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งประชาชนไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง แต่หากกิจกรรมใดที่ไม่ต้องพึ่งงบประมาณกรุงเทพมหานคร ก็จะดำเนินการแก้ไขได้ด้วยตนเอง หรือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบนำไปดำเนินการแก้ไขต่อไป

นอกจากนี้ สำนักงานเขตได้จัดให้มีเวทีประชาพิจารณ์เพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อน โดยเฉพาะโครงการหรือกิจกรรมใดที่มีผลกระทบต่อประชาชน จะมีการขอรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนดำเนินการ

การประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน ถือเป็นเวทีประชาคมหนึ่งที่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเรียกร้องต่างๆ ผ่านไปให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชน

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีนโยบายพบประชาชนตามเขตต่างๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยตรง ถือว่าเป็นช่องทางที่ประชาชนสามารถเสนอความต้องการและความเดือดร้อนของตนได้ทันที ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาเร่งด่วน และสำคัญได้รวดเร็วและถูกต้องตรงกับความต้องการของประชาชน เช่น โครงการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเยี่ยมพื้นที่เขต และยังพบปะกับประชาชนเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ

การจัดทำโครงการ ONE STOP SERVICE ก็ถือเป็นโครงการหนึ่งที่สำนักงานเขต ได้จัดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามข้อเรียกร้อง และความต้องการของประชาชน ให้มีความพึงพอใจมากที่สุด

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า กทม.ใช้ช่องทางสื่อต่างๆ เยอะ ไม่ว่าจะเป็นทางเว็บไซต์ ผู้ว่าฯพบประชาชน หรืออะไรก็ตาม แต่จะเป็นในลักษณะของการพบประชาชนในเชิงบริหาร ในลักษณะของการหาเสียงทางการเมืองมากกว่า แต่ยังขาดสื่อสารในลักษณะของการพัฒนาประชาธิปไตย หรือส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่มากขึ้น แม้มีการใช้สื่อไปแล้ว แต่ก็ยังไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งเป็นสื่อทางผู้บริหาร ที่ผู้บริหารใช้มากไปในทางเชิงบริหาร เพื่อผลทางการเมืองมากกว่า แต่การใช้สื่อสารทางการเมืองเพื่อผลในการพัฒนาประชาธิปไตยตามหัวข้อนี้ผมว่ายังไม่เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นน้อย แต่จะเป็นการใช้สื่อไปในทางสภา กทม. ที่มีการใช้มากกว่า

ส่วนใหญ่การจัดให้มีเวทีประชาคม ที่กทม.ทำจะใช้ในทางที่กฎหมายบังคับเท่านั้นเอง ในทุกๆ ด้าน กทม. อีกส่วนหนึ่งกทม. เคยสั่งการให้ทำในระดับเขต เช่น กรณีการทำระบบสาธารณูปโภคอะไรก็ตาม ให้ถามความเห็นของประชาชนก่อน แต่ในข้อเท็จจริงยังไม่เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง เพราะ กทม. ไม่มีการตรวจสอบ ติดตามผลในเรื่องนี้ ฉะนั้น โครงการต่างๆ ที่ผ่านมา แม้เคยมีนโยบายในเรื่องนี้ก็ตาม เช่น ในการจะก่อสร้างถนน ท่อระบายน้ำ เป็นต้น จะต้องมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจริงๆ เขตจะอย่างตั้งใจ มีความเข้าใจเท่าที่ควร แต่จะทำไปเพื่อที่จะให้สำเร็จกระบวนการในการทำงานเท่านั้นเอง ประเด็นนี้คือ นโยบายของผู้บริหารยังไม่มีเรื่องนี้ หากมีปัญหาเรื่องนี้ผู้บริหารถึงจะสั่งการ การพิจารณาในเรื่องนี้ปรากฏว่าผู้บริหารยังไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร คือว่านโยบายของผู้บริหารยังไม่ออกมาชัดเจน

นิพนธ์ บุญญภัทโร ให้ความเห็นว่า ในระดับเขตมีการจัดเวทีประชาคมระดับหนึ่ง แต่ไม่ทราบว่าเขตทำมาน้อยแค่ไหน ต้องมีการจัดระดับของการมีเวทีชาวบ้าน แต่ยืนยันว่ามี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ พฤติกรรมของผู้บริหารระดับสูง ซึ่ง ผู้ว่าฯ กทม. (นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน) มีปณิธานที่กำลังจะปรับปรุงแก้ไขในเรื่องนี้ โดยผู้ว่าฯ พบประชาชน การแถลงข่าวผ่านสื่อต่างๆ รับฟังความคิดเห็น มีผู้รับเรื่องราวร้อง-ทุกข์ เวลาที่ ผู้ว่าฯ กทม. พบประชาชน จะนำผู้บริหารไปด้วย เพื่อรับฟังปัญหาทั้งหมด ถ้าทำได้จะให้แก้ไขปัญหาทันที คือพยายามแก้ปัญหาให้เร็วมีประสิทธิภาพ เช่น ไฟฟ้า แสงสว่าง

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า ผู้ว่าฯ กทม. มีโครงการผู้ว่าฯ พบประชาชน ทั้ง ๕๐ เขต ถือว่าเป็นเวทีชาวบ้านที่ ผู้ว่าฯ กทม. ได้ฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชน ได้พูดคุยในเรื่องความต้องการ หรือแสดงความคิดเห็นว่า ประชาชนต้องการอะไร ขณะนี้ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า กทม. ยังไม่มีการจัดเวทีชาวบ้าน กทม. ยังเป็นการเมืองที่อยู่ภายใต้้นักการเมือง กลุ่มที่มีการเรียกร้องมาก ก็จะได้รับดูแลเป็นพิเศษ เพราะผลประโยชน์ของคนกลุ่มน้อยจึงไม่ค่อยมี

วัฒนา ล้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า กทม. ได้จัดเวทีประชาคม หรือเวทีชาวบ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ริเริ่มพูดคุยทางการเมือง ที่คล้ายกับรายการ “ผู้ว่าฯ พบประชาชน” ได้เริ่มมีบ้าง แต่ยังไม่แพร่หลาย

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า ทุกเขต ได้จัดเวทีชาวบ้านในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น เขตบางพลัด จะมีการประชุมที่เรียกว่า สถาประชาคม ผู้เข้าประชุมประกอบด้วย ตัวแทนจากกลุ่มแขวง ทั้งเขตจะมีจำนวน ๓๐๐ คน เพื่อเสนอความเห็น ว่า ประชาชนในเขตจะทำเขตให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างไร เขตจะให้ประชาชนเสนอโครงการ เช่น ปัญหาจราจร สิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะต่างๆ ซึ่งเขตจะเป็นผู้ชี้แจงว่าจะแก้ปัญหายังไง โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณประจำปี เขตจะกำหนดงบประมาณประจำปี แล้วให้สถาประชาคมเห็นชอบ ดังนั้นการบริหาร กทม. ส่วนใหญ่เราจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมตรวจสอบ สถาประชาคมของเขตบางพลัดมีกลุ่มประชาคม ๖ กลุ่ม คือ กลุ่มชุมชน กลุ่มสถานศึกษา กลุ่มศาสนา กลุ่มสถานประกอบการ กลุ่มหมู่บ้านจัดสรร และกลุ่มเยาวชน-ผู้สูงอายุ รวมทั้งหมดไม่เกิน ๓๐๐ คน ให้แต่ละกลุ่มเสนอโครงการของตัวเอง และให้เลือกคณะกรรมการมาคณะหนึ่งประมาณ ๑๑ คน เพื่อกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณที่เรากำหนดไว้ แล้วจึงเสนอคำของบประมาณไปยังผู้บริหาร กทม. ต่อไป

การจัดตั้งประชาคมเขต เป็นนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสมัยนายพิจิตติ รัตกุล เป็นผู้ว่าฯ กทม. แต่พอสมัยนายสมัคร สุนทรเวช ให้ความสำคัญลดน้อย พอมาสมัยนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ได้ให้ความสำคัญในการเปิดเวทีชาวบ้าน โดยพยายามที่จะให้มีการตั้งกลุ่มประชาชน มีโครงการผู้ว่าฯ พบประชาชน ทุกวันเสาร์ เพื่อออกไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเขต

ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การจัดให้มีเวทีประชาคม หรือเวทีชาวบ้าน โดยริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง ในทางรูปธรรมแล้ว ข้าราชการไม่จัดให้มีโดยตรง เพราะอาจทำให้ฝ่ายการเมืองเห็นว่า ไม่มีความเป็นกลาง แต่เป็นการจัดทางอ้อม เป็นเวทีให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยเป็นการจัดการประชุม สัมมนาต่างๆ ซึ่งแต่ละปี ฝ่ายพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคมของแต่ละเขต จะทำเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาประชาชน การพัฒนาชุมชน ซึ่งมักจะพูดคุยเรื่องนโยบาย ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่อผู้บริหาร ต่อเขตมากกว่า ประเด็นการสนับสนุนนักการเมือง

การจัดทำประชาพิจารณ์ กทม. ได้จัดทำอยู่หลายเรื่อง เช่น เรื่องของผังเมืองรวม กทม. เกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่การปกครองของเขตต่างๆ การจัดตั้งเมืองสุวรรณภูมิ ที่จะตัดพื้นที่ของ กทม. ไปรวมอยู่กับพื้นที่เขตการปกครองพิเศษ เป็นต้น

ในระดับชุมชน เมื่อมีปัญหาในชุมชน สมาชิกชุมชนจะมีการจัดประชุมชาวบ้านในชุมชน ซึ่งแต่ละเขตจะมีการลงพื้นที่เป็นประจำอยู่แล้ว ซึ่งกรรมการชุมชนจะเรียกสมาชิกชุมชนมาร่วมประชุม ผอ. เขต หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมรับฟังปัญหาต่างๆ ของประชาชน

โดยสรุป บทบาทของกรุงเทพมหานคร ในการจัดให้มีเวทีประชาคม หรือเวทีชาวบ้าน โดยริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า กทม. ได้ให้ข้อมูลตามสื่อต่างๆ แต่ยังไม่มีความเฉพาะให้พูดคุยทางการเมือง แต่การจัดเวทีสาธารณะให้ประชาชนมาพูดคุยกันมันเป็นไปได้ เพราะส่วนราชการวางตัวเป็นกลาง อย่างไรก็ตาม มีคณะกรรมการพัฒนาเขตที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งถือว่าเป็นเวทีหนึ่งที่สำคัญ นอกจากนี้ สำนักงานเขตได้จัดให้มีเวทีประชาพิจารณ์เพิ่มมากขึ้นแต่ก่อน มีการประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน ถือเป็นเวทีประชาคมหนึ่ง หรือสภาประชาคมตามเขตต่างๆ หรือรายการที่ผู้ว่าฯ พบประชาชน และการจัดสัมมนาเป็นต้น ซึ่งประเด็นของเวทีประชาคมก็ไม่ถึงขั้นเป็นเรื่องของการส่งเสริมความรู้ทางการเมือง อาจเป็นแค่ปัญหาเรื่องปากท้องมากกว่าเรื่องของการเมืองการปกครอง อย่างไรก็ตามการสื่อสารทางการเมืองของสภา กทม. จะมีมากกว่าฝ่ายบริหาร

ส่วนข้าราชการการเมือง และนักการเมือง มีความเห็นว่า ในระดับเขต มีการจัดเวทีประชาคมระดับหนึ่ง แต่ไม่ทราบว่าเขตทำมากน้อยแค่ไหน และเห็นว่า กทม. มีโครงการผู้ว่าฯ กทม. พบประชาชน ทั้ง ๕๐ เขต ถือเป็นเวทีชาวบ้าน แต่นักการเมืองบางท่านเห็นว่า กทม. ยังไม่มีการจัดเวทีชาวบ้าน เพราะ กทม. ยังเป็นการเมืองที่อยู่ภายใต้้นักการเมือง กล่าวคือ กลุ่มที่มีการเรียกร้องมากจะได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

2.4.2 การให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่า กทม. ได้ให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้แก่ประชาชนโดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น ทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง กทม. ทำได้ในระดับหนึ่ง แต่ไม่ถึงกับเป็นข่าวสารที่ทำให้คนทั้งเมืองให้ความสนใจ มันมีไม่มากนัก ไม่กว้างขวาง เป็นเพราะว่า กรุงเทพฯนี้เป็นศูนย์กลางมากกว่าเป็นท้องถิ่น คือเป็นศูนย์กลางของรัฐบาลกลางมากกว่า ฉะนั้นสื่อทั้งหลายเหล่านี้จะให้ความสำคัญรัฐบาลกลาง

ค่อนข้างมาก สื่อท้องถิ่นแท้ๆ นี่จะไม่ค่อยมีบทบาท หรือไม่มีเลย หรือมีบทบาทก็อยู่ในวงจำกัดมาก อย่างเช่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแท้ๆ ยังไม่มี ทั้งๆ ที่ขายทั่วประเทศ ซึ่งจะต่างจากต่างจังหวัดที่ไม่ใช่ กรุงเทพฯ เช่น อาจจะมีหนังสือพิมพ์ประจำจังหวัดเชียงใหม่ ๒-๓ ฉบับ หนังสือพิมพ์โคราช ๒-๓ ฉบับ ซึ่งจะลงข่าวสารของท้องถิ่นเกือบ ๑๐๐% ของเนื้อหา แต่ว่าสื่อของเราเป็นสื่อที่ผลิตขายเป็นพื้นที่ๆ ที่จะเข้าไปในสื่อของเรานี้มีค่อนข้างน้อย มีคนพยายามทำสื่อของท้องถิ่นแต่ก็ไปไม่ได้ไม่กว้างขวาง นอกจากว่าความสนใจของคนกทม. มันสนใจเกินกว่าที่จะสนใจเฉพาะเรื่องของท้องถิ่น เราสนใจระดับที่สูงกว่านั้น สนใจข่าวสารบ้านเมืองที่สูงกว่าท้องถิ่นมากกว่า มันจึงไปไม่ค่อยรอด ฉะนั้น กทม.เองจึงไม่มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุท้องถิ่น วิทยุส่วนใหญ่ก็จะเป็นวิทยุที่พูดข่าวสารของส่วนกลางมากกว่าส่วนของกทม. โทรทัศน์ก็จะมีเวลาของท้องถิ่น ไม่มีสถานีท้องถิ่น ซึ่งต่างกับต่างจังหวัด เขามีสถานีซึ่งมีข่าวสารของท้องถิ่น วิทยุชุมชนที่มีแต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะออกสื่อ ส่วนใหญ่มักจะไปทาง ถ้าเป็นข่าวก็จะเป็นข่าวที่เป็นข่าวเล็กๆ ไม่มีสาระสำคัญเป็นรอบๆ ตัว แต่ยังไม่ใช่ว่าสื่อสำคัญที่จะให้ความรู้ทางการเมืองกับประชาชน

นินนาท ชลิตานนท์ ให้ความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ คนไทยไม่ค่อยจะยุ่งเรื่องการเมืองเท่าไรหรอก กทม. จึงต้องหาทางจัดการเกี่ยวกับข้อมูล โดยการแถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ และการสำรวจ ซึ่งทำอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการสำรวจความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนทุก ๓ เดือน ว่าประชาชนมีความเห็นอย่างไร ถือเป็นการเปิดโอกาสมากขึ้น เป็นการค่อยเป็นค่อยไป ได้พยายามให้เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ ทีวี หนังสือพิมพ์ วิทยุมากขึ้น มีการสัมภาษณ์กับสื่อมวลชนมากขึ้น ถ้าพิจารณาในภาพรวม กทม. ก็ทำดีขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อนๆ เพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่แล้ว ไม่ค่อยจะสนใจการทำงานของรัฐบาล อาจยังติดระบบสมบูรณาญาสิทธิราช ที่ทุกอย่างรัฐจัดการให้ ถ้าไม่เดือดร้อนก็เฉยๆ ถ้าเดือดร้อนเมื่อไรก็จะไปแจ้ง แต่ประชาชนไม่ได้คิดในแง่ที่ว่าเราต้องทำด้วยกัน คือ ตนเลือกแบบนี้แล้ว กทม. ก็ไปทำแบบนั้น ซึ่งปัจจุบัน ลักษณะการทำด้วยกัน หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนเริ่มมีมากขึ้นเรื่อยๆ ต้องอาศัยการให้ความรู้ ทำจริงให้ประชาชนเห็น คลุกคลีกับประชาชน

นินนาท ชลิตานนท์ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า พี่น้องประชาชนมีความเข้าใจการเมืองใน กทม. มากพอสมควร คือ เขารู้ว่า กทม. น่าจะเป็นคนที่ดูแล กรุงเทพฯ แต่ประชาชนยังแยกไม่ออกว่า งานไหนที่เป็นงานของ กทม. งานไหนที่เป็นงานของรัฐบาล เช่น โครงการถนนยม ความจริงประชาชนเขาไม่รู้สึกระไร ทำก็ดี แต่จะไม่รู้สึกที่ รัฐบาลเข้ามาทำก้าวก่ายงานของท้องถิ่นหรือเปล่า ยกเว้นคนที่มีความรู้ เขาจะบอกว่าทำไมไม่ให้ กทม. ทำ มันไม่ถูกต้องในแง่ที่ว่านี่เป็นงานของท้องถิ่น รัฐบาลต้องกระจายอำนาจให้ กทม.

การให้ข้อมูลข่าวสารของ กทม. ดีขึ้นกว่าแต่ก่อน ยิ่งให้ข้อมูลข่าวสารแก่พี่น้องประชาชนได้มากขึ้นเท่าไร ยิ่งให้มีช่องทางเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากเท่าไร ก็ทำให้การพัฒนาทางการเมืองดีขึ้นอย่างแน่นอน เพราะว่าการพัฒนาการของ กทม. ไม่ได้อยู่ที่เรื่องของกฎหมาย จะอยู่ที่ตัวผู้บริหาร ข้าราชการ ว่ามีการทำงานมากน้อยแค่ไหน ถ้ามีการทำงานแล้ว แจ้งให้ประชาชนทราบ ให้เขาเข้าใจอยู่ตลอดเวลา ประชาชนจะรู้สึกว่าเขาจะไม่ยุ่งเรื่องกฎหมาย เขาจะรู้สึกว่าการบริหารทำให้ ผู้ว่าฯ กทม. ทำให้ และพอถึงช่วงเลือกตั้ง กทม.ก็ให้ความรู้เน้นกับประชาชนอีกทีว่า ท่านต้องไปเลือกตั้ง ไม่ใช่เลือกที่ตัวบุคคลอย่างเดียว ต้องดูทีนโยบายด้วย ต้องรู้ นโยบายว่าแต่ละข้อนั้นเป็นอย่างไร ทำแล้วจะทำได้มากน้อยแค่ไหน ต้องถามข้าราชการ กทม. ให้ความเห็นอย่าง ข้าราชการ ทำได้ไม่ได้อย่างไร แต่ขณะนี้ไม่มีการวิเคราะห์จากส่วนราชการ เราปล่อยให้การเมืองมีบทบาท เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วค่อยมาตกลงกันกับฝ่ายราชการ

พลพันธุ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีความเหมาะสมแล้ว เพียงแต่ว่าเรื่องนี้มันอยู่ระหว่างการพัฒนาขึ้นไป ฉะนั้นกทม. มักจะตามรัฐบาลเสมอ เช่น ในเรื่องที่ e-auction กทม. ควรจะพัฒนาในแนวทางของ กทม. ให้มากกว่านี้ ผมว่ามี ทำได้ แต่จะทำหรือไม่ทำ เช่น ในการบริหารโครงการอะไรต่างๆ ที่สู่การพัฒนาของกทม. โดยผ่านไประยะหนึ่ง สามารถจัดประชุม ทำการชี้แจงประชาชน ทำเอกสาร การสื่อสารที่ต้องการรายละเอียดต่างๆ ที่มีผลจริงๆ ในช่องทางนี้ พบว่าการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเริ่มแล้ว เริ่มมีผลแม้เพิ่งจะทำมาเพียงปีเดียวก็ตาม แต่ก็จะทำติดต่อกันมา ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นหนึ่งเท่านั้น

แผนชุมชนก็เป็นอีกส่วนหนึ่ง หากเทียบในอดีตแล้ว ผู้บริหารในชุดนี้มีมากกว่าทุกชุด ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า มีผลต่อการปกครอง ในหลักการมีส่วนสำคัญ เป็นการจัดการ ดูแลชีวิตเขาเอง ฉะนั้นในการจัดการชีวิตสิ่งที่ข้าราชการเอามาให้เขาต้องตรวจสอบได้ด้วย อันนั้นคือส่วนหนึ่งของการจัดการชีวิตของเขาเอง ซึ่งโยงไปถึงในหลักการใหญ่ในส่วนรวม

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า สำนักงานเขต ได้ปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ประชาชนมีสิทธิ ได้รับทราบข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะจากหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียของบุคคล ตลอดจนทำให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล ตลอดจนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาต หรือการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นที่เกี่ยวกับตนเอง หรือชุมชนท้องถิ่น ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือการทำประชาพิจารณ์

การให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้เอกสารของทางราชการ รายงานการประชุม ประจำเดือน การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และสื่อโทรทัศน์บ้าง แต่ยังไม่เพียงพอ และแพร่หลายเท่าที่ควร เนื่องจากข้อจำกัดทางงบประมาณ นอกจากนี้ใช้วิธีการติดบอร์ดของชุมชน ให้กระจายทั่วชุมชน

นิพนธ์ บุญญภัทโร ให้ความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อสารต่างๆ คิดว่าเพียงพอ แต่ทางโทรทัศน์ ยังเป็นอุปสรรค เนื่องจากการเมืองปัจจุบันนี้เป็นการเมืองสองพรรคสองพวก กล่าวคือ ระหว่างรัฐบาลกลาง กับท้องถิ่น (กทม.) มีความเห็นว่า รัฐบาลกลางพยายามขัดขวาง กทม. ในเรื่องการให้ความรู้แก่พี่น้องประชาชน หรือเรื่องการสื่อความหมายต่างๆ ในโครงการต่างๆ สู่ประชาชน ผ่านทางทีวี วิทยุกระจายเสียง กทม. ถูกกีดกันมาก เนื่องจาก กทม. จะไปขอเช่าเวลาทางทีวี จะเช่ายากมากๆ เขาไม่ค่อยให้ เพราะรัฐบาลภายใต้การนำของ นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) มีอิทธิพลเหนือสื่อ เช่น ITV เป็นของบริษัทชินคอร์ป ทุกช่องรัฐบาลคุมหมด ส่วนหนังสือพิมพ์ ถูกซื้อด้วยโฆษณา ถ้าหนังสือพิมพ์ให้ความร่วมมือกับ กทม. ก็อาจถูกตัดโฆษณาของ AIS หรือโฆษณาของรัฐวิสาหกิจ แม้ กทม. มีสถานีวิทยุของเราเองแต่เป็นคลื่น AM ที่ประชาชนใน กทม. ไม่นิยมฟัง กทม. จะขอลื่น เอฟเอ็ม ก็ไม่อนุญาต ใน กทม. มีวิทยุชุมชน แต่ยังไม่แพร่หลาย รายการเราไม่ดี ไม่เป็นที่นิยม ประชาชนชอบฟังของ อสมท. มากกว่า

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า สภากรุงเทพมหานคร มีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านสื่อต่างๆ คือ การประชุมสภากรุงเทพมหานคร ได้มีการถ่ายทอดเทปบันทึกโทรทัศน์ไปออกรายการทางโทรทัศน์ ซึ่งมีประชาชนสามารถดูอยู่ที่บ้านเป็นประจำ โดยเฉพาะบางครั้งต่างจังหวัด ได้ใช้เวทีกรุงเทพมหานคร เป็นเวทีต้นแบบเกี่ยวกับการเมืองของท้องถิ่น และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า แต่ละเขตจะมีการดำเนินการที่แตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมไม่เหมือนกัน อย่างกรณี เขตวัฒนา ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้พบปะประชาชนต่างชุมชนต่างๆ ซึ่งเป็นเขตชั้นใน ประชาชนที่อาศัยอยู่มีลักษณะเป็นบ้านที่พบไม่ได้ หรือพบกันลำบาก จะให้ข้อมูลข่าวสารที่จะแสดงผลงานอะไรก็จะใช้เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น วัฒนาสาร ยานนาวาสาร แต่ส่วนใหญ่ติดต่อกันทางโทรศัพท์ และแสดงความคิดเห็น แนวทางแก้ไขปัญหาทางโทรศัพท์ ซึ่งทำให้ประชาชนได้รับรู้การเข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน และคิดว่า ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดีขึ้น รวดเร็ว และเพียงพอ เช่น มีการแจกจ่ายหนังสือ กทม. สาร ให้แก่ประชาชนในชุมชน และบางครั้งแจกให้ประชาชนตามด่านเก็บเงินทางด่วนเป็นต้น

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารของ กรุงเทพมหานคร ผ่านสื่อต่างๆ เหมือนกับเป็นการโฆษณาให้กับ ผู้ว่าฯ กทม. มากกว่าการให้ความรู้ทางการเมือง เป็นเพียงบอกผลงานว่าทำอะไรไปบ้าง แต่เฉพาะสิ่งที่ดี ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม

กทม. ควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณต่างๆ ให้ประชาชนทราบ มีการถ่ายทอดการประชุมของ ส.ก. รวมถึงการรายงานการประชุมของ ส.ก. หรือ ส.ข. เป็นต้น

วัฒนา ล้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น ทางวิทยุในรายการร่วมด้วยช่วยกัน ทางหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ กทม. ได้ให้ความสำคัญด้านนี้มากขึ้น อย่างกรณีการประชุมสภากรุงเทพมหานคร ก็มีการกระจายเสียงทั้งทางวิทยุ และทางโทรทัศน์

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า กทม. ได้ใช้สื่อต่างๆ การให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น ส.ก. จะมีงบประมาณเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ ช่อง ๑๑ รายการ ส.ก. พบประชาชน ผู้ว่าฯ พบประชาชน มีข่าว กทม. ซึ่งเป็นวารสารสำหรับแจกให้แก่ประชาชนออกทุกเดือน วารสารของสำนักต่างๆ วารสารของเขตต่างๆ กระจายทั่วถึง นอกจากนี้ยังมีหนังสือพิมพ์ต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ กทม. เป็นสื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลต่างๆ

ในกรณีที่มีการเลือกตั้ง กทม. จะมีหนังสือส่งถึงเจ้าบ้าน เชิญชวน และให้ข้อมูลแก่ประชาชน สำหรับ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้ทำจดหมายถึงเจ้าบ้าน ๑ ล้านฉบับ เพื่อส่งข้อมูลชี้แจงผลงานในรอบ ๑ ปี

โดยสรุป บทบาทของกรุงเทพมหานคร ในการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า กทม. ได้ให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้แก่ประชาชนโดยผ่านทางสื่อต่างๆ และได้จัดการเกี่ยวกับข้อมูลโดยการแถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ และการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทุก ๓ เดือน และสำนักงานเขตได้ปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ประชาชนมีสิทธิได้รับทราบข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะ มีการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้เอกสารทางราชการ รายงานการประชุมประจำเดือน การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และสื่อทางโทรทัศน์บ้าง แต่ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากงบประมาณจำกัด รวมทั้งข่าวสารจาก สภา กทม. ในรูปต่างๆ ซึ่งการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง กทม. ทำได้ในระดับหนึ่งแต่ไม่ถึงกับเป็นข่าวสารที่ทำให้คนทั้งเมืองให้ความสนใจมากนัก อาจเป็นเพราะกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของส่วนกลางมากกว่าท้องถิ่น สื่อจึงให้ความสำคัญรัฐบาลกลาง ทำให้สื่อของท้องถิ่นมีน้อย

ส่วนข้าราชการการเมือง และนักการเมืองมีความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อต่างๆ คิดว่าเพียงพอ แต่ทางโทรทัศน์ยังเป็นอุปสรรค เนื่องจากรัฐบาลกลางเป็นผู้ควบคุมสื่อ อย่างไรก็ตาม สภา กทม. ก็มีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านสื่อต่างๆ

เช่นกัน แต่นักการเมืองบางท่านมีความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารของ กทม. ผ่านสื่อต่างๆ มีลักษณะเป็นการโฆษณาผลงานให้ ผู้ว่าฯ กทม. มากกว่าให้ความรู้

2.4.3 การให้กรรมการชุมชน หรือตัวแทนของประชาชนกลุ่มต่างๆ เข้ามาเป็นที่ปรึกษา หรือตรวจสอบการทำงานของ กทม.

รัฐพล มีธนาถาวร มีความเห็นว่า กทม. น่าจะเปิดใจกว้างกว่านี้เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เปิดเวทีให้ประชาชนได้ตรวจสอบในทุกเรื่องที่เกิดขึ้น ไม่ใช่เฉพาะสิ่งที่ต้องการให้ตรวจสอบ ที่ยังไม่แพร่หลายเพราะ ประชาชนยังไม่มีความรู้ที่จะใช้อย่างไร ตรวจสอบอย่างไร รวมทั้งการ-ถอดถอนตามรัฐธรรมนูญ

อนันต์ ศิริภัสราภรณ์ ให้ความเห็นว่า กทม.ให้กรรมการชุมชน หรือตัวแทนกลุ่มต่างๆ เข้ามาเป็นที่ปรึกษา หรือตรวจสอบการทำงานของ กทม.แต่ไม่ค่อยเต็มรูปแบบ อาจจะเข้ามามีส่วนร่วมร่วมงานมากกว่าที่จะเข้ามามีส่วนผลักดันช่วยคิด หรือช่วยกัน บทบาทของท้องถิ่นบทบาทของ กทม.เองยังมีส่วนสำคัญในการนำมากกว่าการสนับสนุน คือยังมีความรู้ดีกว่า ต้องมีคนคิดต้องมีคนทำให้มากกว่าฟัง และทำตาม แต่ก็ดีขึ้นเยอะแต่ไม่ถึงกับที่จะดีขึ้นกว่าเดิมจึงไม่เป็นที่เพียงพอที่จะให้เสียงของประชาชนเข้ามามีส่วนตรวจสอบหรือควบคุมการทำงาน สังเกตจากไม่เคยมีอะไรที่จะไปขอประชมติ ขอความคิดเห็นมากกว่าการสำรวจว่าพอใจหรือไม่พอใจ ความพึงพอใจมากกว่า และผลของการสำรวจความพึงพอใจไม่พึงพอใจก็ไม่ค่อยถูกนำมาใช้ เพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใหญ่เป็นการสำรวจเพื่อรับรู้เท่านั้น

กทม. พยายามสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการเข้ามาทำงาน หรือดูแลทุกข์สุขของตนเองมากขึ้นกว่าการมีตัวแทนซึ่งเป็นสมาชิกสภาจำนวน ๕๐ กว่าคน หรือตัวแทนที่เป็นผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้-ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งดูแลเป็นจำนวนน้อยนิดมาก กทม. ต้องเปิดกว้างมากขึ้น ให้เข้ามาทำงานในทุกๆ ด้าน หรือให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงานมากขึ้น โดยราชการเป็นฝ่ายสนับสนุน ก็จะทำให้ประชาชนเริ่มเข้ามารู้จักเข้าใจถึงการทำงานของท้องถิ่น และก็จะมีความรู้ดีก็อยากรับผิดชอบ และก็จะกระโดดเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลต่อหน้า น่าจะเริ่มที่ระดับเขตๆ ควรจะทำหน้าที่นี้ได้ดีที่สุด น่าจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น มันก็ได้ส่วนหนึ่ง เราก็ได้ฐานเดียวกับที่สมาชิกสภา กทม. เคยได้ฐานมา เพราะว่าเรายังได้ความหมายกับชุมชน คนที่อยู่ในชุมชนแออัด หรือชุมชนในระดับล่างมากกว่า เราไม่เคยให้ชุมชนในความหมายของกลุ่มประชาคมที่อยู่ในระดับสูงเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่า เช่นเราไม่เคยมีการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ที่มีต่อการทำงานของสำนักงานเขต เพราะคนเหล่านี้ เมื่อพูดถึงการเสียภาษีเพื่อท้องถิ่น คนเหล่านี้เสียภาษีมาก แต่เข้ามามีส่วนร่วมน้อย คนมีส่วนร่วมมากแต่เสียภาษีน้อย ในความหมายของเขา คนที่เราไม่เคยเข้าถึงเขา

เลย คนเหล่านี้มีรายได้สูง คือการเสียภาษีของเขาโดยปกติค่อนข้างมาก แต่ไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วม การดูแลท้องถิ่นของตนเองมากกว่าการเสียภาษี ในขณะที่คนชั้นล่างทำงาน ไปก็เสียภาษีให้กับ ท้องถิ่นค่อนข้างน้อย แต่เรากลับเปิดโอกาสให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการดูแลท้องถิ่น ค่อนข้างสูง ฉะนั้น ถ้าเราเข้าถึงกลุ่มคนได้ครอบคลุมขึ้น การพัฒนาทางการเมืองก็จะค่อนข้างสูง เราไม่เปิดโอกาสให้เขาเข้ามามีส่วน เราเข้าไม่ถึงเขา เขาก็ไม่พยายามที่จะเข้าถึงเรา เขามีความรู้สึก ว่าเขาไม่จำเป็นต้องฟัง กทม. ถ้าเราไม่เคยรู้จัก กทม. เราก็ตจะเข้าไป กทม. ตอนเดียวเท่านั้น คือตอน เข้าไปขออนุญาต เราทำได้เฉพาะคนกลุ่มเดียวกับที่นักการเมืองท้องถิ่นทำ เราไม่เคยทำให้มากกว่า กลุ่มนี้ สมัยอดีต ผู้ว่าฯ กทม. (นายพิจิตต รัตตกุล) เคยทำประชาคมเมืองเพื่อจะได้ตัวเองให้สูงขึ้น ไปกว่าชุมชนที่เราได้อยู่ แต่ก็ไม่เคยไต่ขึ้นไปถึงประชาคมได้ ประชาคมเมืองมีประโยชน์มาก คน เหล่านี้แม้ กทม. ไม่ทำ เขาก็จะรวมตัวกัน เช่น ประชาคมบางลำพู เช่นอะไรต่างๆ หรือประชาคม แถวสีลม แต่เขาไม่ได้ทำเพื่อเมือง เขาจะทำเพื่อกลุ่มของเขามากกว่าการเข้ามามีส่วนร่วม ถามว่าคน เหล่านี้ให้มาสมัครเป็นสมาชิกท้องถิ่นเอาไหม เขาไม่เอา แต่เขามีการรวมตัวกัน ฉะนั้นถ้าเรา พยายามผลักดันสร้างกลุ่มเหล่านี้ให้มากขึ้นในลักษณะของประชาคมแล้ว เริ่มดูแลตั้งแต่ย่านถนนขึ้นมา สู่อำเภอ ชุมชนมากกว่าชุมชน คือเป็นย่านๆ ขึ้นมา และดูแลเขต เมื่อนั้นพัฒนาการเมืองการ ปกครองท้องถิ่น หรือการปกครองตนเองสูงขึ้น แต่เราไม่เคยไต่ขึ้นไปถึงตรงนี้ได้ เราก็ตจะทำงานอยู่ แค่ว่าพื้นที่ที่มีอยู่แล้ว ส.ก. และ ผู้ว่าฯ กทม. ก็เช่นกัน

โครงสร้างนี้มันเอื้ออยู่แล้ว งบประมาณก็มีเพียงพอ เพียงแต่เราไม่พยายาม ไต่ขึ้นไปสู่ระดับของการแก้ปัญหาของเมืองให้ถึงที่สุด เราก็ตจะแก้ปัญหาในเรื่องของการจราจร ขยาย น้ำท่วม รถติดอยู่ประมาณนั้น ทั้งหมดทั้งฝ่ายการเมืองที่เข้ามาด้วยก็สาละวนอยู่กับการ แก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าการนำการเมืองไปสู่อนาคต อาจจะอยากทำนะ แต่มันก็สาละวนอยู่กับ ปัญหาที่ยังมีอยู่ และก็ขาดแรงกระตุ้นจากกลุ่มคนที่มีพลังเพียงพอ

นินนาท ชลิตานนท์ มีความเห็นว่า กทม. มีระบบของการเมืองที่ถูกต้อง แล้ว กล่าวคือ ผู้แทนของประชาชนเป็นคนที่ตรวจสอบอยู่แล้ว อย่างกรณี ประชาชนเลือก ผู้ว่าฯ กทม. มาเป็นฝ่ายบริหาร เราก็ตเลือก ส.ก. เพื่อมาตรวจสอบการทำงานของ ผู้ว่าฯ กทม.

ผู้บริหารได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาจากบุคคลภายนอกเพื่อตรวจสอบการ ทำงานของ กทม. แต่ถ้าเราตั้งกลุ่มใหม่อาจทำให้เราทำงานลำบากเกินไป เพราะไม่รู้จะไปทำรายงาน อย่างไร แต่ขณะนี้ มีกลุ่มตรวจสอบที่มีลักษณะเป็นธรรมชาติ คือ ก่อนที่เราจะทำอะไร เรามีการรับ ฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบในบริเวณนั้น ประชาชนก็สามารถตรวจสอบได้ว่า มันดีหรือไม่ดีอย่างไร แต่สิ่งที่เราขาดคือ ขาดการเริ่มต้น ขาดกลุ่มประชาคมที่แท้จริงที่จะเป็นตัวแทน

ของกลุ่มชนทุกๆ กลุ่ม ที่จะมาพูดคุยกันได้ ถ้าเป็นอย่างนั้นมันก็จะตรวจสอบกันเอง เพราะกลุ่มที่ตรวจสอบก็คือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

พลพันธ์ ไกรเสริม ให้ความเห็นว่า ประชาชนตรวจสอบการทำงานของ กทม.ได้ ตรวจสอบช่องทางไหนสามารถทำได้มาก แม้มีการเปิดโอกาสแต่ยังทำไม่ได้มาก เท่าที่ควร หรือยังไม่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญเท่าที่ควร แต่ไม่ใช่ไม่ทำ กทม.ทำอยู่ในระดับหนึ่ง

จันทนา พันธุ์พิริยะ ให้ความเห็นว่า สำหรับสำนักงานเขตยังถือว่ายังไม่ เปิดโอกาสให้มากเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งมีผลเกี่ยวกับข้อกฎหมาย และนโยบายของผู้บริหาร

กรรมการชุมชนบางคนได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในชุดต่างๆ ในคณะกรรมการด้านต่างๆ ของสภากรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ตาม สำนักงานเขตได้จัดให้มีการประชุมกรรมการชุมชนทุกเดือน ซึ่งกรรมการชุมชนสามารถที่จะนำข้อสงสัย การติดตามการทำงานของเขตได้ โดยการแจ้งในที่ ประชุม การทำเป็นหนังสือ การเสนอความคิดเห็นในตู้แสดงความคิดเห็น ตลอดจนข้อร้องเรียน ต่างๆ ได้เช่นกัน จึงถือได้ว่าเรื่องต่างๆ เหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น ของกรุงเทพมหานครดีขึ้นกว่าเดิม

นิพนธ์ บุญญภัทโร ให้ความเห็นว่า กทม.ได้ตั้งคณะกรรมการกลุ่มโซน ต่างๆ แต่ไม่ค่อยได้ผล เพราะการทำงานไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าไร อาจเป็นเพราะกิจกรรมที่ กทม. กำหนดไว้ไม่น่าสนใจก็ได้ เนื่องจากเขาไม่เห็นผลงานที่เขาเข้ามามีส่วนร่วม เขาก็ไม่อยากมา โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้เข้ามาตรวจสอบคิดว่ายังเปิดไม่เต็มที่ ยกตัวอย่างเช่น กรรมการสวน ลุมพินี เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยอยากชี้แจงว่า เราตั้งงบประมาณปีนี้เพื่อทำอะไรบ้าง อาจเพราะอยากจะ สงวนอำนาจนี้ไว้ เพราะเป็นของตนเองอยู่ ก็มันติดขัดด้วยทัศนคติ และพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ยังไม่ค่อยเปิดโอกาส

สามารถ มะลูลีม ให้ความเห็นว่า สภากรุงเทพมหานคร ได้เชิญตัวแทน ของชุมชนเข้ามาเป็นอนุกรรมการของสภา กทม. ในการตรวจสอบการทำงานด้านต่างๆ โดยเชิญ ชวนผู้ที่มีศักยภาพในการทำงาน มีเวลา สามารถเข้าร่วมประชุมได้

มรว. ดำรงดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่า การตรวจสอบ การทำงานของ กทม. กทม. ไม่ได้ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับแนวทางการตรวจสอบ คือเข้าไปแล้วไม่รู้ว่าจะต้องถาม ใคร หน่วยงานใด ดังนั้น กทม. จึงต้องจัดทำคู่มือในการตรวจสอบการทำงานของ กทม.

วัฒนา ล้วนรัตน์ ให้ความเห็นว่า กทม. ยังไม่มีมาตรการที่จะให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ กทม. มากเท่าที่ควร

ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า กทม. ควรให้การสนับสนุนที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม เป็นการช่วยกระตุ้นการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะว่า ประชาชนอยากได้ผลงานที่ดี แต่ทั้งนี้ต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยว่า สิ่งเหล่านี้มีขอบเขตแค่ไหน

สมศักดิ์ คงมาก ให้ความเห็นว่า การให้ตัวแทนจากกลุ่มชุมชนมาเป็นกรรมการร่วมตรวจสอบการทำงานของ ผู้ว่าฯ กทม. ไม่ค่อยมี แต่จะมีตัวแทนจากนักวิชาการเป็นกรรมการ ซึ่งขึ้นอยู่กับ ผู้ว่าฯ กทม. เป็นผู้แต่งตั้ง ส่วนสภากรุงเทพมหานคร จะมีกรรมการวิสามัญมาจากตัวแทนของประชาชนในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นบุคคลที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) เป็นผู้เลือกเข้ามาเป็นกรรมการวิสามัญด้านโยธา สิ่งแวดล้อม และด้านอื่นๆ ซึ่งมีหน้าที่ไปตามติดงบประมาณที่ได้รับผ่านสภา กทม. ไปแล้ว

นอกจากนี้ ยังมีที่ปรึกษาของ ส.ก. มีส.ข. จะเป็นตัวแทนกลุ่ม หรือกรรมการชุมชน จะมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน เพื่อพูดคุย สอบถาม ผู้อำนวยการเขตในเรื่องต่างๆ หรือการประชุมของสภาเขต ซึ่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ ผอ. เขต หากได้รับการร้องขอ

โดยสรุป บทบาทของกรุงเทพมหานครในการให้กรรมการชุมชน หรือตัวแทนของประชาชนกลุ่มต่างๆ เข้ามาเป็นที่ปรึกษา หรือตรวจสอบการทำงานของ กทม.

ข้าราชการ กทม. มีความเห็นว่า กทม. น่าจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบในทุกเรื่องมากกว่านี้ ซึ่งระบบการเมืองของ กทม. มีความถูกต้องแล้วที่ให้ผู้แทนของประชาชนคือ ส.ก. เป็นผู้ตรวจสอบการทำงานของผู้ว่าฯ กทม. อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มีกลุ่มตรวจสอบที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม-ธรรมชาติที่เข้ามาตรวจสอบแต่ยังขาดความเป็นกลุ่มประชาคมที่แท้จริงที่เป็นตัวแทนของกลุ่มชนต่างๆ กลุ่ม สำหรับสำนักงานเขตยังถือว่ายังไม่เปิดโอกาสให้มากเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งมีผลเกี่ยวกับข้อกฎหมาย และนโยบายของผู้บริหาร แต่การประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน หรือคณะกรรมการของ สภา - กทม. ก็เป็นช่องทางหนึ่งที่มีตัวแทนประชาชนเข้าไปตรวจสอบติดตามการทำงานของ กทม. ซึ่ง กทม. ควรพยายามสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสำนักงานเขตควรจะทำหน้าที่นี้และควรให้ประชาคมที่อยู่ในระดับสูงหรือคนชั้นสูงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น ผู้ประกอบการและนักธุรกิจ เป็นต้น

ส่วนข้าราชการการเมือง และนักการเมืองให้ความเห็นว่า กทม. ได้ตั้งคณะกรรมการกลุ่มโซนต่างๆ แต่ไม่ได้ผลเพราะการทำงานไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สำหรับสภา กทม. ได้เชิญตัวแทนของชุมชนเข้ามาเป็นอนุกรรมการของ สภา กทม. ในการตรวจสอบการทำงานด้านต่างๆ แต่นักการเมืองบางท่านเห็นว่า กทม. ไม่ได้ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับแนว

ทางการตรวจสอบการทำงานของ กทม. จึงควรจัดทำคู่มือในการตรวจสอบการทำงานของ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สรุปผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม

3.1.1 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการให้การเรียนรู้และก่อกมลทางการเมือง

กรรมการชุมชนส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเมืองการปกครองท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายปกครองมีหน้าที่ภารกิจที่ต้องออกไปอบรมชี้แจงประชาชนเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยแล้ว น่าจะทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่ดีขึ้นได้ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นได้ การเมืองการปกครองท้องถิ่นเป็นความจำเป็นพื้นฐานของการพัฒนา กระบวนการปกครองและพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งส่วนหนึ่งของการปลูกฝังให้ประชาชนมีความศรัทธา เชื่อมมั่น และเข้าใจในระบอบการปกครองประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ทางการเมืองในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น

กรุงเทพมหานครได้อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นผ่านโรงเรียน สำนักงานเขต หรือสำนัก ก็มีบทบาทสำคัญเช่นกันโดยการให้ความรู้ สร้างความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย ความรักชาติ และเข้าใจในการดำเนินงานของ กทม. สภา กทม. พรรคการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ และกทม. ยังได้มีการฝึกอบรมให้ประชาชนเข้าใจว่าการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ และการติดต่อกันระหว่างประชาชนกับ กทม. ที่เป็นไปอย่างราบรื่น สะดวก และรวดเร็ว น่าจะไปมีผลต่อความพึงพอใจ มีทัศนคติที่ดีต่อ กทม. ทำให้กรรมการชุมชน และประชาชนศรัทธา เลื่อมใสต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น

กรรมการชุมชน หรือตัวแทนประชาชนควรจะมีบทบาทในการตรวจสอบการทำงานของ กทม. ถ้าหาก กทม. สมาชิกสภาทม. ปฏิบัติหน้าที่มีขอบ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ กทม. หรือทางราชการ ประชาชนมีสิทธิ์ที่จะร่วมกันเข้าชื่อยื่นถอดถอนออกจากตำแหน่ง

3.1.2 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการรวบรวมและแสดงออกถึง

ผลประโยชน์

กรรมการชุมชนไม่เห็นด้วยที่ว่ากรุงเทพมหานครได้ออกข้อกฎหมายที่เป็น การขัดต่อความเห็นของตน หรือขณะเดียวกันไม่เคยเปิดโอกาสให้ตนแสดงความเห็น แล้วจะทำให้ กรรมการต่อต้านไม่ปฏิบัติตาม แม้ว่าจะมีประโยชน์ต่อส่วนรวม กับประเด็นที่ว่า กทม. มักจัดสรร งบประมาณโดยไม่คำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งกรณีนี้หมายความว่า กรรมการชุมชนเห็นด้วยกับการออกกฎหมายและการจัดสรรงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการ ของประชาชน ส่วนประเด็นที่ว่า กทม. ได้ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแล้ว แต่ยัง ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความเชื่อของประชาชนที่ว่าการเมืองเป็นเรื่องของคนที่เป็นนักการเมือง หรือผู้มีอำนาจเท่านั้น กรณีนี้กรรมการชุมชนไม่เห็นด้วย ซึ่งข้อเท็จจริงประชาชนควรเข้าไป เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ กรรมการชุมชนยังไม่เห็นด้วยกับประเด็นที่ว่า ประชาชนไม่ทราบว่า กรุงเทพมหานคร นำเงินไปใช้จ่ายในทางใด ทำให้มีผลกระทบต่อรายได้ของ กทม. เพราะทำให้ ประชาชนไม่ยอมเสียภาษีอากร หรืออาจเข้าใจผิดว่า กทม. นำเงินไปใช้ประโยชน์แก่คนบางพวก มิใช่แก่ส่วนรวม

3.1.3 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการสรรหาคณากรเข้าสู่ระบบ

การเมือง

บทบาทของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ในการสรรหาคณากรเข้าสู่ระบบการเมือง และการสื่อสารทางการเมือง จะมีส่วนในการพัฒนา การเมืองการปกครองท้องถิ่น กรรมการชุมชนส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วย ในประเด็นเกี่ยวกับ กทม. ได้แก้ไขปัญหาข้อเรียกร้อง หรือความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของ ประชาชนส่วนใหญ่ และ กทม. มีส่วนสนับสนุนให้กรรมการชุมชนได้มีโอกาสร่วมประชุม จัดเวที ชาวบ้าน หรือชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเป็นการแสดงออกทางการเมืองที่มีความสำคัญในการร่วมกัน แก้ไขปัญหาต่างๆเป็นองค์กรปกครองตนเองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งผู้บริหารของตนเอง ได้ คือ มีการเลือกตั้งผู้ว่า กทม. และการเลือกตั้ง ส.ก. ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วน ร่วมในการปกครองตนเอง ซึ่งค่อนข้างเห็นด้วยว่า เป็นการปลูกฝังประชาธิปไตยแบบค่อยเป็นค่อย ไป โดยการจัดให้มีการเลือกตั้งในระดับต่างๆ เช่น การเลือกกรรมการชุมชน ส.ก. หรือ ส.ข. เป็น ต้น และค่อนข้างเห็นด้วยว่าการเลือกกรรมการชุมชนมีความสำคัญเช่นเดียวกับการเลือกตั้ง สก. หรือ สข.

3.1.4 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการสื่อสารทางการเมือง

การมีส่วนร่วมของประชาชน การให้การเรียนรู้ และการสื่อสารทางการเมืองจะมีส่วนในการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น ที่ว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น หรือร้องเรียนความเดือดร้อนของตนได้มากเท่าใด โอกาสที่จะมีความเป็นประชาธิปไตยก็ยิ่งมากขึ้นด้วย ซึ่งความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ควรต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้น ควรส่งเสริม และพัฒนาผู้นำทางการเมืองและนักการเมืองท้องถิ่นให้มีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นในวิถีทางที่ถูกต้อง ควรให้ประชาชน กทม. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ประชาชนใน กทม. ส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลงานของ กทม. และคำแถลงนโยบายของ กทม. ในโอกาสต่างๆ เพื่อชี้แจงว่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาสำคัญได้ช่วยให้ กทม. สามารถปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีให้แก่ประชาชนต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น และควรให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจกระทำการ และการกระจายอำนาจทำให้ประชาชนใน กทม. มีความตื่นตัวทางการเมือง และอยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง น่าจะไปมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

3.2 สรุปผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์

3.2.1 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการให้การเรียนรู้และก่อดมกลาทางการเมือง

กทม. ได้ให้ความรู้แก่ประชาชนโดยผ่านทางสื่อต่างๆ ทั้งทางโทรทัศน์ หนังสือ แผ่นพับ และทางเว็บไซต์ (website) ซึ่งปัจจุบันทำให้ความรู้ทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นแก่ประชาชนทั้งที่อยู่ในช่วงเลือกตั้ง และไม่อยู่ในช่วงเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้บรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองการปกครองของกรุงเทพมหานครให้แก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ให้ได้รู้จัก กทม. อย่างแท้จริงถึงสภาพท้องถิ่น และความเป็นชุมชน การเลือกตั้ง ผู้ว่า กทม., ส.ก., ส.ช. และอำนาจหน้าที่ให้รู้จักสิทธิ และหน้าที่ของความเป็นพลเมือง ในส่วนของสำนักงานเขต ได้เน้นที่การเสริมสร้าง “การเรียนรู้” เพื่อยกระดับความสามารถ และระดับสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองให้สูงขึ้น โดยการปลูกจิตสำนึกในการแก้ปัญหา และพึ่งตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรรมการชุมชน ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกชุมชนให้เป็นตัวแทนของชุมชน ถือเป็นตัวอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ทางการเมือง นอกจากนี้ สำนักงานเขตยังได้จัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นแก่ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์-ยุติธรรม ไม่ซื้อสิทธิขาย

เสียง การให้ข้าราชการเป็นกลางทางการเมือง การรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกครั้ง ซึ่งการให้การเรียนรู้ทางการเมืองถือเป็นปัจจัยสำคัญต้องเรียนรู้ตั้งแต่เด็ก และการเลือกตั้งกรรมการชุมชนเป็นการเลือกตั้งในระดับชุมชน ถือว่ามีความสำคัญ เป็นการฝึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเสริมสร้างการปกครอง โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ซึ่งกรุงเทพมหานครต้องให้การอบรมกับเจ้าหน้าที่ของเขตระดับต่างๆ ก่อนเพื่อให้เจ้าหน้าที่รู้เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรการอย่างหนึ่งที่ต้องมี คือการให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถม และมัธยม เป็นการปลูกฝังเด็กได้ง่ายเป็นสิ่งที่ดี

การแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนได้ถูกต้องตามที่ประชาชนต้องการ รวมทั้งมีการทำงานอย่างโปร่งใส จูงใจ และเชิญชวนข้าราชการให้เป็นกลไกที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสำนักงานเขตได้พยายามปลูกกระแสความตื่นตัวของสังคมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่กฎหมายจะเอื้ออำนวย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร และกรุงเทพมหานครต้องเปิดโอกาสให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกระบบงานของ กทม.มากกว่านี้ ผู้บริหารต้องมีสำนึกว่าเป็นตัวแทนของประชาชน ต้องเข้าถึงจิตใจของประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจ ต้องทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และการจูงใจโดยให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นว่าอยากให้ กทม. เป็นอย่างไร และฝ่ายบริหารดำเนินการตามแล้วประชาชนได้ประโยชน์ ก็จะเป็นค่านิยม เกิดทัศนคติที่ดีต่อประชาชน และการจูงใจให้ประชาชนเกิดทัศนคติ และค่านิยมเกี่ยวกับการเมือง กทม. ต้องจัดการอบรมความรู้ทางการเมือง และสิทธิของประชาชนให้มากกว่านี้

กทม. มีความเห็นว่า กทม. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างดี เพราะมีการแบ่งแยกอำนาจระหว่างฝ่ายบริหาร กับฝ่ายนิติบัญญัติอย่างชัดเจน การทำงานทุกอย่างเพื่ออำนวยประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งนักการเมืองก็มีเป้าหมายเช่นเดียวกัน ได้จัดให้มีการประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกัน กทม. ได้หาแนวทางให้ประชาชนให้ความร่วมมือทุกกรณี

กรุงเทพมหานครต้องกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่า การมีส่วนร่วมต้องมาอันดับแรกๆ และต้องทำให้เป็นรูปธรรมจริงๆ

1) บทบาทของกรุงเทพมหานครในด้านการรวบรวมและแสดงออกถึงผลประโยชน์

2) กรุงเทพมหานคร มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากขึ้น โดยประชาชน กลุ่มผู้ประท้วง ผ่านทางสื่อมวลชน การทำประชาพิจารณ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ การแจ้ง

เรื่องร้องเรียน ขอร้องทุกข์ที่ประชาชนประสบอยู่เกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญ บริการสาธารณะ ส่วนเรื่องการที่จะยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ยังมีน้อย สำหรับสำนักงานเขต ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติของ กทม. ในระดับเขต โดยเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำและร่วมติดตาม

3) กรุงเทพมหานคร โดยผู้บริหาร กทม. ได้ใช้วิธีการรับฟังปัญหาของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อมวลชน มีบทบาทสูงในการเสนอแนวทางต่างๆ

4) การจัดสรรงบประมาณจะผ่านทางผู้นำทางการเมือง โดยเฉพาะ ส.ก. และ ส.ข. เป็นผู้รวบรวม และเสนอตั้งงบประมาณ บางครั้งประชาชนเสนอความต้องการต่อผู้บริหารโดยตรง แต่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อยเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ และ ส.ข. ก็ไม่สามารถที่จะมากำหนดงบประมาณได้ เป็นแค่แนะนำเท่านั้นเอง ส่วน ส.ก. ก็เป็นผู้กำหนดทางอ้อมคือ พิจารณางบประมาณ ซึ่งไม่ได้มีส่วนในการเสนอจริงๆ ที่มีก็เป็นการพิจารณาในเรื่องของงบประมาณอยู่ดี อย่างไรก็ตาม ประชาชนสามารถติดต่อผู้แทนของตนได้โดยตรง และสะดวกยิ่งขึ้น โดยผ่านผู้ช่วยของ ส.ส. และ ส.ก. สำหรับสำนักงานเขต จะเป็นผู้รวบรวมข้อเรียกร้อง ความเดือดร้อนต่างๆ ในการจัดการงบประมาณให้แก่ประชาชนต่อไป ซึ่งการจัดสรรงบประมาณ โดยประชาชนติดต่อผ่านผู้นำทางการเมืองมีลักษณะกระจายไปเพื่อรักษาฐานเสียงในระดับต่างๆ มากกว่า ซึ่งประชาชนอีกส่วนหนึ่งไม่เคยสนใจหรือคิดว่าตัวเองต้องพึ่งท้องถิ่น แต่เป็นผู้มีความรู้ ความคิดในเชิงการพัฒนาค่อนข้างสูง ยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา กทม. จึงเป็นเพียงระดับรากหญ้าเท่านั้น

3.2.3 บทบาทของกรุงเทพมหานครในด้านการสรรหาบุคลากรเข้าสู่ระบบ

การเมือง

การเลือกตั้งกรรมการชุมชนเป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีเสรีภาพในการเลือกผู้แทนที่เหมาะสม ซึ่งการเลือกตั้งกรรมการชุมชน นับว่าเป็นบทบาทหนึ่งของ กทม. ที่มีผลต่อการพัฒนาการทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นอย่างมาก เนื่องจากการเลือกตั้งหน่วยเล็กสุด ซึ่งเป็นการสร้างความเคยชิน และความรู้ทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป ในการเลือกสรรคนดีมาเป็นตัวแทนของตน และการพัฒนาของ กทม. จะต้องเริ่มตั้งแต่หน่วยเล็กๆ คือครอบครัวและชุมชน เมื่อชุมชนมีจำนวนมาก ก็จะทำให้เกิดการพัฒนาตัวเอง ชุมชน และ กทม. ดังนั้นการเลือกตั้งกรรมการชุมชนมีความสำคัญนอกเหนือจากการเลือกตั้งกรรมการชุมชนยังเป็นการฝึกทางการเมืองขั้นพื้นฐาน ทำให้เรียนรู้ระบบทางการเมือง จะมีการพัฒนาสูงขึ้น และการเลือกตั้งกรรมการชุมชนเป็นวิธีการที่ดี และมีความจำเป็น เพราะเป็นตัวแทนประชาชนในแต่ละพื้นที่ แต่ละชุมชนซึ่งหากมี

การตั้งชุมชนมากเท่าไรก็ยิ่งดีขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ทำให้กรรมการชุมชนมีความเหมาะสม และบทบาทสำคัญในการร่วมกันพัฒนาเขตเป็นผู้ประสานงานกับสมาชิกชุมชน

กรุงเทพมหานครได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนได้รู้จักบทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข. เพื่อจะได้ใช้ดุลยพินิจในการเลือกตั้งให้ตรงกับกฎหมายมากขึ้น โดยให้เลือกตั้งคนดี มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถ ต้องเลือกตั้งโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม ซึ่งต้องให้ความรู้แก่ประชาชน กทม. และชักจูงให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง จะทำให้การพัฒนาทางการเมืองก้าวไปสู่อีกระดับหนึ่งต่อไป

ส่วนการสรรหาคัดเลือกเข้าสู่ระบบการเมืองของกรุงเทพมหานคร เป็นระบบที่เหมาะสมที่มีการเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. และกรรมการชุมชนบางคนสามารถพัฒนาตัวเองเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นได้ อย่างไรก็ตาม นักการเมืองบางท่านเห็นว่า การเลือกตั้ง ส.ก., ส.ข. มีน้อยกว่าการไปเลือกตั้ง ส.ส. จึงต้องให้ประชาชนรู้บทบาทหน้าที่ของ ส.ก., ส.ข. ก่อนว่า คนที่เขาเลือกเข้าไปทำงานทำหน้าที่อะไร

3.2.4 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการสื่อสารทางการเมือง

กรุงเทพมหานครได้ให้ข้อมูลตามสื่อต่างๆ แต่ยังไม่มีความเฉพาะให้พูดคุยทางการเมือง แต่การจัดเวทีสาธารณะให้ประชาชนมาพูดคุยกันมันเป็นไปได้ เพราะส่วนราชการวางตัวเป็นกลาง อย่างไรก็ตาม มีคณะกรรมการพัฒนาเขตที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งถือว่าเป็นเวทีหนึ่งที่สำคัญ นอกจากนี้ สำนักงานเขตได้จัดให้มีเวทีประชาพิจารณ์เพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อน มีการประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน ถือเป็นเวทีประชาคมหนึ่ง หรือสภาประชาคมตามเขตต่างๆ อย่างไรก็ตามการสื่อสารทางการเมืองของสภากรุงเทพมหานครจะมีมากกว่าฝ่ายบริหาร และในระดับเขต มีการจัดเวทีประชาคมระดับหนึ่ง แต่ไม่ทราบว่าเขตทำมากน้อยแค่ไหน และเห็นว่า กทม. มีโครงการผู้ว่าฯ กทม. พบประชาชน ทั้ง ๕๐ เขต ถือเป็นเวทีชาวบ้าน แต่นักการเมืองบางท่านเห็นว่า กรุงเทพมหานคร ยังไม่มีการจัดเวทีชาวบ้าน เพราะเป็นการเมืองที่อยู่ภายใต้้นักการเมือง

กรุงเทพมหานครได้ให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้แก่ประชาชนโดยผ่านทางสื่อต่างๆ และได้จัดการเกี่ยวกับข้อมูลโดยการแถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ และการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทุก ๓ เดือน และสำนักงานเขตได้ปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ประชาชนมีสิทธิได้รับทราบข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะ มีการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้เอกสารทางราชการ รายงานการประชุมประจำเดือน การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และสื่อทางโทรทัศน์บ้าง ซึ่งการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อสารต่างๆ คิดว่าเพียงพอ แต่ทางโทรทัศน์ยังเป็นอุปสรรค เนื่องจากรัฐบาลกลางเป็นผู้ควบคุมสื่อ อย่างไรก็ตาม สภา

กทม. ก็มีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่นกัน แต่นักการเมืองบางท่านมีความเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารของ กทม. ผ่านสื่อต่างๆ มีลักษณะเป็นการโฆษณาผลงานให้ ผู้ว่าฯ กทม. มากกว่าให้ความรู้ทางการเมือง

กรุงเทพมหานครน่าจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบในทุกเรื่องมากกว่านี้ ซึ่งระบบการเมืองของ กทม. มีความถูกต้องแล้วที่ให้ผู้แทนของประชาชนคือ ส.ก. เป็นผู้ตรวจสอบการทำงานของ ผู้ว่าฯ กทม. อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มีกลุ่มตรวจสอบที่มีลักษณะเป็นกลุ่มธรรมชาติที่เข้ามาตรวจสอบแต่ยังขาดความเป็นกลุ่มประชาคมที่แท้จริงที่เป็นตัวแทนของกลุ่มชนต่างๆ กลุ่ม สำหรับสำนักงานเขตยังถือว่ายังไม่เปิดโอกาสให้มากเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งมีผลเกี่ยวกับข้อกฎหมาย และนโยบายของผู้บริหาร แต่การประชุมกรรมการชุมชนเป็นประจำทุกเดือน หรือคณะกรรมการของ สภา กทม. ก็เป็นช่องทางหนึ่งที่มีตัวแทนประชาชนเข้าไปตรวจสอบติดตามการทำงานของกทม. ซึ่ง กทม. ควรพยายามสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสำนักงานเขตควรจะทำหน้าที่นี้และควรให้ประชาคมที่อยู่ในระดับสูงหรือคนชั้นสูงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

กรุงเทพมหานครได้ตั้งคณะกรรมการกลุ่มโซนต่างๆ แต่ไม่ได้ผลเพราะการทำงานไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สำหรับสภา กทม. ได้เชิญตัวแทนของชุมชนเข้ามาเป็นอนุกรรมการของ สภา กทม. ในการตรวจสอบการทำงานด้านต่างๆ

3.3 เปรียบเทียบการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพบว่า มีความสอดคล้องกัน ดังนี้

3.3.1 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการให้การให้การเรียนรู้และกล่อมเกลாதองการเมือง

จากผลวิเคราะห์เชิงปริมาณ กรรมการชุมชนมีความเห็นว่า กรุงเทพมหานคร โดยข้าราชการได้ออกไปอบรมชี้แจงประชาชนเกี่ยวกับประชาธิปไตย อบรมให้ความรู้ทางการเมือง โดยผ่านทางโรงเรียน สำนักงานเขต สำนัก และฝึกอบรมประชาชนให้เข้าใจ การแสดงออกซึ่งความคิดเห็น สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

3.3.2 บทบาทของกรุงเทพมหานครในด้านการรวบรวมและแสดงออกถึงผลประโยชน์

จากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ กรรมการชุมชนเห็นด้วยกับการออกกฎหมายและการจัดสรรงบประมาณซึ่งกรุงเทพมหานครคำนึงถึงความต้องการของประชาชน และมีความคิดเห็นว่ากรุงเทพมหานครได้ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยเชื่อว่า

การเมืองไม่ใช่เรื่องของคนที่เป็นนักการเมืองหรือผู้มีอำนาจเท่านั้น ข้อเท็จจริงประชาชนควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวข้อง และงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาการเมืองน้อย ซึ่งความคิดเห็นสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

3.3.3 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการสรรหาบุคลากรเข้าสู่ระบบ

การเมือง

จากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณพบว่า กรรมการชุมชนส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยที่กรุงเทพมหานครได้แก้ปัญหาข้อเรียกร้องหรือความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่และมีความเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีส่วนสนับสนุนให้กรรมการชุมชนได้มีโอกาสร่วมประชุมจัดเวทีชาวบ้าน และชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเป็นการแสดงออกทางการเมืองที่มีความสำคัญในการร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ค่อนข้างเห็นด้วยว่ากรุงเทพมหานครได้ปลูกฝังประชาธิปไตยแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยจัดให้มีการเลือกตั้งในระดับต่างๆ เช่น การเลือกตั้งกรรมการชุมชน ส.ก. หรือ ส.ข. เป็นต้น และค่อนข้างเห็นด้วยว่าการเลือกตั้งกรรมการชุมชนมีความสำคัญเช่นเดียวกับการเลือกตั้ง ส.ก. หรือ ส.ข. ซึ่งความคิดเห็นสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

3.3.4 บทบาทของกรุงเทพมหานครในการสื่อสารทางการเมือง

จากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ พบว่า กรรมการชุมชนเห็นด้วยว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น หรือร้องเรียนความเดือดร้อนของตนได้มากเท่าใด โอกาสที่จะมีความเป็นประชาธิปไตยก็มากขึ้นด้วย ซึ่งความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนควรต้องส่งเสริมให้มีเกิดขึ้น มีความเห็นว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลงานของกรุงเทพมหานครและคำแถลงนโยบายของกรุงเทพมหานครในโอกาสต่างๆ เพื่อชี้แจงว่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาสำคัญ ได้ช่วยให้กรุงเทพมหานครสามารถปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีให้แก่ประชาชนต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีดังนี้

- 1) ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้นำทางการเมือง และนักการเมืองท้องถิ่นให้มีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่น ในวิถีทางที่ถูกต้อง
- 2) ควรให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจกระทำการเองและการกระจายอำนาจ ทำให้ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีการตื่นตัวทางการเมือง น่าจะไปมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

ส่วนผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ที่มีความขัดแย้งกันในเรื่องกิจกรรมการชุมชนเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีบทบาทอย่างมากในการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออก เสนอปัญหาความต้องการของตนโดยการจัดให้มีเวทีชาวบ้านได้ทั่วถึงเพียงพอแล้ว กับการประชาสัมพันธ์และการรายงานต่างๆของกรุงเทพมหานคร ต่อประชาชนโดยใช้สื่อต่างๆ ช่วยทำให้ประชาชนเข้าใจกรุงเทพมหานครอย่างแท้จริง ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และเพียงพอแล้ว และประเด็นที่ว่ากรุงเทพมหานครมีความรับผิดชอบและความพร้อมที่เปิดโอกาสเพื่อรอการตรวจสอบการทำงานจากประชาชนที่โปร่งใส เหมาะสมแล้ว แต่จากผลสัมฤทธิ์ข้าราชการกรุงเทพมหานคร และนักการเมือง เห็นว่าการสื่อสารทางการเมือง โดยการเปิดเวทีสาธารณะ การให้ข้อมูลโดยสื่อต่างๆ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการทำงานของกรุงเทพมหานครแม้ว่ากรุงเทพมหานครจะได้ดำเนินการทั้งระดับกรุงเทพมหานครและสำนักงานเขตแต่ก็ยังมีน้อย

3.4 ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

3.4.1 สาเหตุ ปัญหาและอุปสรรค

- 1) สาเหตุหรือแรงจูงใจที่มีผลทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการชุมชนมาจากขีดความสามารถของกรุงเทพมหานครในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง
- 2) การที่งบประมาณของกรุงเทพมหานครมีน้อยไม่เพียงพอต่อการพัฒนาน่าจะเป็นปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น
- 3) การให้การเรียนรู้ทางการเมืองของกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการเฉพาะช่วงที่ใกล้ถึงการเลือกตั้ง ทำให้คนกรุงเทพมหานครจำนวนหนึ่งยังไม่รู้ว่า ส.ก., ส.ข. มีบทบาทหน้าที่อะไร ซึ่งกรุงเทพมหานครยังไม่พยายามปลูกฝังให้ความรู้ในส่วนนี้เท่าที่ควร
- 4) ประชาชนกรุงเทพมหานครไม่สนใจการเมืองท้องถิ่น อาจเป็นเพราะว่าคนกรุงเทพมหานครใกล้ศูนย์กลางอำนาจ ใกล้ชิดสื่อต่างๆ จึงสนใจการเมืองในระดับประเทศมากกว่า และคนกรุงเทพมหานครอาจเข้าถึงการแก้ปัญหาได้โดยง่ายด้วยการใช้สื่อและเข้าพบถึงตัวผู้เกี่ยวข้อง
- 5) ส.ก., ส.ข. หรือนักการเมือง ไม่ลงพื้นที่เพื่อพบปะประชาชนเท่าที่ควร และไม่พยายามเข้าถึงคนชั้นกลาง และคนชั้นสูง กล่าวคือส่วนใหญ่เข้าถึงกลุ่มคนชั้นล่างมากกว่า
- 6) การทำหน้าที่ของสำนักงานเขตในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนค่อนข้างน้อยเพราะภาระหน้าที่ประจำวันที่สำนักงานเขตจะต้องแก้ไขปัญหาความ

เคือครื่อนของประชาชน เป็นอุปสรรคในการทำหน้าที่นี้ ซึ่งสำนักงานเขตจะทำหน้าที่นี้อย่างจริงจัง ก็ต่อเมื่อมีการเลือกตั้ง

7) ประชาชนมีความเข้าใจผิดในโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของ

กรุงเทพมหานคร ว่ากรุงเทพมหานครมีหน้าที่อะไร อะไรที่ไม่ใช่หน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แต่ประชาชนยังคิดว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เช่นปัญหาการจราจร เมื่อประชาชนไม่ได้รับการสนองความต้องการ เมื่อแก้ปัญหาไม่ได้เขาก็จะมีความรู้สึกเบื่อกระบวนการการเมืองของระบอบประชาธิปไตย

8) สำนักงานเขตมีความกระตือรือร้นน้อย ยังไม่มีการอบรมให้ข้าราชการรู้เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่ควร

9) งบประมาณไม่เพียงพอในการให้การอบรมและให้การเรียนรู้ทางการเมืองในการ เสริมสร้าง “การเรียนรู้” เพื่อยกระดับความสามารถและระดับสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองให้สูงขึ้น ปลุกจิตสำนึกในการที่มุ่งมั่นในการที่จะแก้ปัญหาและพึ่งตนเอง

10) กรุงเทพมหานครยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการเท่าที่ควร ส่วนใหญ่กรุงเทพมหานครเป็นผู้ชี้นำประชาชน และไม่ใช่ว่าเป็นการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ของชาวกรุงเทพมหานคร

11) ข้าราชการเคยชินกับการเป็นผู้ชี้นำมาตลอด จึงไม่สามารถปรับตัวกับการทำงานร่วมกับประชาชนในลักษณะที่มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีบทบาทเป็นผู้ชี้นำมาตลอด

12) ส่วนหนึ่งของการจูงใจให้เกิดทัศนคติและค่านิยมที่เกี่ยวกับการเมืองอยู่ที่ตัวข้าราชการ ผว.กทม. และ ส.ก. ต้องทำการเมืองให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชน กล่าวคือจะต้องแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนให้ถูกต้องตามที่ประชาชนต้องการ รวมทั้งการบริหารจัดการต้องโปร่งใสตรวจสอบได้ การส่งเสริมประชาธิปไตยต้องปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

13) การส่งเสริมประชาธิปไตย กรุงเทพมหานครยังไม่มี การปฏิบัติให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังให้เป็นรูปธรรม

14) การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำให้ข้าราชการมีความอึดอัด และรู้สึกไม่ชอบเพราะข้าราชการคุ้นเคยจากการบริหารจัดการในลักษณะในการตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่มีใครมายุ่งเกี่ยว ไม่ต้องรอ หรือรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

15) การซื้อสิทธิขายเสียง ช่วงการเลือกตั้งในระดับต่างๆ ยังคงมีอยู่ ยังไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม เนื่องจากประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของสิทธิเลือกตั้ง

16) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง

กรุงเทพมหานครเปิดโอกาสน้อยเปิด กล่าวคือเป็นเฉพาะในรูปแบบแต่ในเนื้อหายังไม่ให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ส่วนใหญ่มักจะขอความร่วมมือขอให้รับ หรือขอให้สนับสนุนกิจกรรมเท่านั้น

17) การเสนอตัวของนักการเมืองท้องถิ่น เป็นลักษณะผูกขาด บางคนเป็นมา 5-6 สมัย ทำให้ได้แต่แนวความคิดเดิมๆ จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความคิดเห็นใหม่ๆ

18) กรุงเทพมหานครยังทำหน้าที่ไม่ถึงขนาดที่คน กรุงเทพมหานคร คาดหวังหรือตั้งความหวังว่าต้องให้เป็นอย่างที่ต้องการ ซึ่งผลงานที่นักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการได้สะท้อนออกมาเป็นในรูปของผลงานอาจจะสร้างสรรค์ไม่เพียงพอที่จะโดนใจคน กรุงเทพมหานคร

19) ข้าราชการยังมีทัศนคติกับนักการเมืองว่าเป็นคนละพวกกับตน โดยไม่มองเป้าหมายผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักร่วมกัน และนักการเมืองบางคนยังทำตัวไม่เป็นประโยชน์ให้แก่พี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง บางครั้งเป็นการทำงานที่ทำให้ฝ่ายข้าราชการเกิดความเคลงใจ หรือไม่สบายใจว่าทำไปเพื่ออะไรกันแน่

20) เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครยังไม่ได้ส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในส่วนการปกครองท้องถิ่นเท่าที่ควร เขตเองมักจะทำงานประจำ ส่วนในด้านการพัฒนาโดยให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมยังน้อย หรือเจ้าหน้าที่เขตเองอาจยังไม่เข้าใจว่า การมีส่วนร่วมที่แท้จริงเป็นอย่างไร และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในเรื่องนี้

21) การแสดงความคิดเห็น หรือความต้องการของประชาชนเพื่อให้แก้ไขปัญหาต่างๆ กทม. มีช่องทางมากขึ้นแต่ยังไม่ได้ความเห็นในเชิงสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเท่าไรนัก มันเป็นเพียงการสะท้อนเข้ามาในปัญหาความเดือดร้อนของชีวิตประจำวันมากกว่า

22) การเข้าถึงกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ของนักการเมืองยังน้อย ส่วนใหญ่นักการเมืองท้องถิ่นจะมีการประชุมกับชุมชน ซึ่งเป็นการประชุมกับคนระดับล่าง ซึ่งจะเป็นเรื่องร้องขอมากกว่าเป็นเรื่องของความคิดเห็นเพื่อผลักดันนโยบายในทางการเมือง กล่าวคือเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้แก่ประชาชนมากกว่าการแก้ปัญหาระยะยาว ซึ่งกรุงเทพมหานครยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหายังน้อยอยู่ จึงเป็นเพียงช่องทางการรับเรื่องราวร้องทุกข์ เรื่องร้องเรียนเท่านั้น

23) ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครเห็นความสำคัญการปกครองระดับประเทศมากกว่าระดับท้องถิ่น กล่าวคือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สส. สูงกว่า การเลือกตั้ง ส.ก., ส.ช.

24) บทบาทในการแสดงออก และรวบรวมผลประโยชน์ของกรุงเทพมหานครยังน้อย แม้ว่าจะมีโครงการผู้ว่าฯ กทม. พบประชาชนทั้ง 50 เขต มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ (Call Center 1555) ก็ตาม

25) การจัดสรรงบประมาณโดยประชาชนติดต่อผ่านผู้นำทางการเมืองมีลักษณะกระจายไปเพื่อรักษาฐานเสียงในระดับต่างๆ มากกว่า ถ้าเป็นงบประมาณของท้องถิ่น (หน่วยงาน) จะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าเป็นงบประมาณของการพัฒนาในระดับเพื่อส่วนรวมที่สูงขึ้น หรือการพัฒนาการเมืองเพื่อแก้ปัญหาในภาพรวม

26) การจัดสรรงบประมาณ ส.ช. ไม่สามารถที่จะมากำหนดงบประมาณอะไรได้ เป็นแค่แนะนำ ผอ.เขตเท่านั้นเอง ส่วน ส.ก. ก็เป็นผู้กำหนดงบประมาณทางอ้อม คือพิจารณางบประมาณแต่ไม่ได้มีส่วนในการเสนอจริงๆ ที่มีก็เป็นการพิจารณาในเรื่องของงบประมาณยุติ ซึ่งการเสนอจัดสรรงบประมาณจึงยังเป็นเรื่องของข้าราชการ

27) การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานครยังมีน้อย ซึ่งจริงๆ ประชาชนเองก็ยังไม่สนใจที่จะเข้ามาช่วยแก้ปัญหา ชาวกรุงเทพมหานครส่วนหนึ่งก็จะมองว่าการแก้ปัญหาเป็นเรื่องของราชการ ยกเว้นเมื่อมีผลกระทบต่อนตนเองจริงๆ ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเมื่อส่วนราชการเชิญแล้ว ประชาชนมักไม่ค่อยมา ทำให้ข้าราชการเบื่อ จึงไม่อยากจะถามความคิดเห็นของประชาชนเช่นกัน

28) การเลือกตั้งกรรมการชุมชน ยังเป็นปัญหาในบางชุมชน เนื่องจากกรรมการชุมชนยังทำหน้าที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ที่บางคนยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการเป็นตัวแทนเพื่อการพัฒนาาร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีเงินเป็นค่าสนับสนุนการพัฒนาชุมชนให้แก่ชุมชน ๆ ละ 5,000 บาท ทำให้เป็นแรงจูงใจให้มีการจัดตั้งชุมชนเพิ่มขึ้น

29) กรุงเทพมหานครยังขาดการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ ไม่มากเท่าที่ควรที่จะใช้ในการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการเลือกตั้ง ส.ก., ส.ช. ที่ไม่ใช่ทำเฉพาะช่วงเลือกตั้งเท่านั้น

30) กรุงเทพมหานครยังไม่มีเวทีประชาคม หรือเวทีชาวบ้านที่ให้พูดคุยทางการเมืองเท่าที่ควร แม้จะเริ่มใช้การประชาพิจารณ์แต่ยังไม่กว้างขวาง ซึ่งเวทีประชาคมยังไม่ถึงขั้นของการส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเมือง อาจเป็นเพียงปัญหาเรื่องของปากท้อง เรื่องที่เกี่ยวข้อง

กับวิธีการดำเนินชีวิตมากกว่า และไม่มีเวทีการจัดสัมมนาของความคิดเห็นของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในกรุงเทพมหานครน้อยมาก

31) นักการเมืองท้องถิ่นไม่พยายามทำอะไรที่เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ให้ปรากฏต่อสายตาประชาชน ส่วนใหญ่เป็นข่าวขัดแย้งในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนชาวกรุงเทพมหานครจึงทำให้ความสนใจทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนลดน้อยลง

32) กทม. ใช้ช่องทางสื่อต่างๆ แต่เป็นในลักษณะของการพบประชาชนในเชิงบริหาร ในลักษณะของการหาเสียงทางการเมืองมากกว่าการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ทางการเมือง

33) การจัดตั้งประชาคมเขต หรือเวทีประชาคมตามนโยบายของกรุงเทพมหานครแต่ละยุคสมัยขาดความต่อเนื่อง

34) ประชาชนกรุงเทพมหานครสนใจข่าวสารบ้านเมืองในระดับประเทศมากกว่าข่าวสารท้องถิ่น ส่วนหนึ่งในกรุงเทพมหานครไม่มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นโดยตรง วิทยูท้องถิ่นไม่แพร่หลาย ส่วนใหญ่เป็นวิทยูที่เสนอข่าวสารของส่วนกลาง กรณีการให้ข้อมูลข่าวสารโดยการใช้สื่อทางโทรทัศน์ยังเป็นอุปสรรคสำหรับกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารกรุงเทพมหานครมีความเห็นว่าถูกกีดกันในการใช้สื่อ เนื่องจากรัฐบาลกลางกับท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร) เป็นคนละพรรคการเมือง

35) กรุงเทพมหานครยังไม่เปิดใจกว้างพอ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เปิดเวทีให้ประชาชนได้ตรวจสอบในทุกเรื่องที่เกิดขึ้น และประชาชนยังไม่มีความรู้ที่จะใช้อย่างไร ตรวจสอบอย่างไร

36) การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในชุมชนแออัดเท่านั้น ยังขาดการมีส่วนร่วมจากกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ผู้มีการศึกษาสูง เป็นต้น แม้กรุงเทพมหานครได้ตั้งคณะกรรมการมาจากบุคคลภายนอกเพื่อตรวจสอบการทำงานของกรุงเทพมหานคร แต่ขาดกลุ่มประชาคมที่แท้จริงที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มชนต่างๆ กลุ่มในกรุงเทพมหานคร

3.4.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1) ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆทางการเมืองในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

2) ถ้าระบบเศรษฐกิจดีแล้ว ระบบการเมืองจะดีไปด้วย

3) การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น หรือร้องเรียนความเดือดร้อนของตนได้มากเท่าใด โอกาสที่จะมีความเป็นประชาธิปไตยก็มีมากขึ้นด้วย

4) ความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นอกจากเป็นสิ่งที่ห้ามไม่ได้แล้วยังต้องควรส่งเสริมให้มากยิ่งขึ้น

5) ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้นำทางการเมือง และนักการเมืองท้องถิ่นให้มีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่น ในวิถิทางที่ถูกต้อง

6) ควรให้ประชาชนกรุงเทพมหานครได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

7) กรรมการชุมชน หรือตัวแทนประชาชนควรจะต้องมีบทบาทในการตรวจสอบการทำงานของกรุงเทพมหานคร

8) ประชาชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลงานของกรุงเทพมหานคร

9) ประชาชนต้องการสิทธิที่จะร่วมกันเข้าซื้อขึ้นถดถอน ผว.กทม ส.ก. ออกจากตำแหน่ง

10) กิจกรรมใดที่คิดว่าเป็นเรื่องของท้องถิ่นอย่างแท้จริงแล้ว ควรให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจกระทำเอง

11) หากรัฐบาลยังมีบทบาทเข้าแทรกแซงในกิจกรรมบางอย่างของกรุงเทพมหานคร น่าจะมีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางกับท้องถิ่นไม่ราบรื่น ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

12) การกระจายอำนาจทำให้ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความตื่นตัวทางการเมือง และอยากเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น

13) คำแถลงนโยบายของกรุงเทพมหานครในโอกาสต่างๆ เพื่อชี้แจงว่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาคำคัญ ได้ช่วยให้กรุงเทพมหานครสามารถปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดี ให้แก่ประชาชนต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น

14) การติดต่อกันระหว่างประชาชนกับกรุงเทพมหานคร ที่เป็นไปอย่างราบรื่นสะดวก และรวดเร็ว น่าจะไปมีผลต่อความพึงพอใจ ทัศนคติที่ดีต่อกรุงเทพมหานครทำให้ประชาชนศรัทธาเลื่อมใสต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น

15) ส.ก., ส.ช. ต้องพยายามเข้าถึงคนชั้นกลาง และคนชั้นสูงให้มากกว่านี้

16) การให้การเรียนรู้ต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก เพราะเชื่อว่าเด็กน่าจะเป็นพลเมืองดีในอนาคตของกรุงเทพมหานคร

17) นักการเมืองท้องถิ่นต้องปรับบทบาทของตัวเองเพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการเป็นตัวแทน เพื่อให้เห็นว่าถ้ามีตัวแทนที่ดีจะช่วยทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครดีขึ้นได้อย่างไร

18) การให้ความรู้ทางการเมืองผ่านทางเว็บไซต์ควรชัดเจน โดยต้องทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้มากขึ้น เพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมให้ได้มากที่สุด

19) แผนชุมชน เป็นส่วนหนึ่งที่มีกระบวนการในการพัฒนาประชาธิปไตย

20) ให้สำนักเขตเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเขต เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและรักท้องถิ่น

21) กรุงเทพมหานครต้องกำหนดนโยบายในระดับสูงให้ชัดเจนว่า การมีส่วนร่วมต้องทำอันดับแรกๆ และก็ต้องสร้างให้เป็นรูปธรรมจริงๆ

22) การทำให้ประชาชนต้องมีวินัยในตนเอง รู้จักหน้าที่ รู้จักความเสียสละ เพื่อส่วนรวม ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ มีใครยาวสาวได้สาวเอาที่สังคมเอารัดเอาเปรียบกัน

23) นักการเมืองท้องถิ่นควรพบปะพี่น้องประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ การติดต่อพบปะกับประชาชน โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

24) กรุงเทพมหานครควรพยายามเปิดช่องทางมากขึ้น ในการที่จะให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นหรือความต้องการมากขึ้น

25) การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาการแก้ไขปัญหาคือต้องทำด้วยกัน ตั้งแต่เริ่มคิดที่จะทำ

26) กรุงเทพมหานครควรมีการจัดตั้งสภาประชาคมเขต

27) ควรให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจกระทำการเองและการกระจายอำนาจ ทำให้ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีการตื่นตัวทางการเมือง น่าจะไปมีผลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น